

MYSTERIEKLUBBEN
MOMORRAJI
OCH DET
ÖVERNATURLIGA

Sven-Arne Silve

KAPITEL:

1.	TRISTA MORGNAR ÄR KUL!	1
2.	MORFARS IDÉ.	5
3:	EN KUSLIG UPPLEVELSE.	10
4:	MORMORS MYSTISKA HJÄLPREDA.	19
5:	DET HEMLIGA MOMORRAJISPRÅKET.	27
6:	MORFAR TROLLAR PÅ RIKTIGT.	32
7.	ÖDEGÅRDENS HEMLIGHET.	39
8.	MYSTERIEKLUBBENS HEMLIGA KOD.	48
9.	SVARET I ELSKÅPET	51
10.	EN SPÄNNANDE UTFLYKT.	58
11.	ETT NYTT SPÄNNANDE EXPERIMENT.	67
12.	ROBBAN OCH HANS SINNEN.	72
13.	ROBBAN PÅ STYVA LINAN	78
14.	DE MYSTISKA STENARNA	85
15.	SÄGNET OM BORRE	91
16.	KIVIK OCH LANDNINGSBANAN	94
17.	NÅGOT MYSTISKT I LUFTEN.	98
18.	BOVAR I KNIPA	103
19.	BELÖNINGEN	106

1. TRISTA MORGONAR ÄR KUL!

Robban öppnade långsamt ögonen och kikade ut genom springan mellan täcket och huvudkudden. Han hade varit vaken en god stund men han hade inte alls känt för att öppna ögonen förut. Inte förrän nu. Genom den lilla öppningen kunde han se sin nya cykelhjälm som låg på skåpet. Han blundade snabbt och kröp ännu djupare under täcket. Cykelhjälmen påminde honom om att den här morgonen var tråkig. Urtrist! I går hade han fått en sprittans ny cykel och cykelhjälm, 5 växlar och allting precis som han hade önskat sig. Rätt färg både på cykel och hjälm. Jättetjusigt och helmysigt.

Han hade planerat att han skulle testa hojen hela, hela dan. Köra upp och ner för uppfartsvägen och kanske, kanske få cykla alldeles själv till mormor och morfar och testa cykeln i ”Gröna Hålan” ett gammalt grustag precis bredvid mormors hus. Allt hade han tänkt igenom, ja till och med vad han skulle säga för att få lov att cykla själv nästan en hel mil, det skulle säkert funka.

Så började det snöa i går kväll. Snön hade vräkt ner och vinden hade tagit i så snön bara rök och for överallt. Robban visste att det inte var lönt att hoppas på cykelväder i dag. Trots att han hade huvudet djupt under täcket kunde han höra blåsten. När det blåser på Österlen i Skåne - då är det inte väder för en norrlänning, eskimå eller ens isbjörn. Då kan man bara hålla sig inomhus - och inomhus kan man ju inte cykla. Robban suckande och försökte somna om. Hela dan förstörd! Taskigt, trist och urdumt! Robban kände gråten i halsen när han hörde avlägsna röster. Morfars röst! Här! Idag, när det snöar och blåser så?

HUR har han kunnat ta sig hit?

Robban glömde cykeln. Han glömde hur tråkigt allting var och hoppade i kläderna på nolltid. Medan han var på väg nedför den smala trappan till bottenvåningen hörde han mammas röst gråla på morfar.

- Du är inte riktigt klok som kör ut i det här vädret bara för den sakens skull. Så viktigt var det väl inte!

- Jo, sa morfar, vi tyckte att det kunde vara kul för honom att träffa Ajax, speciellt nu när han är ensam.

Robban stormade ut i köket och höll på att välta fågelburen i sin iver.

- Är Ajax hos er, skrek han och for morfar om halsen. Morfar var både våt och kall - men den välkända "morfarlukten" av cigarr och Läkerol kändes tydligt ändå. Han hade morfars armar om sig i en björn-kramsfamning och kände luften pysa ur honom, men han hade luft kvar för att fortsätta frågorna.

- När kom han? Hur länge skall han stanna? Får jag också komma?

- Ta det lugnt, sa morfar och torkade bort snö från skägget, det är ju därför jag är här. Mormor och jag tänkte att du kanske ville följa med hem till oss och stanna hela veckan. Ajax kom i går och stannar till söndag. Det blir kanske tråkigt för dig att vara här när du inte har lillbrorsan att kiva med.

Robban kände för ett ögonblick en svartsjukekänsla i magen. Rolle, hans bror, hade fått flyga över till England för att fira jullovet hos sin pappa. Robban hade gärna, gärna velat följa med men Mamma hade inte råd att betala två flygbiljetter så Rolle hade åkt ensam. Robban var sur och tyst i ett par dar - men sen hade det varit så tråkigt att sura så han hade struntat i det.

- Vad du blev tyst, sa morfar, vill du inte följa med?

- Jovisst, klart. Det får jag väl mamma? Robban kastade en blick på mamma som såg allvarlig ut. Hon såg nästan ut som om hon tänkte säga nej så Robban skyndade sig att komma med den anledning som han hade funderat ut redan dagen innan för att få lov att cykla till mormor och morfar.

- Jag kan hjälpa mormor att knåda lera, hon behöver alltid så mycke sånt!

- Okej, men ta bra på dig och glöm inte vantarna, sa mamma och vände ögonen mot morfar och sa:

- Jag begriper inte hur du kunde ta dig ut med bilen den långa utfartsvägen ni har i detta vädret. Jag talade just med Niklasson här bredvid och han har inte kunnat åka till arbetet i dag. Du vet ju att han är läkare och han hade egentligen jour på lasarettet men han fick ringa återbud.

- Han är kanske bättre doktor än han är bilförare, sa morfar och kliade sig i skägget. Alla är bra på nåt. Alla kan inte vara bra på allt, som jag, sa morfar och böjde sig ner för att klia papegojan i fågelburen vid köksdörren.

Robban fick kvickt på sig ytterkläderna och minuten efteråt satt han bekvämt i morfars bil. Bilen var varm och schön och ”morfarlukten” var stark. Den kändes trygg på något sätt, det hade Robban alltid tyckt. Morfar var den som fixade saker. Han kunde reparera dom mest trasiga grejor och svara på dom mest kluriga frågor.

Blåsten var fortfarande kraftig, men den var nog lite svagare än den varit i natt. Snöröken låg tät över vägen och Robban förstod inte riktigt hur morfar kunde se var vägen gick. Morfar körde försiktigt men Robban, som i vanligt väglag ville åka fort, tyckte att farten var lite för hög och tog tillfället i akt att klaga på ”perfekte morfar”.

- Kör du inte för fort morfar. Tänk om du kör av vägen, sa han med lite dold förtjusning. Tänk att få påpeka något som morfar gjorde fel! Det hände inte så ofta.

- Jo kanske det, sa morfar, men jag är tvungen att hålla styrfart förstår du. Om jag kör för långsamt så fastnar jag i drivorna som bildas av snödriften och sätter jag mig fast så är det lika svårt att komma loss som om jag hamnar i diket.

Typiskt, tänkte Robban, han har alltid en förklaring som håller. Man kan aldrig slå honom på fingrarna med nånting. Men det var ett bra försök - och det kommer väl fler chanser framöver.

Morfar saktade in vid närbutikerna och bilen plöjde sig fram till en parkeringsplats där inte snön var så tjock.

- Jag skall bara in och handla lite smått. Har du lust att följa med?

Robban grymtade bara. En sån fråga behövde inget svar. Klart att han hellre följde med in i affären än att ha det ensamt i bilen. Han klev ur och tappade nästan andan i motvinden. Inne i Ica-affären var det

varmt och golvet nästan översvämmat av smält snö. Det klafsade när man gick på det och Robban kunde inte låta bli att klafsa lite extra. Det stänkte så kul. Han kastade en blick på morfar och såg att klafsandet nog inte var populärt. Morfars panna var alltid full av veck och rynkor. Dom låg alldeles vågrätt när han var på gott humör men när han inte gillade något så låg flera rynkor ovanför näsan på tvären, uppifrån och ner. Nu hade han rynkor på tvären och Robban slutade med klafsstegen och bad att få köra varuvagnen istället.

Mer och mer hamnade i vagnen. Robban visste att när det gällde morfar så lönade det sig inte att tigga och tjata. Det fungerade bäst på mormor och mamma, men morfar hörde aldrig sånt. Men - om man stod vid nån speciell grej och såg riktigt sugen ut och var alldeles tyst, så brukade det funka fint och då fick man grejen. Robban letade med blicken över hyllorna men hittade ingenting som han speciellt ville ha. Kakor, gottis och sånt fanns det nog säkert ändå hos mormor. Hon brukade alltid lagra upp sånt man gillade. Robban gav inte upp hoppet - nånting måste det väl ändå finnas som han ville ha.

Vid hyllorna med kontorsgrejor hade det kommit in nya böcker. Robban smet dit och tittade igenom lagret. Mest vuxenböcker. Ingenting spännande. Jo - en bok var kanske inte så dum ändå. "Salongsmagi och Trolleri" stod det på framsidan och bilden föreställde en man som trollade fram en kanin ur en hatt. Det skulle vara rätt kul att kunna trolla tänkte Robban och tog på sig "sugen-minen". Morfar som själv tagit hand om vagnen, stannade och ögnade igenom några av böckerna. Så kastade han ett öga på Robban och boken.

- Vad handlar den om? Aha - trolleri. Vill du ha den? Morfar väntade inte ens på svar utan placerade boken i vagnen och satte fart mot kassan.

Morfar satt tyst en lång stund medan bilen plöjde genom snödrivorna. Så vände han sig mot Robban och log.

- Jag har en idé!

Robban drog ett djupt andetag. När morfar hade en idé - då var det bäst att vara beredd på det värsta - för det brukade det bli!

2. MORFARS IDÉ.

Bilen slirade kraftigt på den långa uppfartsvägen till mormor och morfars gård. Gården var jättestor. Det hade Robban alltid tyckt. Den bestod av ett jättelikt bostadshus, långt, lågt med hur många rum som helst och dessutom loge, lada och magasin. I magasinet hade mormor sin ateljé. Hon var konsthantverkare och gjorde krukor, byttor och prydnadssaker i lera. Robban hade ofta hjälpt henne att knåda leran som hon använde. Han kunde sitta länge och titta på när lerklumparna formades till vackra saker på drejskivan. Skivan snurrade runt, runt och Robban kunde aldrig begripa hur mormor kunde få leran att bli något, medan han alltid misslyckades när han försökte. Då blev det bara blaha av det hela. Inte ens den enklaste lilla skål kunde han få form på.

När bilen stannade på den öppna platsen framför entrén öppnades dörren av Ajax. Ajax var Robbans nästan jämnåriga kusin. Dom brukade ha jättekul tillsammans. Dom gillade samma saker och hade ungefär samma humör som betydde att dom var på gott humör för det mesta. Men när dom blev sura och arga då blev dom det ordentligt och det kunde hålla på i flera timmar. Robban rusade ur bilen och uppför trappan och började puckla på Ajax som fintades tillbaka. Så brukade dom alltid hälsa på varandra.

Mormors röst dränktes nästan i hundskallen från köket.

- Ta det lugnt ungar och slåss inte så där! Varför skall ni jämt bråka så fort ni träffas. Ni träffas så sällan så ni borde kunna vara lite

snällare mot varandra! Sluta slåss nu! Får mormor en stor kram? Välkommen!

Robban kramade mormor med ena armen och drämde till Ajax i huvudet med den andra i en sista välkomstfint.

- Jag har fått en bok av morfar! Var är den? Du stoppade väl ner den?

Robban började rota i Ica-kassarna tills mormor nästan blev arg. Tack och lov där var den. Med boken i högsta hugg rusade han, tätt följd av Ajax, genom vardagsrummet och in i TV-rummet. Där blev dom överfallna av glädjeyra och vilt skällande hundarna Gin och Tonic. Gin en liten, evigt svansviftande cockerspaniel med långa, lena öron och Tonic en ståtlig brunsvart collie. Morfar hade försökt träna dem att lyda, utan att någonsin lyckas mer än med en enda sak. Kallade han Gin så kom Gin, kallade han Tonic så kom Tonic och kallade han Grogg så kom båda två. All annan dressyr hade misslyckats, förmodligen eftersom ingen av hundarna kunde läsa morfars rynkor i pannan.

Robban gav sig inte tid att kela så länge med hundarna eftersom Ajax tagit den nyinköpta boken och försvunnit in i gästrummet. När Robban kom in låg Ajax raklång på sängen och hade redan börjat läsa. Robban drog honom i benet så skon åkte av.

- Du är taskig! Du kunde väl vänta tills jag kom! Det är min bok!

Ajax muttrade något, men makade sig åt sidan så Robban kunde få plats bredvid. Ingen av dem var så särskilt uthållig i vanliga fall, brukade mormor alltid påpeka. Nu låg dom sida vid sida, läste, diskuterade och kommenterade boken timme efter timme. Mormor var tvungen att titta till dom med jämna mellanrum - så att dom inte hade somnat eller svimmat. Hon försökte prata med dem flera gånger, men dom var så upptagna med boken att dom inte tycktes höra henne. Hon skakade förundrat på huvudet, gick ut till morfar som satt i sitt lilla kontorsrum i full färd med att göra klart det gångna årets bokföring.

- Du Sture vad var det för en bok du köpte egentligen? Pojkarna verkar helt förtrollade av den!

- Som vanligt, lilla gumman, har du slagit huvudet på spiken. Dom är förtrollade eftersom det är en trolleribok - så nu skall vi se vad dom kan lära sig av den.

Till eftermiddagskaffet hade tydligen boken blivit läst eftersom

både Robban och Ajax kom ut till kaffebordet. Mormors bullar och saft försvann raskt och minerna hos dem båda skvallrade om att dom hade massor att prata och fråga om.

- Morfar, den där boken var ju bara om tricks, kortkonster och sånt!

- Javisst. Vad hade du väntat dig att den skulle handla om?

- Riktigt trolleri, inte tricks, för det finns väl riktigt trolleri?

Robbans röst lät sprucken, osäker, besviken och lite ledsen.

- Vad tror du själv. Finns det äkta trolleri eller finns det bara tricks och konster?

Morfar var lite konstig med det. När man frågade honom så ville man ju ha ett svar - men han svarade ofta med att begära att man själv skulle svara på sin egen fråga. Om man hade vetat svaret så hade man väl inte frågat heller!

- Jag vet inte. Men jag trodde att det fanns äkta trolleri.

Robban höll på att bita av sig tungan. Om det nu inte fanns något äkta - då skulle nog Ajax reta honom resten av livet för att han var dum.

- Vad tror du Ajax? frågade morfar.

Ajax slog ner ögonen och tittade i golvet. Sparkade förstrött på bordsbenet, suckade några gånger och sa med osäker röst:

- Nånting måste det väl finnas. Spöken och sånt!

- Å sånt som försvinner! fyllde Robban i, glad över att Ajax också trott.

Morfar såg lite klurig ut. Han kunde verkligen se klurig ut den gubben. Man visste aldrig riktigt, riktigt var man hade honom. Mitt i det väldigt allvarliga kunde han skoja till det så allvaret blev mindre tungt och mitt i skojet kunde han få in nåt allvarligt - så man inte tramsade till det alldeles för mycket.

- Vet du vad jag berättade för Robban när vi hade handlat? sa morfar och tittade på Ajax, som inte tittade i golvet längre.

- Nej. Vad då?

- Jo, jag sa att jag hade en idé. Vet du vad det är för en idé, Ajax?

- Nej.

- Inte jag heller, sa Robban. Berätta!

- Jo, vad säger ni om att bilda en alldeles ny klubb. En mysterieklubb. En klubb där ni kan lära er *äkta* trollerier och sånt som vanliga människor kallar övernaturligheter. Vad säger ni?

- Jaaa! skrek Ajax så mormor kom in och trodde att nån hade trampat katten Oskarina på svansen.

- O ja, va kul! sa Robban, som inte var riktigt säker på att man kunde lära sig sådant.

- Okej! sa morfar. Vem får vara med i klubben?

- Bara vi två, Ajax och jag! sa Robban och fortsatte: och Ida skall vara med! För hon är min bästis!

- Jaha, sa morfar och skrattade. Och vem skall lära er det ni vill veta?

- Du naturligtvis! sa Ajax och tystnade eftersom han såg att morfar inte var helt nöjd med svaret - och han kunde inte riktigt förstå vad det var som var fel.

- Jaha, sa morfar.

- Ja mormor kanske också kan lära ut nånting, va? sa Robban och såg undrande ut.

- Jodå både mormor och jag behövs säkert. Får inte vi bli medlemmar i klubben. Skall det bara vara ni tre.

- Nej det är klart att ni skall vara med! skrek båda pojkarna på en gång.

- Topp sa morfar, jag tingar på livstids gratis medlemskap och samma gäller för mormor.

- Ja visst, självklart, sa Robban och fick ett bekymrat uttryck i ansiktet.

- Vad tänker du på Robban? frågade mormor som satt sig på den lediga stolen vid fönstret.

- Vad skall klubben heta? Den måste ha ett bra namn!

- Vad tycks om "Vår klubb"? frågade Ajax.

- Nej, nåt mer spännande, tyckte Robban.

Alla satt tysta en lång stund, så hostade mormor till:

- Vad tycker ni om MOMORAJI-klubben?

- Vad är det för nåt? grymtade Robban.

- Det låter häftigt och mystiskt, sa Ajax.

- Inte tillräckligt mystiskt, sa Robban - och vad betyder MOROMI eller vad du sa?

- Kan ni inte gissa vad MOMORAJI betyder? frågade mormor och såg nästan lika klurig ut som morfar. Han hade naturligtvis räknat ut vad det betydde för länge sen!

- Nää, sa Ajax
- Näää, sa Robban
- Det betyder Mormors och Morfars och Robbans, Ajax och Idas klubb, sa mormor och såg belåten ut.
- Det kan det väl inte göra, protesterade Robban.
- Joodå. MOMORAJI är MO för morfar, MO för mormor, R för Robban, AJ för Ajax och I för Ida.
- Vad klurigt, sa Ajax
- Inte så tokigt, sa Robban - men inte tillräckligt mystiskt.
- Det var ju så mystiskt så varken du eller jag kunde lura ut det, sa Ajax.
- Okej, sa morfar -vad tycker ni då om namnet MYSTERIE-KLUBBEN MOMORAJI.
- Toppen! ropade Ajax
- Jättehäftigt! hojtade Robban - det tar vi! Jättebra morfar - ditt förslag var bäst! Fast mormor kom på det kluriga Momoraji!
- Alla är bra på nåt. Alla kan inte vara bra på allt, som jag, sa morfar och kliade sig belåtet i skägget.

3: EN KUSLIG UPPLEVELSE.

Efter beslutet att bilda klubben gav morfar pojkarna uppdraget att bestämma om praktiska saker i klubbverksamheten. Dom skulle prata igenom vad som behövdes för att klubben skulle fungera på ett riktigt, riktigt intressant och spännande sätt. Sen skulle dom göra en lista över viktiga saker och sedan skulle alla träffas och gå igenom listan på kvällen efter middagen. Mormor och morfar fick ett par lugna timmar. Ajax och Robban var däremot intensivt upptagna med planeringsarbetet och deras röster hördes än viskande och än högljutt argumenterande från gästrummet.

Morfar hade tänt en cigarr och drog några tankfulla bloss. Han hade själv tagit fram papper och en penna och gjorde då och då små anteckningar.

- Ja du gumman, vad har jag nu ställt till med?

- Inte vet jag, gubben min, men pojkarna tycks trivas och det är huvudsaken, eller hur?

- Jovisst, men jag tror att dom faktiskt kan lära sig något på kuppen.

- Hur då menar du? Inte kan dom väl lära något av att fantisera om mysterier, trolleri och spöken, menade mormor och drog några snabba streck på sitt alltid närvarande skissblock. Överallt där hon var fanns även hennes skissblock som hon använde för att teckna ner nya modeller och former på konsthantverksprodukter. Många omtyckta skapelser

hade kommit till helt utan att hon egentligen visste hur dom kommit på skissblocket. Lite skicklighet, lite tur och en hel skottkärra inspiration brukade hon förklara det med.

Mormor placerade skissblocket på bordet, sträckte på sig och gäspade.

- Nej, jag får väl sätta igång med maten. Pojkarna blir säkert hungriga av allt tänkande och planerande.

- Nej du Siv, vi ordnar det enkelt i kväll. Vinden har lagt sig så jag kör ner och köper pizza istället. Jag vet att grabbarna gillar det - och dom får inte pizza så ofta.

- Vill du verkligen det gullegubben, du är väl för rar! sa mormor och tog tag i skissblocket igen och satte sig bekvämt i soffan.

Morfar satt och slöade. Skrev ett ord då och då på sitt block och hans glasögon gled längre och längre ner på näsan. Ögonen blev tyngre och tyngre och snart kunde man höra den första snarkningen. Då spratt han plötsligt till av en mycket försynt knackning. Yrvaket reste han sig och öppnade ytterdörren.

- Nämen hejsan Ida. Vad roligt att du kunde titta upp och hälsa på oss. Har du haft en trevlig jul?

Ida, granngårdens lilla flicka, hoppade upp och kopplade armarna runt morfars hals och började halvviskande berätta om tomtebesök och julklappar, julpynt och julgran, julmat och julbak, allt i en salig röra.

Ida var jämngammal med Robban och på sätt och vis väldigt lik honom med blont hår och bred mun med aningen för stora framtänder. Livliga, magerlagda och snabba i rörelserna var dom nästan mer syskonlika än Robban och Rolle.

Mormor och morfar hade mer än gärna tagit hand om henne när grannfamiljen flyttat in. Ida hade ingen mormor och morfar. Bara en farmor - men hon bodde långt uppåt landet och hälsade inte på så ofta. Ida hade trivts hos dem redan från början och det hade blivit naturligt för henne att uppfatta mormor och morfar just som morföräldrar och att kalla dem "mormor och morfar".

Med Ida hängande om halsen, ivrigt pladdrande, gick morfar in i gästrummet till pojkarna.

- Här har ni Ida, nu får ni berätta för henne vad vi håller på med!

Förresten har du ätit Ida eller vill du äta pizza med oss i kväll.

Det ville hon gärna och morfar tog hundarna med sig i bilen och körde för att handla hem till middagen.

Pizzorna var stora och goda och försvann snabbt ner i magarna inte bara på pojkarna och Ida utan även på mormor och morfar. Medan morföräldrarna tog en kopp kaffe efter maten, finslipade pojkarna sina anteckningar och skrev upp några saker till som dom hade kommit på under middagen. Sen samlades alla i den bekväma hörnsoffan i stora rummet. Robban satt ytterst på kortsidan med god överblick både på de andra utefter långsidan och hela rummet. Morfar tog block och penna från bordet, placerade det i knäet, satte på sig glasögonen och frågade:

- Nå vad har ni nu kommit fram till?

- Vi skall ha ordförande och styrelse och sekreterare sa Ajax.

Hans pappa var med i styrelsen för fotbollsföreningen hemma och Ajax hade snappat upp och lagt på minnet en hel del av samtalen mellan pappan och klubbkamraterna.

- Vi skall ha hemliga tecken och ett hemligt språk och Robban tystnade för han hade glömt det andra som dom skrivit ner och det var Ajax som hade papperna.

- Medlemsavgifter, sa Ajax som läste innantill i anteckningarna.

Morfar såg belåten ut men satt precis som om han väntade på något mer - men det fanns inte mer på pojkarnas papper mer än sånt som dom hade strukit igen eftersom dom inte tyckte det var bra. Morfar såg fortfarande ut som han väntade på något mer, men så sa han:

- Fint, det var nog det viktigaste förutom att vi skall ha många klubbaftnar. Dom har vi här hos oss denna veckan och kanske framöver också. Det skall vara minst en klubbafton varje gång Ajax är hos oss. Jag tycker att vi skall bygga upp ett litet bibliotek, så ni kan låna böcker om dom olika ämnena, men det står mormor och jag för.

Besluten om styrelse, ordförande och sekreterare och medlemsavgift klarades av snabbt och utan problem.

- Ni ville ha hemliga tecken, sa morfar. Varför det?

- För att man skall känna igen klubbmedlemmar när man träffar dom nånstans, såklart! sa Robban. Hemliga handslag å sånt.

- Jaha, så du skulle inte känna igen mormor, mig, Ida och Ajax om vi träffas nånstans då, undrade morfar.

- Jo visst - men andra! försökte Robban och såg lite snopen ut. Det hade varit hans förslag. Han tyckte det lät fint med hemliga tecken.

- Men skall vi bli fler medlemmar i klubben? Så många så vi inte känner igen dom som är medlemmar? envisades morfar.

- Nej det är klart. Men andra tecken då?

- Ja okej, om vi är ute nånstans och vill säga "ja" eller "nej" till nån annan klubbmedlem utan att några andra begriper det menar du? sa morfar.

- Ja det var just så jag menade! sa Robban och sken upp.

- Dra i höger öra för "ja" och i vänster öra för "nej", sa Ajax.

- Javisst, sa Robban och kliade sig på vänster öra.

- Nej stopp och belägg! sa morfar. Du kan inte säga "ja" med munnen och "nej" med det hemliga tecknet på samma gång!"

- Va? sa Robban.

- Du sa ju "Javisst" till mitt förslag och samtidigt tog du på ditt vänstra öra - och det betyder "Nej".

- Gjorde jag? sa Robban.

Ajax ville prova hur dom hemliga tecknen fungerade och testade på Robban men han tydde alltid tecknen omvänt.

- Nu sa du "Nej"!

- Nej jag drog i höger öra! sa Ajax.

- Det gjorde du visst inte! Du drog i det vänstra! sa Robban.

Morfar var tvungen att ingripa och visa Robban att hans vänster verkligen var Ajax' höger eftersom Robban såg Ajax framifrån och då var höger och vänster omvända. Robban försökte få in detta i skallen men det gick bara inte så Ajax föreslog:

- Vi tar nåt annat istället: Dra i näsan är "Ja" och klia sig i håret är "Nej"!

- Vad taskigt, sa morfar och strök sig över flinten - då kan jag ju aldrig säga "Nej"!

- Vad bra! skrek Ajax - då bestämmer vi det: Dra i näsan är "Ja" och det kan morfar göra och klia sig i håret är "Nej" - och det klarar inte morfar eftersom han inte har nånting att säga "Nej" med. Toppenfint!

Robban höll med - men det var först en lång stund senare som han riktigt begrep finessen.

- Nåväl, då har vi klarat av så mycket, sa morfar -Vad skall vi nu

ta itu med?

- Ett hemligt språk! sa Ajax.

- Hm, det tar nog för många timmar för att vi skall komma nån väg med det i kväll. Jag föreslår att vi tar språket i morgon, annars sover ni inte på hela natten, är jag rädd. Får jag föreslå en sak?

- Visst, sa Robban, som också gärna skulle ha velat börja med det hemliga språket, men visste att det inte var lönt att envisas.

Morfar satte sig bekvämt tillrätta i soffan. Han såg allvarlig men inte arg ut. Ungefär som om han tänkte berätta en allvarlig saga.

- Ni har pratat mycket om "trolleri" och "övernaturligheter" och "mystiska saker" och jag vill gärna veta vad ni lägger i dom orden.

- Precis det vi sa, sa Robban.

- Ja visst, men vad lägger ni egentligen för betydelse i dom orden. Vad betyder "mystiska saker" för er? Och "Trolleri"?

- Ja till exempel att kunna veta saker som ingen annan vet, föreslog Ajax.

- Och att kunna göra sånt som ingen annan kan göra! sa Robban.

- Jaha och mer då? undrade morfar.

Pojkarna såg fundersamma ut och kliade sig än i huvudet och än på halsen och det tog en stund innan Ajax kom på något mer.

- Att kunna veta saker i förväg. Veta saker om andra som dom aldrig har berättat. Att veta deras hemlisar!

Okej! sa morfar, då vet jag ungefär vad ni menar. Det är alltid viktigt att veta vad andra lägger för betydelse i ord. Samma ord kan ibland betyda en sak för en person och något helt annat för en annan person.

- Kan det? undrade Ajax med tvivel i rösten.

- Javisst, sa morfar. Ta bara ordet "skola". Vad betyder det för dig och vad betyder det för din lärare? Eller ordet "musik" som kan betyda helt olika saker för olika människor allt ifrån klassisk musik från gamla tider till det allra modernaste. Därför kan man aldrig säga bara "Jag tycker om musik" eftersom man för det mesta bara gillar vissa delar av all musik som finns - och vill man då verkligen beskriva vad man tycker om så måste man förklara *vilka* sorters musik man menar, annars kan man bli missförstådd.

- Eller "Gottis"! sa Robban.

- Gottis är väl alltid gottis! protesterade Ajax.

- Nej du! Jag älskar salmiakpastiller men stoppar jag en sån i

munnen på Rolle så spottar han och fräser som om han hade fått i sig gift. Och han tycker om såna där urstarka tableter och dom avskyr jag för dom bränner på tungan. Dom spottar jag ut!

- Bra! sa morfar. Då förstår ni att det är viktigt att förklara vad man verkligen menar med ett ord. Tänk alltid på det när ni absolut vill att någon skall förstå vad ni menar.

Mormor hade smugit ut under samtalet och kom nu in med en bricka med kaffe, saft och småkakor.

- Det här skall väl smaka! Ni behöver nog få lite krafter till allt tänkande och pratande!

Samtalet stannade av en liten stund men barnen hittade fler ord som kunde betyda olika för olika människor: ”Hemma”, ”Syskon”, ”Mat”, ”Kläder” och ”Något roligt” och dom var mycket förundrade när morfar förklarade att ”roligt” inte alls betyder roligt och skojigt för en dansk utan betyder ”lugnt och stillsamt”.

När allt var urdrucket och bara några smulor fanns kvar på kaktallriken fortsatte samtalet.

- Du Robban! sa morfar. Du talade om att du skulle vilja göra sådant som ingen annan kan göra, eller hur?

- Ja det vill jag!

- Vad är det då som gör att man kan göra en sak eller att man inte kan göra en sak?

- Om man vet hur man skall göra det så klart!

- Är det så säkert? undrade morfar med en klurig glimt i ögonen som Robban inte såg. Hade han sett den, hade han nog inte varit så tvärsäker.

- Javisst! Klart!

- Bra! Då skall vi göra ett experiment så att du kan visa att man kan göra allting bara man vet hur det skall göras.

Morfar reste sig och bad Ajax att följa med och hjälpa honom. Dom tog på ytterkläderna och gick ut. Efter en stund öppnades ytterdörren av Ajax och morfar kom in med en lång bred planka som han tydligen hämtat ute i logan.

- Vad i allsin dar tänker du göra Sture? Du kan väl inte ta in en gammal planka i vardagsrummet! Den smutsar ner och du kan slå ner prydnadssaker och allting med den!

- Lugn gumman lilla. Den behövs för ett viktigt experiment och

jag lovar att städa efteråt alldeles själv!

- Det vill jag allt se först innan jag tror på't! sa mormor men såg inte arg ut utan bara undrande och förvånad.

Morfar lade försiktigt ner plankan på golvet. Den var minst tre meter lång och ganska bred. Han pustade lite och tog av ytterkläderna.

- Så! Nu har vi bäddat för ett experiment! sa han och drack ur sista slurken ur kaffekoppen.

- Är du beredd att visa vad du kan Robban?

- Visst! sa Robban, men han undrade inom sig vad han skulle göra. Aha! Nu visste han och sa segerviss:

- Jag tror att jag kan lyfta den, den är nog inte tyngre än att jag orkar.

- Nej nej. Du skall inte alls lyfta den. Jag vill att du ställer dig där borta i borte ändan och sedan går balansgång till den här ändan.

- Baggis! Man behöver inte ens gå balansgång. Den är lika bred som startbanan på ett flygfält! sa Robban och gick snabbt på plankan från den ena änden till den andra.

- Bra! Nu har du visat att du vet hur det skall göras. Kan du alltid och under alla omständigheter gå på plankan på samma sätt?

- Visst! sa Robban trosvisst.

- Bra! För säkerhets skull kan du gå tillbaka till borte änden igen så vi får se att det inte bara var ren tur att det gick bra första gången!

- Äsch, vad dum du är! Jag kan gå hur många gånger som helst och hur fort som helst, det är skitenkelt!

- Inte svära! sa mormor.

Robban gjorde en elegant helomvändning och halvsprang tillbaka till den borte plankänden. Morfar reste sig och gick ut i hallen och kom tillbaka med en halsduk.

- Haha! sa Robban - Jag kan gå på den här breda plankan hur lätt som helst, även med förbundna ögon! Han slöt ögonen och gick raskt fram och tillbaka utan att öppna ögonen.

- Se! sa han triumferande.

Morfar smålog, band för ögonen på Robban och kontrollerade så att han inte kunde kika igenom. Så gick han bort till stereon i hörnet, tände den och plockade fram en gammal grammofonskiva som han placerade på skivtallriken. Ajax såg förundrad på och försökte förstå vad morfar egentligen skulle göra? Kunde en gammal grammofonskiva göra

så inte Robban kunde gå på plankan? Konstigt!

Morfar bad Robban att stå alldeles stilla och försöka att inte tänka på något annat än det morfar pratade om. Robban stod stilla och såg ut att lyssna koncentrerat.

- Du står nu på en plankan. Den ligger i ett öppet fönster på tionde våningen i ett höghus. Andra änden ligger i ett öppet fönster på huset mitt emot. Det är tio våningar ner till marken. Tio våningar är nästan trettio meter. Om du faller ner kommer du att krossas mot marken.

Morfar tryckte på en knapp på skivspelaren och man hörde svaga trafikljud från högtalarna. Ajax blundade och tänkte på vad morfar sagt. Han såg inom sig hur han stod i fönstret högt däruppe och kände hur obehagligt det skulle vara. Han undrade om Ida kände någonting och om Robban kände det lika obehagligt där han stod på plankan med förbundna ögon. Ajax tittade upp, såg att Ida blundade. Hon såg ut som om hon mådde illa. Robban började stå vingligt på plankan och morfar fortsatte.

- Så Robert, du står på en plankan tio våningar upp i luften och du måste nu gå över plankan hit till huset mitt emot. Fall inte ner! Håll balansen! Fall inte!

Morfar tassade tyst bort till Robbans ände av plankan och stod precis på plats när pojken gav upp ett högt skrik och föll handlöst åt sidan. Morfar fångade upp honom och lät honom sätta sig på golvet. Robban grät hejdlöst och morfar knöt snabbt upp ögonbindeln. Gråten minskade men det tog en lång stund innan Robban kunde tala igen. Morfar klappade honom på huvudet och talade lugnande till honom.

- Usch vad obehagligt! Äckligt! Jag mår nästan illa! sa Robban till slut med svag, ostadig röst. Jag kunde riktigt känna hur högt uppe jag stod och jag blev rädd. Jag vågade inte gå över till huset mitt emot. Det var så högt!

- Jag vet, sa mormor tröstande. Morfar experimenterade med mig också för många år sen. Jag blev också rädd och svimfärdig.

- Känns det bättre nu Robban? frågade morfar. Jag vet att det var obehagligt men det var första lektionen i Mysterieskolan. Vad den skall lära er det skall vi prata om i morgon. Men nu när du är nere på plana marken igen så får du vila dig en stund medan Ajax och jag går ut med den eländiga plankan. Så tar vi läsk och en kaka sen, när vi kommer in igen.

*

Ajax hjälpte morfar att öppna ytterdörren och sen tog han tag i ena änden av plankan och dom bar ut den till sin plats igen. Ajax hade massor av frågor inom sig men han visste att han skulle få svar på dem efterhand. Han undrade om han vågade säga det han tänkte på. Jo, han måste ta mod till sig!

- Morfar!

- Ja Ajax, vad har du på hjärtat?

- Jag kände det nästan lika obehagligt som Robban. Jag blev också rädd. Mådde nästan illa och kände mig yr.

- Jag förstår, det är naturligt. Jag tror till och med mormor kände det obehagligt, trots att hon varit med om det tidigare. Tur hon var så ivrig att hålla uppsikt över Robban och Ida annars hade hon kanske kräkts i finsoffan.

Morfar lade armen om Ajax och gav honom en kärleksfull kram.

- Nu går vi in och får nåt gott i oss!

Med morfars arm om axlarna gick Ajax tryggt mot huset, in i värmen till mormor, Ida och Robban.

Robban hade gaskat upp sig och hade fått tillbaka större delen av sin tuffa attityd.

- Jag begriper inte varför jag bar mig åt som en barnunge. Det var ju inget att vara rädd för! Plankan låg ju på golvet! Den var ju inte högt uppe! Om vi hade gjort om det nu så hade jag inte burit mig så barnsligt åt!

- Nej, troligen inte, sa morfar. Men hade jag utsatt dig för något annat i samma stil och du inte var förberedd och hann tänka efter, så hade du reagerat på samma sätt igen, det är jag säker på.

- Nej, det tror jag inte. Det vet jag att jag inte skulle ha gjort!

- Vi får väl se under veckan vem som har rätt, sa morfar och hällde upp lite kaffe.

- Jag är helsäker. Jag kan slå vad om hur mycket som helst. En miljon! Nästa gång så kommer jag inte att bära mig åt som en barnunge.

4: MORMORS MYSTISKA HJÄLPREDA.

Sent på kvällen ringde telefonen. Robban hörde mormors röst i rummet bredvid. Han hade inte kunnat sova. Tankarna på hur han gjort bort sig malde i huvudet. Dumt, dumt, DUMT! Varför hade han inte kunnat låtsas som ingenting och gå på plankan som vanligt? Plötsligt spetsade han öron och hörde mormor säga:

- Men det är klart att han får vara hos oss! Jovisst kan vi hämta honom vid flyget! Hur dags sa du? Vad är flightnumret? Javisst! Det är väl Sturup och inte Kastrup? Jaså det är Kastrup, det var tur att jag frågade. Det hade inte varit så roligt om vi väntat på fel flygplats. Vet du tiderna för flygbussen? Nej, vi kan ringa själva och ta reda på det! När kommer ni tillbaka då? På söndag, fint! Ståhls ordnar allt, det vet du! Alltid redo! Ha det så roligt själva!

Vad kul! Robban begrep med detsamma att det måste vara Rolle som skulle komma tillbaka tidigare än planerat. Toppen! Då kunde han också bli medlem i klubben. Robban hoppade ur sängen och rusade ut till mormor.

- Kommer Robban hem? När? Varför? Får vi följa med och möta honom?

- Ja han kommer tidigt i morgon bitti. Hans pappa blev sjuk så han får resa hem tidigare än beräknat. Jag vet inte riktigt hur vi kan ta oss till flygplatsen men vi får ringa och höra om det går någon flygbuss så tidigt. Jag måste fråga morfar om ni får följa med.

- Snälla! Det var så länge sen jag var i Danmark. Och åkte båt.

- Lugna dig nu! Jag skall prata med morfar så får du besked om

en stund. Sover inte du förresten?

Mormor försvann in i TV-rummet. Robban ville gärna rusa med in men tänkte sig för och väntade snällt. Han ville inte göra dom arga. Till slut kallade mormor på honom. Jo, dom fick följa med! Om Robban lovade att krypa i säng meddetsamma. Väckning skulle bli mycket tidigt för det var en dryg resa tvärs över Skåne, sedan överfart med båt till Danmark och buss sista sträckan till Kastrups flygplats.

Robban brydde sig inte om att säga mer än ett halvkvävt ”Va kul” och gick sen in till sängen igen. Bäst att vara lydig så dom inte ångrade sig. Han hade huvudet fullt av tankar, men lyckades ändå somna ganska fort och tyckte inte han hade sovit mer än 5 minuter när han blev väckt av morfar med orden:

- Upp nu sjusovare! Vi skall ta en tur till Kastrups flygplats och möta Rolle som kommer om 4 timmar.

Den sista meningen var riktad till Ajax som inte alls begrep varför han blev väckt klockan halv 5 på morgonen. Beskedet gjorde honom dock klarvaken med en gång, han som annars kunde somna om och om och om hur många gånger som helst vanliga morgnar.

Påklädningen och frukosten gick i flygande fläng och innan Ajax riktigt hade hunnit fatta att han verkligen skulle på en utflykt till Danmark satt alla fyra i bilen på väg till Malmö och flygbåten. Pojkarna pladdrade på i baksätet tills morfar avbröt dom.

- Vi kan väl passa på att prata lite om vad som hände i går kväll eller hur?

- Visst! sa Ajax.

Robban sade ingenting. Det var ju hans dumma reaktion man skulle prata om och det hade han helst velat slippa.

- Först vill jag tala om för dig Robban att det du upplevde var helt naturligt. Det var ingenting att skämmas över. Jag har upplevt det, mormor har gjort det och Ajax upplevde det, trots att han inte stod på plankan, eller hur Ajax?

- Jo, ja, lite. Ajax drog på orden.

- Att du reagerade var alldeles naturligt, men *varför* tror du att du reagerade så kraftigt?

- Jag vet inte.

- Vet du det Ajax?

- Var det Hypnos? Hypnotiserade du oss morfar?
 - Nej det gjorde jag inte, men du är på spåret Ajax.
 - Förtrollade du oss? undrade Robban.
 - Nej, nej. Den enda jag har förtrollat i mitt liv är mormor. Eller hur gumman? frågade morfar vänd mot mormor. Släppte ratten med högerhanden och klappade henne på knäet.
 - Ja det hoppas jag! sa hon och klappade morfar tillbaka.
 Morfar flyttade tillbaka sin hand till ratten, saktade in bilen vid hastighetsbegränsningen och sa:
 - Jag förtrollade er alltså absolut inte och jag hypnotiserade er inte. Det var *ni själva* som gjorde det.
 - Vi själva? Ajax lät tvivlande.
 - Näe?! sa Robban
 - Jo det var det faktiskt! Det låter kanske konstigt för er men jag skall förklara. När man hypnotiserar någon så gör man egentligen bara två saker. För det första hjälper man till att få personen man hypnotiserar att vara helt lugn och avslappad - helst utan så många egna tankar. Sen ”planterar” man in en så kallad ”suggestion” i huvudet på den personen. En suggestion är en tanke eller en fantasibild. Man låter alltså den hypnotiserade få en upplevelse eller föreställa sig något. Förstår ni?
 - Ja! Nej, inte riktigt. sa Ajax.
 - Okej jag skall ge ett exempel. Om man skall hypnotisera någon att sluta röka så ger man suggestionen att cigaretten smakar illa och luktar väldigt illa. Kanske man till och med kan ge suggestionen att om den hypnotiserade röker så mår han illa och kräks. Den tanken eller upplevelsen eller uppfattningen planteras in i medvetandet på den hypnotiserade. När man sedan väcker personen från hypnosen så sitter uppfattningen eller suggestionen kvar och påverkar rökningen för framtiden. Cigaretterna kommer att lukta illa och smaka illa efter hypnosen - om hypnosen fungerat bra.
 - Varför har du inte blivit hypnotiserad att sluta röka, morfar? frågade Ajax.
 - Nu går du ifrån ämnet pojkrackare! sa morfar och hostade till, precis som om han inte ville visa att han gapskrattade.
 - Ja men varför? envisades Ajax.
 - Därför att morfar är dum, urdum, jättedum - allt vad du vill kalla det!
 Det var faktiskt morfar själv som sa det. Ärlig är han i varje fall

tänkte Ajax och släppte ämnet för denna gången. Det gick nog inte att få något bättre svar just nu.

- Förstår ni nu vad en "suggestion" är för något? undrade morfar.

- Ja nåt'sånär. sa Ajax.

- Ja, jag tror det, sa Robban

- Nå! sa morfar - vad var det för suggestion som du upplevde när du blev yr av att stå på plankan, Robban?

- Jo, jag riktigt såg hur plankan låg på den höga höjden och det där trafikljudet du spelade upp gjorde det så verkligt och då blev jag rädd!

- Jaha vad var det för funktion som du satte igång. vet du det?

- Nej!

- Inbillningen! föreslog Ajax.

- Ja rätt. Det var inbillningen eller fantasin. Eftersom du har stark fantasi så blev fantasibilden så stark att den påverkade dig.

- Vad dumt! sa Robban och skämdes lite fortfarande.

- Nej du, det är inte alls dumt. Du kan ha väldigt mycket nytta av din fantasi, så tro för all del inte att jag vill plocka bort den på dig. Tvärtom vill jag gärna hjälpa er att få stark fantasi. God föreställningsförmåga. Men - ni skall ha kontroll över den, så den inte sätter käppar i hjulen för er!

- Käppar var nånstans? undrade Robban lite förvirrat.

- Jag menar så den inte hindrar er från att leva rätt och bra, njuta av livet, göra det ni tycker är viktigt och klara av det ni vill klara av.

- Kan den göra det? Fantasin? undrade Ajax.

- Ja det kan den faktiskt! Man kan använda sin fantasi som hjälp i livet, men man kan också bli hindrad av sin fantasi om den är negativ och obehaglig. Siv lilla jag tror att det vore nyttigt om du berättar hur du vände din negativa fantasi om bilkörning i halka till att du nästan är världens bästa bilförare idag, efter mig.

- Skrytmåns! sa mormor. -Jo ni förstår, för många, många år sen så var min far och jag uppe i Stockholm i ett ärende. Min far köpte och sålde bilar och han köpte en ny bil i Stockholm som han sen skulle sälja i Malmö.

- Stockholm? Sälja Stockholm i Malmö? undrade Robban som inte hört på riktigt eftersom han funderade på vad han skulle äta på båten.

- Nej du dummer, nu får du höra på ordentligt. I Stockholm köpte

han en bil som han skulle sälja i Malmö. Eftersom vi hade åkt upp till Stockholm i min fars bil så hade vi två bilar att åka tillbaka med. Jag fick alltså köra fars bil.

- Vad häftigt! Så långt! tyckte Robban, som för tillfället glömt bort godsakerna på båten.

- Jodå. I vanliga fall skulle jag inte ha haft någonting alls emot att köra - men far bestämde att vi skulle åka hem på natten och det var halt. Underkylt regn som gjorde att vägarna var rena isen. Fars bil hade inte ens vinterdäck och jag var faktiskt jätterädd.

- Kunde ni inte ha stannat i Stockholm och kört på dagen istället? frågade Ajax.

- Nej far ville åka på natten och jag hade inte råd att hyra hotellrum. Jag var bara ung, hade precis fått körkort och kunde inte övertala far att vänta till dan därpå. Så vi körde från Stockholm vid tretiden på eftermiddagen och vid niotiden på kvällen var vi halvvägs och då blev det dimma till råga på allt elände. Jag kunde knappt se baklyktorna på fars bil framför mig och jag var jättetrött och jätterädd. Jag grät och bad till Gud hela vägen hem och vi var inte i Malmö förrän vid niotiden på förmiddagen dagen efter. Jag hade kört nästan tjugo timmar i ett sträck. Efter den bilturen satt minnet och skräcken kvar och så fort det blev halt och jag skulle köra bil så blev jag lika rädd och knäsvag som jag var under resan från Stockholm. Till slut vågade jag inte köra bil om inte det var snustorrt på vägarna och solsken.

- Men nu kör du ju när som helst, sa Rolle.

- Ja jag har jobbat bort rädslan.

- Hur då? undrade Ajax.

- Genom en sån där suggestion? inflikade Robban.

- Jo det skall jag berätta! Jag använde mig av min fantasi. Jag har alltid trott att det finns ett liv efter det att man dör i detta livet. Det är bara kroppen som dör men jag själv, något okroppsligt som nu finns inne i mig, fortsätter att leva på något sätt.

- Usch, va kusligt! sa Robban. Då blir du ju ett spöke!

- Ja kanske det - och i så fall kanske det lär dig att spöken inte är farliga utan bara vanliga människor utan kropp.

- Vad läbbigt! sa Robban

- I varje fall så föreställde jag mig att någon sån där okroppslig människa följde med mig i bilen och hjälpte mig så inget obehagligt hände. Den som följde med mig i bilen var snäll, vänlig och hjälpsam.

Jag kunde inte se honom men jag fantiserade om att han var där. Efterhand blev jag mer och mer övertygad om att någon verkligen var med mig, för jag började märka att jag fick någon form av varningstankar i huvudet i god tid innan jag kom fram till något trafikfarligt ställe.

- Hur då? undrade Ajax som tog mormors berättelse på fullt allvar, medan Robban såg mycket tvivlande ut.

- Jo på något sätt kan jag höra en inre röst som ger mig besked. En gång fick jag besked att bromsa in fort. Jag kunde inte se att det fanns någon anledning till det men jag lydde - och precis när jag nästan stannat så sprang ett rådjur tvärs över vägen framför mig. Hade jag inte bromsat så hade jag kört på djuret.

- Vad lajbans med en sån röst. Har den sagt nåt annat? undrade Robban som plötsligt blivit intresserad och såg mindre tvivlande ut. Han visste att mormor aldrig ljög.

- Jadå. Jag kan inte berätta om alla tillfällen. Jag har nog glömt dom flesta för jag är ganska van vid den vid det här laget. Jag minns en gång när jag körde på motorvägen mellan Lund och Malmö och rösten uppmanade mig att sakta farten och styra rakt fram. Jag skulle hålla ett fast tag om ratten och inte bli panikslagen, sa rösten. Det ösregnade och jag begrep inte ett dugg, men jag gjorde som den sa. Plötsligt smällde det till och vindrutetorkarna slutade fungera. Hade jag inte hållit hårt i ratten och varit förvarnad hade jag nog kört i diket.

- Toppen! Jag vill också ha en sån röst som varnar mig från olyckor! sa Ajax, Robban höll med.

- För att göra en lång historia kort så byggde jag upp en fantasi-bild om att jag fick hjälp - och fick hjälp! Jag kör fortfarande försiktigt men jag är inte rädd längre. Inte ens om det är halt.

- Nu kör vi förbi Sturup, sa morfar. Om planet landat där så hade vi varit framme.

Resten av resan till Malmö skedde under tystnad. Ajax och Ida funderade på vad som blivit sagt och Robban tänkte på maten och godsakerna som dom skulle få på båten. Morfar körde lugnt genom Malmö. Man måste passera genom hela stan när man kommer från Ystad och skall till Centralstationen där flygbussarna finns. Morfar hittade en parkeringsplats och stoppade i flera kronor i automaten medan de övriga tog sig ur bilen och gick mot flygbussen som redan stod på plats. Det fanns ingen chaufför i den och ändå gav morfar tecken att dom skulle stiga på - utan att betala! Dom var nästan ensamma i bussen och Ajax

höll andan när chauffören kom ut från stationsbyggnaden och klev in. Nu skulle nog morfar få en utskällning för att dom smygåkte utan någon biljett. Men ingenting hände. Chauffören startade motorn, tittade i backspeglarna och bussen gled ut från hållplatsen. Morfar kanske skulle lyckas med trixet att åka gratis, det verkade faktiskt så!

Resan från Centralstationen till färjeläget i Limhamn var kort och snart svängde bussen in på ett inhägnat område och passerade några små hus där dom som kom med bilar fick köpa biljett. Hundra meter längre fram gapade det stora, mörka hålet i båtens akter. Flygbussen behövde inte ens stanna, trots att flera bilar stod och väntade på att köra ombord. Den bara körde rakt in i färjan och stannade längst fram. Chauffören stängde av motorn, öppnade dörrarna, vände sig om mot passagerarna och sa med ett leende:

- Så var det dags för den lilla avgiften!

Ajax drog en lättnadens suck. Han behövde inte känna sig som en fripassagerare längre. Morfar betalade och alla passerade över det lite hala och moddiga bildäcket där personbilarna höll på att köra in. En vindlande trappa ledde upp till båtens innandöme och snart var Robban vid målet för sin längtan: Cafeterian!

Mätta och belåtna var alla fyra tillbaka i bussen sedan högtalar-rösten på båten talat om att man snart lade till i Dragör. Det blev en kort bussresa till flygplatsen. I ankomsthallen var det mycket folk trots den tidiga timmen. Dataskärmarna blinkade ut uppgiften att Rolles plan hade landat och efter knappt en halvtimme kom Rolle ut genom skjutporten fullastad med bagage. Mormor och morfar fick var sin snabbkram och Robban och Ajax några knuffar och kärleksfulla sparkar på smalbenen. På återresan var dom nu fem och trots att det inte varit mer än drygt en timme sedan Robban ätit förra gången, var han genomhungrig redan innan dom hann upp till Cafeterian. Pojkarna hade börjat pladdra så snart hälsningsceremonierna var över och mormor och morfar lät dem hållas.

Först i bilen såg sig morfar föranlåten att tysta Robban och Ajax och deras livliga berättelser om Mysterieklubben och vad som hänt, med orden:

- Stackars Rolle, han får inte en syl i vädret för allt ert pladder. Låt nu stackaren få ett ord med i laget så vi kan få höra vad han har

upplevt i England på sin resa.

Morfars påpekande fick faktiskt stopp på Robbans svada och Rolle började berätta lite trevande och eftertänksamt. Berättelsen flöt långsamt och blev precis avslutad i dom viktigaste detaljerna när bilen plöjde sig fram genom några snöstråk, som blåsten byggt upp under förmiddagen, och stannade framför morföräldrarnas hus.

När Rolle tystnade märktes det tydligt att Robban hållit igen sitt berättande med största möda. Det tog inte fem sekunder från det att Rolle hade slutat till dess Robban övertog pratandet och fortsatte att informera Rolle om Momoraji-klubbens verksamhet och planer. När alla kommit in och samlats i köket blev Robban tyst, vände sig med oro i blicken till mormor och sa:

- Du mormor om nu Rolle ska va med så kan det inte heta MOMORAJI längre. Rolle måste ju också vara med i namnet.

- Javisst, sa mormor, då kallar vi den för MOMORRAJI istället eller hur?

Robban stirrade dumt på henne, skakade på huvudet och sa:

- Hörde du inte vad jag sa? Begrep du inte att vi måste ändra namnet?

- Jovisst, det gjorde jag ju! Ändrade namnet.

- Det gjorde du väl inte. Det var ju samma namn.

- Javisst, det låter precis likadant men man stavar det med två R. Ett R för dig och ett för Rolle.

Robban svalde och tänkte efter ett bra tag. Så sken han upp och skrek till dom andra:

- Alla tidars! Mormor ändrade namnet på klubben utan att det hörs nån skillnad. Jättesmart!

5: DET HEMLIGA MOMORRAJISPRÅKET.

De tre pratkvárnarna hade fortfarande mycket att diskutera, så mormor och morfar tog en liten middagslur medan tjuattret pågick. Morfar brukade kalla sin middagslur för meditation - han tyckte det lät bättre, men hans intensiva snarkningar förrådde att han sov.

Rolle var snart helt insatt i Mysterieklubbens verksamhet. Han tyckte att idén var bra och intressant men han visade inte någon större förtjusning. Robban försökte få honom att gå balansgång på mattkanten och upprepa experimentet som morfar kvällen innan hade gjort med honom. Ingenting fungerade. Antingen var Rolle helt oemottaglig för suggestioner eller också hade han ingen fantasi alls. Som vanligt när det inte blev som Robban ville, så visade han lite humör. Storsmockan låg kanske inte i luften direkt, men nog gick det lite höga vågor. Speciellt röstvolymen steg till disconivå och väckte både mormor och morfar. Mormor lyckades mäkla fred som vanligt och efter en stund var alla såta vänner igen och Robban tog allt om Mysterieklubben i repris tills Rolle med eftertryck hojtade:

- Det där har jag hört tusen gånger! Kom med nåt nytt, va!

Då blev det tyst, så tyst att mormor var tvungen att titta till dem efter en stund. Dom kunde ha svimmat! Allting var emellertid bra och Ajax ivrig på att Mysterieklubben skulle hålla eftermiddagsmöte.

Alla samlades i vardagsrummet, försedda med block och pennor på morfars begäran. Ida hade kommit, trots att hon tyckt att experi-

mentet med plankan varit obehagligt. Hon hade funderat på att säga till att hon inte ville vara med i klubben - men samtidigt var hon nyfiken på vad som skulle hända framöver och beslöt sig för att vara med ett tag till i alla fall. Klubbmötet inleddes med att Ajax som ordförande tyckte att Rolle skulle vara med i styrelsen. Han blev vald till vice ordförande - ett uppdrag som egentligen inte betydde något arbete alls och det var Rolle mycket nöjd med. Hans starka sida var inte att arbeta. Robban hade tidigare blivit erbjuden att bli viceordförande men han ville vara kassör. Hans största intresse efter mat var nämligen pengar. Ida blev styrelse-suppleant. Hon visste inte vad det betydde och hon kunde inte uttala ordet, men hon tyckte att det lät fint. Mormor utsågs till sekreterare för hon skrev så fint och morfar klubbens revisor. Han skulle se till att Robban skötte pengarna rätt. Robban tyckte det var orättvist - men han blev nedröstad av dom andra som var fler och hade majoritet.

- Nu ska vi bestämma om ett hemligt språk! sa Ajax.

- Det heter: "Nästa punkt på dagordningen är beslut om Hemligt Språk för klubbens medlemmar", sa morfar.

- Punkt på vad? undrade Ajax.

- Punkt på dagordningen. När man har klubbmöte skall man ha en Dagordning som innehåller uppgifter punkt för punkt vad man skall tala om och besluta om!

- Jaså! sa Ajax. Nu ska vi bestämma i dagordningen om att vi skall besluta om ett Hemligt Språk för oss! Vem röstar för?

Alla räckte upp handen och morfar gav upp försöken att lära ut föreningsregler. Det kunde komma senare, tyckte han. Barnen var inte mer än 11 - 13 år och hade god tid på sig att lära om alla regler som finns i samhället.

- Bra! sa Ajax, då har vi beslutat om att ha ett Hemligt Språk!

- Vilket då? undrade Rolle.

- Ett Hemligt Språk, dummer! sa Robban.

- Ja det begriper jag väl! Men vad skall det vara för sorts språk. Hur är språket när det är hemligt?

- Det vet jag inte, sa Ajax och såg snopen ut.

- Men det vet jag! sa morfar.

- Hur är det då? Berätta! gastade Rolle, Robban, Ida och Ajax i mun på varandra.

- Jo, hör på nu ordentligt! Jag skall lära er EF-språket som jag

lärde mig när jag var ung. Det är över 50 år sedan och jag har inte hört en enda människa tala det under alla dessa år, så nog är det hemligt alltid.

- Toppen! utropade Ajax. Vad betyder EF?

- Ja det skall jag komma till om en liten stund. Först vill jag veta om ni vet vad vokaler är för något.

- Det vet jag! sa Rolle.

- Fint! Hur är det med er andra, vet ni det?

- Nja inte riktigt, erkände Ajax som var den yngste i skaran, nyss fyllda 11.

- Hur är det med dig då Robban?

- Ja, jag har hört om det men jag kommer inte riktigt ihåg.

- Då repeterar vi det! Vill du berätta vad vokaler är för något

Rolle.

- Vad då? undrade Rolle lite yrvaken.

- Du visste ju vad vokaler är, sa du!

- Gjorde jag?

- Hur är det med dig Ida? undrade morfar.

Ida rodnade och slog ner blicken, morfar ville inte göra henne ledsen, så han sa:

- Det är tydligen bäst att jag själv talar om det då! Vokalerna är dom mjuka bokstäverna i alfabetet. Dom som man inte använder tungan eller läpparna för att få fram A,E,I,O,U,Y,Å,Ä,Ö.

- Jag använder inte tungan eller läpparna när jag säger H! påpekade Ajax, Så då är väl H också en vokal?

- Jag hade väl fel då, förlåt! sa morfar. Då bryr vi oss inte om det där med tungan och läpparna, utan ni lär er vokalerna A,E,I,O,U,Y,Å,Ä och Ö utantill istället. Tror ni att ni kan det?

- Vad ska de va bra för? undrade Rolle släpigt, rädd för arbetet att lära nånting utantill.

- Jo därför att mitt hemliga språk går ut på att man sätter EF framför varje vokal i alla ord man säger!

- Va krångligt! sa Robban.

- Va kul! sa Ajax nästan samtidigt.

- Det är alltid svårt med nya saker i början, sa morfar men så här låter det: NEFU SKEFALL NEFI LEFÄREFA EFER EFETT NEFYTT SPREFÅK!

- Vad konstigt det lät! Vad betydde det?

- Det betydde: "Nu skall ni lära er ett nytt språk".
- Hur fick du till det så konstigt då? undrade Robban.
- Jag skall visa er! Skriv ner på era block: "Vi skall lära ett nytt språk".

Alla plitade ner orden med lite möda och morfar fortsatte:

- Före i'et i "vi" sätter vi EF: då blir det VEFI eller hur?

- Ja! sa Ajax.

- I "skall" finns det vokalen A så vi sätter EF framför. Vad blir det då? Robban.

- SKEFL! föreslog Robban.

- Nej du glömde att a'et skall vara med också. Vad blir det då?

- SKEFALL?

- Ja just det! "Vi skall" blir VEFI SKEFALL!

- Vad mysigt! sa Ajax.

- Nästa ord är lära - och där är två vokaler. Vilka Ida?

- Ä och A.

- Bra! sa morfar. Vad blir det då med EF framför både Ä'et och A'et?

- LEFÄREFA?

- Ja visst, det var alldeles rätt. Tänk bara på att betoningen skall vara kvar på samma bokstav som i det ursprungliga ordet. Man säger "lära" med betoningen på ä och samma blir det på "Lefärefa". Vi tar nästa ord "ett" vad blir det Rolle?

- EFETT?

- Javisst. Bra, bra! Och nästa ord: "Nytt", vad blir det, Robban?

- NEFYTT sa Robban som nu hade vaknat ordentligt och var glad och uppåt. Han tänkte tydligen inte på att det innebar arbete att lära något nytt.

- Fint! Och sista ordet då "Språk". Vad blir det Ajax?

- SPREFÅK!

- Javisst, ni har tydligen snappat finessen nu. Nu behövs bara en hel del träning för att ni skall bli mästare i EF-språket!

- Du morfar, vad blir Ajax på EF-språket? undrade Ajax som inte ville ge sig tid att skriva ner det utan ville veta det fort.

- Efajefax.

- Va mysigt! sa Ajax.

- Vad heter Rolle? undrade Rolle

- Refollefe!

- Vad heter Ida? frågade Ida med låg röst.
- Efidefa.
- Och Robban, vad heter det?
- Refobbefan!
- Inte svära, morfar! sa mormor som kom förbi med tvätt från tvättstugan.

Alla barnen satt och skrev ner sina namn på Ef-språket. Efter en stund avbröt morfar dem med uppmaningen:

- Nu tycker jag att ni skall använda resten av eftermiddagen till att träna er att tala Ef-språket. Vi äter nog middag lite senare i dag eftersom vi åt på båten och lunchen blev sen. I kväll efter middagen tar vi ett kvällsmöte. Då skall jag lära er att trola på riktigt med hjälp av psykologi och inte med hjälp av tricks.

- Vefa keful! sa Ajax som tydligen hade gott språköra.

6: MORFAR TROLLAR PÅ RIKTIGT.

Medan barnen tränade det hemliga språket och mormor var fullt sysselsatt i tvättstugan, låste morfar in sig på kontoret. Ingen fick komma in och störa honom. Man kunde höra att han arbetade med datorn. Ajax, som försökt att få komma in till honom ett par gånger men bara fått prata genom dörren, var rysligt nyfiken. Han hade kikat genom nyckelhålet. Till sin besvikelse kunde han bara se morfars pekfingrar dansa på tangentbordet men kunde inte se dataskärmen. Morfar använde datamusen ofta, men det gav inte Ajax någon ledtråd.

Ida kunde inte stanna kvar. Hennes föräldrar skulle åka bort och hon var tvungen att följa med. Hon hade gråtit en skvätt, men pojkarna hade lovat att dom skulle berätta allt i detalj för henne dagen därpå.

Mormor bjöd på grönkålssoppa med frikadeller till middagen. Det var Robbans och Ajax älsklingsrätt. Rolle åt däremot utan större entusiasm. Han brydde sig inte särskilt mycket om mat om det inte var köttbullar, då kunde han äta både två och tre portioner. Robban utnyttjade situationen och bad att få sin femte portion soppa och frikadeller men mormor var obeveklig.

- Du blir sjuk, precis som förra gången om du äter mer! Tre tallrikar är fullt tillräckligt!

- Fyra! sa Ajax.

- Har han ätit fyra portioner? undrade mormor förvånad.

- Ja det har han!

- Skvallerbytta! sa Robban och försökte sparka Ajax på smalbenet men träffade morfar istället. Morfar tittade strängt på honom, Robban slog ner ögonen och skämdes.

En stund efter middagsmålet samlades Mysterieklubbens medlemmar för en kvällssammankomst med utlovat trolleri. Pojkarna var nyfikna. Dom hade aldrig hört talas om att morfar hade trollat förut och tvivlade lite på att det verkligen var sant att han kunde. Robban tvivlade mest. Ajax tvivlade minst, han trodde nästan, nästan att morfar kunde trola på riktigt, för som han sa:

- Man vet aldrig riktigt var man har morfar. Och man vet inte riktigt vad han kan göra. När jag satt sönder min trampbil sa alla att den bara dög att slängas, att den inte gick att laga. Men morfar lagade den och den håller ännu, trots att jag har försökt att sitta sönder den igen men det går inte!

Morfar kom in, satte sig och sa:

- Så ja pojkar, nu kan vi börja!

- Ja men det var ju du som skulle trola, väl? undrade Ajax och såg lite besviken ut.

- Javisst men vi skall väl öppna sammankomsten på ett riktigt sätt och fatta beslut om vad som skall göras, eller hur?

- Så krångligt! sa Robban.

- Okej! sa Ajax med ordföranderöst. Enda punkten på kvällsordningen är att morfar skall trola på allvar..... på riktigt! ändrade han sig.

- Kvällsordningen? undrade morfar.

- Javisst! sa Ajax. På dagen har vi dagordning och på kvällen har vi kvällsordning, eller hur?

- Det var något nytt! Men bra, bra! sa morfar

- Skall han göra det? undrade Ajax och alla nickade ivrigt.

- Beslutat enhälligt! konstaterade Ajax och tittade uppförande på morfar.

- Sätt igång! skyndade han på när morfar verkade att dröja med trolleriet.

Morfar plockade fram någonting ur innerfickan och placerade på bordet. Det visade sig vara tre små formar i aluminium, som man använder när man bakar små muffins. Han ställde dem i rad, plockade fram en femkrona ur fickan och lade bredvid. Så bad han barnen sätta

sig på hörns soffans långsida så att bordet var precis framför dem. Dom lydde utan protester. Morfar städade undan duk och vas så att bordet var alldeles tomt så när som de tre aluminiumformarna och femkronan. Pojkarna satt på helspänn. Nu skulle morfar få visa vad han dög till!!!

- Jag tänker visa ett experiment som gäller koncentration, psykologi och tankeöverföring. Det går till så att en av er lägger slanten under en av formarna. Jag är då inte alls i rummet. Dom två som inte lägger slanten under formen skall kontrollera att allt går rätt till. När jag kommer in vet jag alltså inte var slanten finns utan skall känna av det genom att läsa av det med hjälp av psykologi och tankeöverföring från er.

- Det går väl inte! sa Rolle.

- Vi får väl se hur duktig jag är, sa morfar och gick ut ur rummet med orden:

- Kalla på mig när ni är klara.

Så snart morfar stängt dörren efter sig tog Robban kommandot.

- Ajax, kolla så inte morfar tjuvtittar genom nyckelhålet! Rolle kolla så han inte har gått ut och kikar in genom fönsterna!

Själv undersökte han formarna och slanten. Allt verkade i sin ordning. Inga märken eller markeringar med krita eller damm som kunde avslöja vilken av kopparna som man rört vid. Allt verkade okej och hederligt. Robban stoppade in slanten i formen längst in mot väggen och kallade tillbaka dom andra.

- Var la du den? viskade Ajax.

Robban kastade en förstulen blick mot dörren, ställde sig så att hans kropp skulle hindra morfar från att se om han nu kikade genom nyckelhålet och pekade hastigt ut vilken kopp det gällde. Sen satte han sig och ropade:

- Nu kan du komma morfar!

Morfar såg allvarlig och koncentrerad ut när han kom in och satte sig mitt emot pojkarna som höll andan av spänning. Han lyfte långsamt sin högra hand och lät den irriterande sakta glida över de tre formarna. Han började över formen längst ut mot golvet, gled förbi den och stannade till över den mittersta. Där lät han handen rotera för att sedan flyttas över till formen längst in mot väggen. Där roterade handen extra länge och sedan gled den tillbaka igen till den mittersta. Hans ögon var halvstängda, som om han befann sig i ett halvsovande trance-

tillstånd. Plötsligt öppnade han ögonen helt och hållet, lät handen glida till den innersta koppen och knackade på den och skrattade mjukt:

- Där har vi den!

Han brydde sig inte ens om att kontrollera, så säker verkade han vara. Pojkarna bara gapade av förvåning.

- Hur gjorde du?

- Hur kunde du veta? Såg du när Robban stoppade in den där?

Morfar småskrattade.

- Nej naturligtvis inte. Jag bara visste.

- Vad skickligt! sa Ajax.

- Alla är skickliga nån gång. Alla kan inte vara skickliga alltid, som jag, sa morfar och lyfte på formen, tog femman och gav den till Robban. Sen tog han fram en ny ur fickan och placerade den på bordet.

- Kan du göra om det en gång till? Du kanske misslyckas då! sa Rolle.

- Jag kan nog göra det en gång till om ni vill.

- O ja, gör det! sa Robban och Ajax i mun på varandra.

Man upprepade det hela en gång till. Rolle skulle gömma slanten och han gömde den under den mittersta formen. Robban kollade och dubbelkollade morfar genom att öppna dörren. Morfar var inte där men han hörde hans röst från köket. För säkerhets skull smög han ut för att se att morfar verkligen var i köket. Det *kunde* ha varit en bandspelare som morfar ställt därute bara för att luras, men det var det inte. Han såg morfar sitta på yttersta kanten av en stol vid köksbordet. Allt var rätt och riktigt. Inget fusk här inte! Robban smög tillbaka precis lagom för att få en vink av Rolle var slanten var gömd och så kallade man på morfar som kom in, upprepade samma mönster som förra gången och pekade ut rätt form meddetsamma!

- Hur bär du dig åt? undrade Ajax.

- Psykologi och tankeläsning, sa morfar.

- Ah morfar skoja inte! Tala om sanningen!

- Det är sant Ajax, och jag tror att jag kan lära dig det. Vill du försöka nästa gång?

- Gömma slanten? undrade Ajax.

- Nej hitta den förstås!

- Det klarar jag aldrig! sa Ajax med darr på rösten. Visst skulle han vilja lära sig, men.....

Morfar plockade fram slanten som fortfarande låg under formen

och gav den till Rolle och bad Robban att gömma den nya femkronan som han tog upp ur fickan. Under tiden skulle Ajax undervisas i tankeläsningsteknikens svåra konst ute i köket.

Morfar och Ajax försvann ut genom dörren och Robban, som kände sig åsidosatt eftersom Ajax blivit vald att lära sig tankeläsning, kunde inte hålla känslorna i styr:

- Nu kan vi vänta till dö'dagar. Det kommer att ta år innan Ajax kan lära sig att läsa tankar.

Dom åren som Robban väntade sig var mycket korta. Efter fem minuter frågade morfar genom dörren om dom var klara så att Ajax kunde komma in. Robban såg paff ut. Han hade aldrig väntat sig att det skulle gå att lära tankeläsning på fem minuter.

Ajax kom in följd av morfar. Ajax upprepade morfars beteende och lät handen svepa över formarna. Handen gled över formarna en gång, två gånger, tre gånger. Robban var helsäker på att Ajax skulle misslyckas och blev helt paff när kusinen vid den fjärde passagen över formarna valde ut den rätta!

- Hur gjorde du Ajax? undrade Rolle med beundran i rösten. Är det nåt trix?

- Okej sa morfar. Vill du lära dig tankeläsning nu Rolle?

- Ja, gärna!

Morfar såg sig omkring och lät blicken vila tankfullt på Robban som visade alla tecken till avundsjuka. Munnen var sammanbiten och händerna hårt knutna. Robban var inte långt från ett utbrott och morfar blev tvungen att ändra sina planer.

- Du Rolle, jag är nog tvungen att göra dig besviken. Kanske lika besviken som Robban verkar att vara. Vi kan nog inte göra något mer experiment eftersom det krävs både någon som läser tankar och någon som sänder ut läsbara tankar. Den ende som kunde sända ut är Robban och han verkar inte vara på humör just för tillfället. Jag tror inte heller det blir bättre om vi väntar, så jag skall förklara hur Ajax och jag kunde veta under vilken aluminiumform slanten var gömd. Är du med på det Rolle?

- Ja, sa Rolle med ett stänk av besvikelse i rösten.

- Hur är det med dig då Robban, vill du också veta? frågade morfar.

- Tja, föralldel.

Morfar satte sig tillrätta och lät det gå en halv minut för att höja intresset hos åhörarna.

- Tankeöverföringen i detta fallet är äkta, men det är en avläsning av vad tankarna *åstadkommer* hos sändaren och inte själva tanken. Jag skall förklara hur det går till. Varje tanke som innehåller en känsla, till exempel rädsla, iver, ilska, sorg, besvikelse och osäkerhet ger kroppsreaktioner i form av omedvetna rörelser, ansiktsuttryck, svettning eller ändring av andningsrytmen. När du Robban hade gömt slanten första gången, gav du till en djup suck av lättnad när jag flyttade handen *ifrån* formen med slanten. Dessförinnan hade du med munnen talat om att jag var på rätt spår när jag närmade mig den innersta formen.

- Hur då med munnen? Jag sa väl inget! protesterade Robban irriterad.

- Nej inte med ord men genom små tuggörelser av spänning. Dom ökade då jag kom närmre målet och minskade när jag kom längre ifrån. Därför visste jag precis var slanten fanns. När du gömde slanten Rolle och jag kom in, stirrade du hela tiden på den mittersta formen. Du rörde inte ögonen när jag lät händerna glida åt sidorna utan höll blicken helt fäst på målformen och det var alltså lätt att hitta rätt.

Jag valde Ajax till att lära tekniken eftersom jag vet att han är en bra iakttagare. Han förstod vad han skulle vara uppmärksam på med en gång och jag tipsade honom om Robbans ”suck av lättnad” och om Rolles stirrande på målformen. När han sen kom in upprepade både du Robban och du Rolle ert tidigare beteende och Ajax hade alltså inga svårigheter att peka ut rätt gömställe.

- Ja men det är trix och inte äkta, tyckte Robban som fortfarande var sur.

- Det kan jag inte hålla med dig om. Trix är när man till exempel har speciella hjälpmedel eller luras på annat sätt. I det här fallet kan man lyckas om man har lärt sig hur det mänskliga psyket fungerar. Vårt kroppsspråk är väldigt lätt att tyda och de flesta människor låter sina känslor styra kroppen mycket tydligt. Om ni lär er att tyda kroppsspråk så har ni en mycket värdefull hjälp sen i livet. Ni kommer till exempel att förstå när någon ljuger medvetet för er eller försöker lura er. Ni kommer också att förstå vilka känslor som finns inom olika människor, rädsla, ilska eller osäkerhet.

- Hur kan man lära sig att tyda kroppsspråket, morfar? undrade Ajax.

- Jag kan lära er en del och sen finns det böcker som ni kan låna på biblioteket. Dom finns säkert bland böcker som handlar om Psykologi.

- Vad är egentligen Psykologi? undrade Rolle.

- Det var bra att du frågade Rolle, så att ni verkligen vet vad ordet betyder. Vi talade ju om det i går att det är viktigt att förklara ordens innebörd och betydelse. Psykologi är läran om tankar, känslor och det så kallade medvetandet. Det vill säga det innersta av oss, det som upplever, känner och reagerar inom oss. Det här täcker kanske inte in begreppet Psykologi helt och hållet, men ni kanske förstår det i stort?

- Ja, jag tror det, sa Rolle och de andra nickade instämmande.

- Bra, sa morfar. Då kan vi lämna det här ämnet tills vidare och återgå till vårt hemliga språk. Jag vill gärna höra hur bra ni har lärt er det.

Morfar gick över till EF-språket och började prata med pojkarna. Dom var duktiga både att förstå och tala det hemliga språket. Morfar var nöjd med deras arbete. Han bad dem vänta en stund och försvann ut till sitt arbetsrum och kom tillbaka med tre stora vita kuvert. Han överlämnade ett till Robban, ett till Rolle och ett till Ajax.

- Det här är en liten uppmuntran till er för att ni har lärt något alldeles frivilligt. Om ni hade haft EF-språket i skolan hade det säkert tagit minst en termin för er att lära det som ni har lärt på 4-5 timmar idag. Det visar att intresse, vilja och entusiasm ger resultat fort. Om ni kan utföra det mesta i era liv med dessa fyra ingredienser: vilja, intresse, glädje och entusiasm så kommer ni att gå långt i livet - och ni kommer att lyckas med det ni föresätter er och ni kommer troligen att bli lyckliga också! Tack skall ni ha för i dag. Sov gott i natt och dröm gärna på EF-språket!

Pojkarna öppnade sina kuvert. Morfar hade med datorns hjälp gjort ett personligt diplom till var och en. Ett diplom i EF-språket. Dessutom låg det var sin hundralapp i kuverten.

- Toppen! sa Robban. Morfar är tidernas. En sån morfar skulle man ha!

- Ja men det har du ju! sa Ajax snusförnuftigt.

7. ÖDEGÅRDENS HEMLIGHET.

Tisdagsmorgonen var regnig. Vädret hade slagit om, som det snabbt kan göra på Österlen. Himlen var jämngrå och det kalla regnet smattrade ljudligt mot fönsterna. Morfar hade tänt en brasa i braskaminen i gillesstugan och mormor hade tinat upp ett berg av småfranska. Hon visste att pojkarna, speciellt Robban, var glupskt hungrig på morgonen och kunde stoppa i sig nästan hur mycket som helst.

-Han måste ha binnikemask! hade hon vid ett par tillfällen sagt till morfar, men han trodde det var växandet som åstadkom aptiten. Så var det nog också. Robban var lång för sin ålder, huvudet högre än sina jämnåriga och drygt det.

Frukosten tog mer än en timme. Mycket skulle avhandlas och en del vänskapliga skärmytslingar skulle klaras av. Ida hade kommit med andan i halsen mitt under frukosten och lagom hunnit få den sista franskbrödbullen innan Robban hann ta den. Det hade blivit hans sjunde och morfar tyckte att till och med Robban borde vara nöjd med sex småfranska till frukost. Braskaminen spred sin härliga värme och efter så mycket småfranska med ost och marmelad blev tonen lite sömnig.

Lugnet höll dock inte i sig så länge. En vild jakt tog plötsligt fart i den rymliga gillesstugan, där barnen kunde springa runt den centralt placerade soffgruppen med plats för 12 personer. Jakten blev så vild att morfar var tvungen att höja rösten för att överrösta stojet.

- Pojkar! Ta det lugnt och ranta inte runt sådär. Jag blir yr i huvudet och maten ni har i era magar kan tro att den har hamnat i en hund!

Ida slutade springa och satte sig i morfars knä. Orden dämpade pojkarnas springandet en aning. Plötsligt, som på ett givet tecken, började barnen tala EF-språket med varandra. Mödan att tänka efter varje ord, så det blev rätt, dämpade faktiskt tempot betydligt mer än vad morfars uppmaning hade gjort. Det var inte lätt att springa i full fart runt soffgruppen och samtidigt få in EF-en på rätt ställe i orden.

- Skönt med en ljudnivå så man kan höra sina egna tankar! sa morfar och tänkte inom sig att han aldrig hade kunnat räkna ut att EF-språket skulle kunna fungera som fartdämpare. Det var ett extra plus.

Till slut hade Rolle och Ajax sprungit sig trötta. Robban höll fortfarande på och försökte förgäves att få igång dom andra. När han hållit på att springa ensam en lång stund, tröttnade även han och satte sig i en av sofforna.

- Vad ni är taskiga som inte vill leka! Ska vi gå ut istället? Jag vill göra något, inte bara sitta här och bli mossig!

- Jag vill läsa, sa Rolle.

- Jag vill lyssna på mormors mysiga portugalmusik, sa Ida och satte på sig stereolurarna.

- Jag vill bara sitta och vila mig, sa Ajax.

- Skall vi sticka ner till ödegården och titta? envisades Robban som inte var trött.

- Jaa! skrek Ajax och Rolle på samma gång.

- Jag har sett mystiskt ljussken därifrån om nätterna, sa Ida, som hört vad dom talade om trots lurarna. Pojkarna spetsade öron.

- Vad då för ljussken? När då? undrade Rolle.

- Mitt rum ligger åt det hållet och ibland när jag inte kan sova ligger jag och tittar ut genom fönstret. Det har synts mystiskt ljus där flera gånger på nätterna.

- Vad spännande! Vi sticker dit och tittar! ropade Rolle.

De andra var inte nödbedda utan klädde på sig ytterkläderna under vild trängsel.

- Ni stannar inte ute så länge så ni blir förkylda, väl? undrade mormor.

- Det vet vi väl inte förrän efteråt! menade Robban.

- Vad då för något? frågade mormor.

- Vi kan väl inte veta förrän om några dagar om vi stannade ute så länge så vi blev förkylda. Det är först om några dagar som vi blir

förkylda om vi stannar ute för länge, va?

- Tramsebyxa! skrattade mormor. Du vet vad jag menar!

- Visst! Vi lovar att inte stanna ute tills vi blir förkylda eller får digerdöden! sa Rolle och hela gänget smet genom dörren snabbt innan det blev fler förmaningar från mormor.

Ödegården var ett gammalt torp som låg en halv kilometer från mormors och morfars gård. Ingen hade bott där på säkert tjugo år och allt var förfallet. Stora vägen strök förbi på bara hundra meters avstånd men det fanns stora buskar mellan rucklet och vägen, så man såg den nästan inte alls från vägen. Det var däremot öppna åkermarker mellan ödegården och de andra gårdarna runt omkring.

Regnet hade slutat men det blåste fortfarande snålblåst. Det var tur att mormor hade plockat fram dom varmaste kläderna för dom behövdes. Snön hade nästan försvunnit helt, men ett tunt lager sörja låg kvar på marken. Lite andfådda nådde barnen fram. Robban började undersöka marken mellan stora vägen och byggnaden.

- Titta, det är fotsteg här! Någon har gått här från vägen, det syns tydligt. Stora fotavtryck! Titta!

Jo det stämde. Ida, Rolle och Ajax kunde också se fotstegen i snösörjan. Dom såg ut som jättestora dinosauriespår, eftersom snösmältningen och regnet säkert gjort dom dubbelt så stora som dom varit från början.

- Vi ser var gubben har gått hän! utbrast Ida.

- Hur vet du att det är en gubbe? Det kan man väl inte se på spåren! påpekade Ajax.

- Jovisst kan man det! Så stora fötter har bara gubbar!

Ajax var inte riktigt säker på om Ida hade rätt eller fel, så han brydde sig inte om att protestera. Speciellt eftersom dom andra redan höll på att följa spåren bort mot ödetorpets gavel.

Fotstegen kom från en plats mellan några stora buskar och gick tvärs över den tidigare trädgården och försvann bakom gaveln. Barnen följde efter och när Robban hunnit fram till gaveln, ropade han:

- Titta spåren slutar här! Här har han trampat upp marken och sen gått tillbaka!

- Han har nog bara kissat, ansåg Rolle.

- Han hade väl inte behövt gå så långt bara för det. Det hade räckt om han hade stannat bakom buskarna.

- Jo det är klart.
- Vad kan han ha gjort här? fortsatte Robban.
- Ser du inte! utbrast Ajax. Elskåpet sitter ju här! Det har naturligtvis varit en som har läst av elmätaren!
- I ett ödetorp? Där ingen har bott på hundra år? Är du tappad bakom en vagn?
- Nej det är klart, erkände Ajax och kände sig skamsen.
- Men öppna skåpet då så får vi se. Det är kanske något i det! utbrast Ida som tyckte att pojkarna gnabbades i onödan.

Robban försökte skruva av skruvarna med fingrarna men misslyckades och Rolle kom honom till hjälp.

- Jag har en enkrona. Den kanske vi kan använda i stället för en skruvmejsel!

Det tog ett par minuter att skruva upp dom rostiga skruvarna. Rolle öppnade luckan. Där fanns ingen elmätare längre, den hade plockats bort.

- Titta där ligger ett papper!

- Det har nog legat där i hundra år! utbrast Robban lite surt, det var ju Rolle som lyckats öppna skåpet.

- Hundra år? Du är korkad som en simdyna! Det är ju alldeles vitt och rent. Titta här!

Rolle sträckte fram papperet och de andra kunde se att det stod skrivet något på det, men dom kunde inte tyda skriften. Där stod:

βεστ[™]λλερ τωσ κιλο. μεδδελα πρισ, πλατσ οχη τιδ

- Vad betyder det? Det där konstiga kan man ju inte läsa! utbrast Rolle besviket.

- Det är nog ryska! påstod Ajax.

- Eller grekiska? inflikade Ida.

- Eller danska! utbrast Robban.

- Vi tar med det och visar mormor och morfar! Dom kanske kan tyda det! sa Rolle.

- Ja men tänk om han kommer tillbaka och skall hämta sin lapp! utbrast Robban.

- Du menar om någon kommer för att hämta lappen. Den som lade dit den kommer nog inte tillbaka för att hämta den. Då hade han

aldrig behövt lämna den här, va? protesterade Ida.

- Nej det är nog sant, erkände Robban.

Barnen rusade snabbt tillbaka och med lappen i högsta hugg sprang dom rakt in i köket utan att ta av dom smutsiga skorna.

- Titta! En lapp med mystisk skrift! Kan du tyda det här mormor? ropade Rolle.

- Nej men jag kan tyda era fotspår. Ni är fyra stycken smutsgrisar som har glömt att ta av dom leriga skorna. Marsch ut i farstun och tag av dom!

- Var är morfar? fortsatte Rolle som inte hade hörseln inkopplad på grund av sin iver.

- Han är här när skorna är av ute i farstun! envisades mormor strängt.

Morfar kom ut i köket då barnen var färdiga med avklädningen.

- Har ni funnit guld eller olja? Det lät så på ibern, undrade han.

- Nej, men en lapp med mystisk text! utbrast Rolle.

- Den låg i elskåpet! påpekade Robban.

- I ödetorpet! fullföljde Ida.

- Låt mig se? Hmm! Hmm! Hmm! hummade morfar medan han tittade på lappen.

- Kan du tyda vad där står? undrade Rolle ivrigt.

- Nej det kan jag inte. Var hittade ni den, sa ni?

- I elskåpet på gaveln på ödehuset. Ida har sett mystiskt ljussken där om nätterna. Det var därför vi gick dit, sa Rolle.

- Hmm, intressant! muttrade morfar.

- Är det en kod? undrade Robban.

- Ja, det är det säkert! Frågan är bara hur den är uppbyggd.

- Kan du inte tyda den då? frågade Ajax besviken.

- Nja, jag vet inte.

- Kan du inte använda datorn? föreslog mormor.

- Bra förslag! Kom så går vi ut och ser om vi kan klura ut vad här står på ren svenska.

Morfar skyndade sig ut till kontorsrummet och barnen följde ivrigt efter.

Medan datorn startade upp, satt morfar och tittade på lappen med en fundersam rynka bland alla dom andra på panna och studerade det obegripliga meddelandet.

βεστ[™]λλερ τωΣ κιλο. μεδδελα πρισ, πλατω οχη τιδ

- Vad tänker du på? undrade Ida.

- Jo först och främst tänker jag på vad det egentligen betyder med den här lappen i elskåpet. Om det är en vuxen som har placerat den där så måste det vara något brottsligt som pågår, några sådana här lappar utlagda bara på skämt kan jag inte tänka mig.

- Brottsligt - du menar spioneri och sånt?

- Ja kanske, eller annan brottslighet. Något mystiskt är det allt. Sen tänkte jag på om det kunde vara något främmande språk, men det tror jag inte att det är.

- Är det inte ryska? undrade Ajax.

- Eller grekiska? undrade Ida.

- Eller danska? undrade Robban.

- Nej det tror jag inte. Det måste vara en kod. Men vilken typ?

- Hur skall du kunna använda datorn för att lösa koden? undrade Ajax.

- Jo vi skall prova en sak. Jag har en förfärlig massa typsorter i min dator - och kanske den här, som nästan ser ut som det ryska alfabetet, finns med.

- Vad är typsorter? undrade Ida lite försiktigt för att inte göra bort sig om hon borde känt till det.

- Typsorter är olika former och utseende på bokstäver. Jag skall visa dig.

Morfar begärde in ett program på datorn och rullade lite på data-musen och tryckte på den vänstra tangenten med pekfingret. Så skrev han:

Ida

- Det här är en av typsorterna. Den heter "Arabia". Här är en annan som heter "Glaser" och då ser det ut så här istället:

Ida

- Titta här! Här är en lista på alla de olika typsorterna.

Morfar öppnade ett fönster längst upp på dataskärmen och det syntes en lång rad konstiga namn.

- Titta där står "OzHandicraft" - det är nog den! ropade Ajax.
- Låt oss se. sa morfar och skrev:

Aj

- Nej, det var inte den. Den kanske inte finns här alls, men det är värt några fler försök. Vem vill föreslå något?

- Titta! Där står "Frankenstein"! Det låter kusligt! Det måste vara den! utbrast Rolle.

- Låt oss se, sa morfar och skrev:

R o l l e

- Nej det var inte den heller. Vem vill gissa nu?

- Jag får gissa! ropade Robban. Det är säkert "Mystical kids"- det är ju vi - den ser nog mysco ut!

- Vi provar, sa morfar och skrev:

Robban

- Nej det var inte den heller. Nu får jag försöka själv. Jag vill prova med "Casper". Den ser ut så här:

M o r f a r

- Det var inte den heller, men den ser faktiskt konstig ut! Vad står där? undrade Robban.

- Jag skrev "Morfar". Jag håller med dig om att den ser konstig ut, men det är ändå inte den rätta. Vem vill prova nu?

- Får jag gissa? undrade Ida

- Javisst!

- Jag vill prova "Symbol".

- Då gör vi det. Den ser ut så här:

Ida

- Det kanske kan vara rätt sorts typsenn! Bra idé Ida! Vi måste jämföra med lappen.

Morfar plockade fram lappen med den mystiska meddelandet. Barnen höll nästan andan av spänning. Tänk om det gick att tyda det mystiska meddelandet.

βεστ[™]λλερ τωΣ κίλο. μεδδελα πρισ, πλατσ οχη τιδ

Det här ser verkligen lovande ut. Jag skriver ut hela Symbolalfabetet.

α	β	χ	δ	ε	φ	γ	η	ι	ϕ
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
κ	λ	μ	ν	ο	π	θ	ρ	σ	τ
K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T
υ	ω	ω	ξ	ψ	ζ	Σ	™)	
U	V	W	X	Y	Z	Å	Ä	Ö	

- Jo titta det är samma typsnitt. Det här var jättespännande, nu skall vi se om vi kan tyda meddelandet! Ni får hjälpa mig att hitta rätt bokstäver till den här kluriga.

Alla hjälptes ivrigt åt och efter bara några minuter var hela meddelandet uttytt. Det stod:

βεστ™λλερ τωΣ κιλο. μεδδελα pris, πλατσ οχη τ ιδ
BESTÅLLER TVÅ KILO. MEDDELA PRIS PLATS OCH TID.

- Vad betyder det? undrade Ida.

- Ja du, det var ingen lätt sak att svara på, men jag tror nog att det luktar brottslighet lång väg. Om jag inte tar fel så är det en beställning på knark av något slag. Nu gäller det att lägga tillbaka lappen i elskåpet på momanget. Jag skall bara ta en fotokopia på den om polisen vill se den, sa morfar

- Skall vi prata med polisen? undrade Rolle med avsmak i rösten.

- Ja det måste vi nog.

- Ja men då blir det inget spännande. Kan vi inte vänta och se vad det blir för svar på den här lappen så har vi mer att komma med!

- Jo kanske du har rätt. Vi kan inte veta om det kanske bara är någon som skojar med oss, höll morfar med.

- Då sticker vi tillbaka med lappen nu. Vi följs åt allihop. Vi får hålla vakt så att vi kan plocka svaret så snart det kommer! utropade Robban. Är ni med på det!

- Klart! ropade dom andra i kör.

Efter en halvtimme var gänget tillbaka igen. Lappen låg i elskåpet

där dom hade hittat den. Regnet hade börjat igen och all snön var borta, så ingen kunde se några fotspår vid ödetorpet mer.

Momorraji-gänget delade upp dygnet i 2-timmarspass för vakt-hållning. Robban tog första 2-timmarspasset. Med en par rejäl smörgåsar och en kikare slog han sig ner i en fåtölj vid ett av fönsterna i vardagsrummet, som vette mot ödetorpet.

Ida ringde till sina föräldrar och fick tillstånd att stanna över natten. Hon ville också ta sina vaktpass precis som pojkarna, eller som hon sade:

- Om jag skall ligga i mitt rum och tänka på er så kommer jag ändå att vara klarvaken och ligga och glo ner till ödetorpen hela natten, så då är det bättre att vara här hos er och bara behöva glo två timmar åt gången.

Väntan skulle nog bli lång.

8. MYSTERIEKLUBBENS HEMLIGA KOD.

Eftermiddagen gick i spänd väntan. Regnet hade slutat och en blek sol försökte finna hål i molntäcket utan större framgång. Ajax hade bönat och bett så vacker att få låna morfars nya dator och nu satt han och byggde järnvägar i Nordamerika. Ida gjorde mormor sällskap i köket men Rolle ville hellre vara ute. Han blev nervös av att sitta och titta på Robban som höll vakt, så han. Han plockade fram en luftpistol och asken med skott, bytte måltavlepapper och satte igång att försöka slå morfars gamla mästerskap på 98 poäng på tio skott.

Tiden gick trots allt ganska fort. Ajax bytte av Robban i utkiks-fåtöljen efter två timmar. Robban behövde röra på benen ett tag och tog hundarna på en långpromenad. Efter ytterligare två timmar tog Rolle plats i utkiksfönstret där han även fick serverat middagen.

Efter middagsmålet blev det en kortare läsperiod. Då passade Ajax på att berätta för Ida vad som hänt när hon inte varit med. Sen var Ajax och Robban och Ida nyfikna på fortsättningen på mysterieklubbens verksamhet. Mormor tog på sig uppgiften att sitta utkik och avlöste Rolle. Rolle påstod han var trött men Robban var bra på att övertala, så efter tio minuter var alla samlade i hörnsoffan precis som föregående kväll.

- Vad står på kvällsordningen Robban? undrade morfar.
- Va? Vadå? Vad förnåt? kom det lite yrvaket från Robban.
- Vad skall vi göra eller tala om i kväll.? förtydligade morfar.
- Det vet jag inte. Det brukar ju du bestämma.
- Javisst, jag vet, men jag tänkte att någon av er hade kanske en

speciell önskan. Jag ville dessutom höra ordet ”Kvällsordning” för det uttrycket tyckte jag var så bra. Vi får väl göra något lätt och enkelt i kväll eftersom vi har utkiken också att tänka på. Några förslag?

Alla funderade så man nästan kunde höra tankarna knastra bakom pannbenen. Så lyste Ajax upp.

- Vet du mycket om hemliga koder, morfar.

- Tja inte så väldigt mycket, men tillräckligt för att klara dom enklaste typerna.

- Vad spännande det skulle vara att ha en egen hemlig kod, tyckte Ajax.

- Det är lätt ordnat! sa morfar. Vill ni lära er en Hemlig Kod så att ni kan skriva brev till varandra som ingen annan kan tyda?

- O ja, vad kul! skrek alla i korus.

- Då gör vi det! sa morfar. Han plockade fram sin dokumentportfölj och tog fram vars ett papper till barnen. Det var en massa rutor med siffror och bokstäver i och överst stod det:

Mysterieklubben Momorrajis Hemliga Kodnyckel.

	1	2	3	4	5
1	A	G	M	S	Z
2	B	H	N	T	Å
3	C	I	O	U	Ä
4	D	J	P	V	Ö
5	E	K	Q	X	?
6	F	L	R	Y	!

-Med hjälp av den här kodnyckeln kan ni skriva hemliga budskap till varandra som ingen annan kan läsa.

-Hur gör man då? undrade Ajax.

-Det ser inte klokt ut, det är svårt! utbrast Robban.
-Tycker du? Det här är ändå en av de allra enklaste kodtyperna.
Det skall nog gå som en dans för er att lära den!
-Det tror inte jag, sa Rolle trumpet.
-Vad du var pessimistisk! Lita på dig själv så går det mycket lättare. Okej då skall vi ta itu med frågan hur man använder den här nyckeln. Skriv "MORFAR" på era papper.
Barnen lydde.
-Va har det med dom här rutorna att göra? undrade Robban.
- Jo - nu skall vi skriva ordet "Morfar" i kod. Som ni ser så hittar ni bokstaven M på den raden där det står "1" till vänster och "3" där uppe - och då kallar vi M för 13. Snappar ni?
-Varför inte 31 i stället? undrade Ida.
-Ja det skulle gå bra det också - det beror på vad man fattar för beslut om ordningen. Om det skall vara siffran i vänsterkolumnen eller siffran i översta raden som skall stå först. Vilket tycker ni är bäst?
-Det kvittar! tyckte Rolle.
-Vi tar vänsterkolumnen först, det är enklast! tyckte Ajax och så blev beslutat.
-Alltså M är 13. Vad är "O" Robban?
-33, sa Robban
-Javisst och "R"?
-63, ropade Ajax och Rolle på samma gång.
-Toppen, då kan ni skriva ut hela ordet i kod nu, eller hur?
Det tog en kort stund så läste Rolle:
-13 33 63 61 11 63, eller hur morfar.
-Det är så rätt så. Var det svårt Robban?
-Nää, skitenkelt!
-Bra, då får ni roa er med kodmeddelanden för resten av kvällen eller göra något annat trevligt. Ida, du kan byta av mormor om en timme.

9. SVARET I ELSKÅPET

Barnen skrev och skickade lappar mellan sig, som tyddes med näsorna tätt ovanför kodnyckeln. Ida tröttnade först och gick ut till mormor och avlöste henne lite i förtid. Pojkarna fortsatte ihärdigt med sina meddelanden.

Vid åttatiden hördes ett utrop från Ida:

-Det är en bil nere vid ödetorpet!

Pojkarna rusade till utkiksfönstret.

-Var ser du den bilen. Där är ju alldeles mörkt! utbrast Rolle med tvivel i rösten.

-Det stannade en bil, säkert! Det såg du väl också mormor?

-Jag tror det, men jag är inte säker.

-Äsch ni har sett i syne! Ni inbillar er bara! fortsatte Rolle.

Alla stirrade ut i mörkret mot ödetorpet. Mörkret var totalt. Inte ett ljus mer än de avlägsna gatlyktorna borta i byn. Rolle fnös ljudligt.

-Äsch falskt alarm! Kom Robban så skriver vi igen!

-Ja men titta! utropade Ida. Ser ni inte det där svaga ljusskenet? Där går någon med ficklampa!

-Du bara inbillar dig Ida! envisades Rolle.

-Du har rätt! utbrast Robban. Det är ficklampljus! Se själv Rolle!

Det var ingen tvekan. Någon gick med en tänd ficklampa mellan vägen och ödetorpet. Nu kunde till och med Rolle se ljusskenet. Skenet försvann bakom ödetorpets gavel och kom tillbaka efter en liten stund. Ett annat ljus började skimra bakom buskarna vid vägen.

-Det är innerbelysningen i en bil! viskade Robban hest.
Ingenting hände på ett par minuter. Minuterna kändes lika långa som timmar.

-Titta nu går han tillbaka till elskåpet igen.
Ficklampsskenet syntes på nytt. Det flackade ryckigt och försvann återigen bakom husgaveln och kom tillbaka efter en halv minut. Strax efter såg barnen bakljuset på en bil tändas och bilen körde iväg.

-Nu har bilen kört! konstaterade Robban. Nu har han hämtat lappen. Undrar när han kommer dit med svaret?

-Det gör han nog i morgon kväll, föreslog Ajax.
-Han har kanske redan lagt dit svaret? inflikade Ida.
-Det kan han väl inte ha gjort. Han måste först läsa lappen och sedan tyda vad där står och sedan skriva ett svar på kod. Det kan han inte ha gjort meddetsamma, påstod Rolle.
-Varför inte? undrade Ida.
-Det begriper du väl att han inte har kunnat. Han skriver välan ut svaret på samma kod och då måste han ha en dator och det kan han inte ha i bilen, med skrivare och allt.
-Varför inte det? envisades Ida.
-Tjejer, phu, dom begriper ju inget tekniskt. Du ser väl hur stor dator morfar har och den går på elström. Elström finns väl inte i en bil heller.
-Men han har kanske en liten dator som han kan ha i bilen. Går inte det morfar?
Ida vände sig med sitt troskyldiga ansikte mot morfar, som stått lite avsides medan diskussionen pågick.
-Varför tror du att lappen redan är avlämnad?
-Jag vet inte, jag bara tror det!
-Jag tror att du har rätt! Jag till och med vågar slå vad om att du har rätt.
-Varför tror du det? undrade Robban lite hånfullt.
-Kan du inte gissa det själv? undrade morfar.
-Nää!?
-Därför att den här mannen, om det nu var en man, gick fram och tillbaka till elskåpet två gånger. Första gången för att hämta lappen och andra gången troligtvis för att lämna svaret - som han tydligen skrev i bilen.
-Det kan han väl inte ha gjort om han skulle skriva det på en

dator? envisades Rolle.

-Jodå, det finns batteridrivna datorer som inte är större än en portfölj och batteridrivna skrivare som är ännu mindre, så det är inte omöjligt att ordna det i en bil inte?

Barnen såg fundersamma ut. Dom kunde inte riktigt fatta att det hade hänt, att den långa väntan var slut. Plötsligt utropade Ajax:

-Då måste vi hämta svaret innan nån kommer och hämtar det!

-Just det! sa morfar. Och det tänker jag göra själv, för jag vill inte riskera att någon av er blir ertappad av en brottsling när ni tömmer hans hemliga brevlåda.

-Kan vi inte få följa med, snälla? undrade Ajax, som hade tänkt protestera mot att morfar skulle göra det roliga men avstod eftersom han förstod att morfar hade rätt.

-Jo okej, men då får ni stanna på vägen utanför ödehuset medan jag går in. Står där och prata, precis som om ni träffats av en slump. Om någon tänkt hämta lappen så avstår han säkert, om där står ett gäng ungdomar, och väntar till senare.

Alla fick på ytterkläderna i en hast och tjugo minuter efteråt stod barnen och låtsades prata på vägen utanför ödegården. Morfar gick för att hämta meddelandet och kom tillbaka efter några minuter med andan i halsen.

-Nu gäller det att tyda svaret snabbt och få tillbaka lappen så fort som möjligt, flåsade han och hela gruppen begav sig raskt hemåt.

Morfar brydde sig inte ens om att ta av ytterkläderna utan skyndade ut i kontorsrummet och barnen följde hans exempel.

-Nu skall vi se! sa han och tog på sig ett par plastvantar och drog försiktigt ut en lapp ur kuvertet.

-Varför gör du så? undrade Ida.

-Jag vill inte ju förstöra några fingeravtryck, om polisen ämnar undersöka papperet.

-Skall vi lämna det till polisen? utropade Rolle förtrytsamt.

-Det beror på vad där står.

-Ja men vi kan väl inte både lägga tillbaka det i elskåpet och lämna det till polisen på samma gång? påpekade Ajax.

-Nej men vi kan göra ett likadant papper och lägga tillbaka i elskåpet och sedan lämna detta med fingeravtrycken till polisen, sa mor-

far och böjde sig över meddelandet:

λεωερανσ μεδ φλψγπλαν ι κιωικ λ ρδαγ
μοργον νολλφψρα. πρις εττηυνδραΣττιο

-Vad står det? undrade Rolle otåligt.

-Lugna dig tills jag har tytt det! sa morfar och tog fram lappen med det konstiga alfabetet.

-Nu får ni hjälpa mig att tyda det!

Uttydningen gick snabbt och meddelandet löd:

LEVERANS MED FLYGPLAN I KIVIK LÖRDAG
KLOCKAN NOLLFYRA PRIS ETTHUNDRAÅTTIO

-Okej, nu gäller det att göra ett likadant meddelande och sedan snabbt få ner det till elskåpet, sa morfar. Kan ni se något speciellt med paper eller text?

Barnen granskade meddelandet noggrant utan att röra vid det med händerna.

-Nej! Kan du? undrade Robban.

-Nej det ser helt vanligt ut, så jag tror att det som jag skriver ut fungerar lika bra. Tror inte ni?

-Vi får se när du har gjort det.

Morfar skrev ut samma text på dataskärmen som meddelandet hade och startade sin laserskrivare och efter en knapp minut hade morfar en perfekt kopia av meddelandet.

-Kan ni se någon skillnad? undrade han.

-Nej. Dom ser precis likadana ut!

-Bra, det tycker jag med. Då upprepar vi promenaden till ödetorpet och gör på samma sätt nu som när vi hämtade lappen.

Medan barnen stod och låtsades prata med varandra utanför ödetorpet och morfar precis var på väg genom buskarna efter att ha lagt lappen i elskåpet ropade Rolle:

-Morfar, stanna där du är! Det kommer en bil!

Morfar tog ett par steg tillbaka in bakom buskarna och en bil passerade i låg fart. Det verkade som om den hade tänkt stanna men ökade farten igen och försvann.

-Såg ni registreringsnumret? undrade morfar inifrån buskaget.

-Ja, jag tror det var SVN 893, sa Rolle

-Jag tyckte det var SVN 897, sa Ajax

Dom andra hade inte lagt märke till numret. Morfar antecknade de två förslagen på cigarrasken.

-Nu pyser vi snabbt hemåt igen. Det skall bli gott med kaffe och en cigarr! pustade han.

-Ja det skall det! instämde Ida. Speciellt en cigarr är jag dö´sugen på just nu!

Morfar skrattade glatt och gänget tågade hemåt men höll uppsikt om bilen skulle komma tillbaka, men det gjorde den inte.

Efter en välförtjänt paus med kaffe och cigarr till morfar och läsk och bullar till barnen, stönade Robban med händerna på den välfyllda magen, vände sig till morfar och sa:

-Vad skall vi göra nu?

-Jo nu skall ni åka in till polisen med lappen, så får vi se vad som händer.

-Är det nödvändigt. Jag vill vara med när det händer något och det får jag inte om vi talar om det hela för polisen.

-Varför inte? undrade morfar.

-Vi får inte vara med då, väl?

-Nej vi kommer inte att bli inbjudna av polisen, men vi kan väl åka dit i alla fall. Ingen kan förbjuda oss att vara i Kivik på lördag morgon klockan fyra eller hur.

-Får vi verkligen det? undrade Rolle lite tvekande.

-Det är klart! påstod morfar.

-Nej stopp och belägg! ropade mormor. Du kan väl inte mena allvar? Tänker du ta med barnen till en plats där det finns brottslingar? Dom kan råka illa ut!

-Menar du att det blir brottslingarna eller barnen som kan råka illa ut?

-Barnen naturligtvis!

-Jo det är klart, dom kan råka ut för så mycket om det vill sig illa. Ramla och stuka foten eller föräta sig på glass eller dina goda bullar eller bita av en tand på knäck. Det blir nog inte farligare att sitta i en bil i Kivik på lördag morgon än att gå på fotbollsmatch, gumman lilla.

-Du är toppen morfar! gallskek pojkarne medan Ida såg lite tvek-

sam ut.

-Vad tänker du på Ida? undrade mormor.

-Jag vet inte om jag vågar!

-Du skall göra som du själv känner! Om du inte vill så skall du inte känna dig tvingad alls. Du skall själv bestämma helt och hållet, tröstade morfar.

Klockan var nästan halv elva då barnen i samlad tropp samlades på trappan till polishuset i Simrishamn och ringde på nattklockan. En ung polis öppnade lite motvilligt för dem. Hade inte morfar varit med hade dom nog inte blivit insläppta. Dom blev visade in i ett expeditionsrum och polisen satte sig vid sitt skrivbord och vände sig till morfar:

-Jaha och vad kan jag hjälpa er med, då?

Morfar låtsades inte höra utan gick och läste på en del broschyrer som satt uppsatta på en anslagstavla. Polisen blev märkbart irriterad och höjde rösten, fortfarande vänd mot morfar.

-Jag undrade vad jag kunde hjälpa er med?

Morfar svarade fortfarande inte, låtsades inte höra någonting och polisen blev nästan arg. Han reste sig upp från skrivbordet och gick fram till honom. Hans röst var vass.

-Vad kan jag hjälpa er med? Vill ni tala om det för mig?

-Nej, sa morfar.

-Vad menar ni! Vill ni inte tala om ert ärende?

-Nej, inte jag inte.

-Vad menas med det här? Är det ett skämt eller vad? Klockan är nästan midnatt och här kommer ni med en hop barn och vill inte tala om vad ni vill. Är ni tokig människa?

-Det vet jag inte. Jag har aldrig blivit undersökt av någon hjärnskrynklande.

-Då får jag be er gå!

-Jaha. Adjö då, sa morfar och gick sakta mot dörren.

Polisen såg villrådig ut.

-Kan ni inte tala om för mig vad ni ville.

-Vad jag ville? sa morfar sakta. Jag ville bara köra barnen hit och följa med dem in och sedan köra dom tillbaka hem igen när dom framfört vad dom har att berätta.

-Barnen? undrade polisen med ett dumt uttryck i ögonen.

-Ja just det, barnen! Barn är människor dom också och kan ha

viktiga saker att säga. Du talade om att jag kom hit med en hop barn men sanningen är att barnen kom hit med en morfar istället. Det är dom du skall tala med och inte mig. Det borde du ha begripit själv eftersom det var barnen som kom fram till disken och jag var i bakgrunden. Men du kanske inte talar med barn utom genom tolk. I så fall kan jag ställa upp som tolk, om du inte förstår vad dom säger.

Polisen såg både snopen och irriterad ut och vände ryggen åt morfar och gick bort till barnen.

-Vad kan jag hjälpa er med? undrade han lite hest.

-Vi har hittat ett mystiskt meddelande. Det måste vara knarkförsäljning det rör sig om, sa Robban, som fått uppdraget att vara talesman för dem alla.

-Jaså? Får jag se på meddelandet.

Robban lämnade över kuvertet och polisen öppnade det och tänkte plocka ut lappen när morfar med tordönsstämma kommenderade:

-Stopp unge man! Om nu vi har gjort allt vad vi kunnat för att inte förstöra eventuella värdefulla fingeravtryck, så tycker jag att du, som polis, borde göra likadant.

Polisen bad faktiskt om ursäkt och sedan gick samtalet betydligt bättre. Robban förklarade och de andra fyllde i. Ibland talade dom i munnen på varandra av iver, men polisen lyssnade tålmodigt och gjorde anteckningar. Till slut satte han ett papper i skrivmaskinen och skrev en rapport. Han ägnade inte morfar ett ögonkast utan verkade ta barnens berättelse på fullaste allvar.

Det var långt över midnatt innan barnen kom i säng, totalt uttröttade av all spänning och alla upplevelser under dagen.

10. EN SPÄNNANDE UTFLYKT.

Onsdagsmorgonen var vacker, lugn och solig. Visserligen var solen vintersvag, men vinden var nästan obefintligt. Morfar hade tagit de båda hundarna på en långpromenad och Ida hade gjort honom sällskap. Mormor, som arbetat ett par timmar tidigt på morgonen i sin verkstad, stod i köket och tog emot dem när de återvände från promenaden.

- Skall vi inte åka ut ett tag allihop? frågade hon.
- Vart då, hade du tänkt? undrade morfar.
- Jag vet inte så noga. Bara ut någonstans!
- Jovisst, vad säger du om Glimmingehus?
- Jo toppen. Tror du där är öppet så vi kan komma in?
- Jag kan ringa och fråga.
- Ja gör det! Jag säger till pojkarna!

Morfar gick till telefonen och mormor gick in till pojkarna med Ida i släptåg. Det tog inte lång stund innan alla satt instuvade i morfars bil på väg till den gamla 1100-talsborgen Glimmingehus.

Bilen hade inte hunnit mer än ner till stora vägen, då Robban undrade:

- Får vi åka till Kivik på lördag morgon?
- Javisst skall vi göra det! sa morfar.
- Allihopa?
- Alla som vill följa med.
- Men tänk om det blir farligt?
- Nej, jag tror inte det. Jag har en plan som jag tänkte prata med

er om så småningom, men i dag är det bara onsdag så vi har gott om tid att bestämma oss.

- Vad då för plan.

- Jag vill fundera lite till innan vi pratar om den, men jag lovar att ni skall få vara med och bestämma. Kan vi inte njuta av den här dagen nu, så pratar vi mer om lördag i morgon eller övermorgon?

- Okej då! sa Robban lite motvilligt. Han tyckte det var mycket mer spännande med riktiga brottslingar än med gamla mossiga borgar som Glimmingehus.

Borgen var byggd mitt ute på slätten på den tiden Skåne var danskt och den såg mäktigt storståtlig ut - även om det inte var någon vacker byggnad precis. Morfar hade lyckats få restaurangägaren att ställa upp och öppna för dem. Borgen var egentligen stängd för turister under denna årstiden - men morfar brukade kunna fixa det mesta.

Det kändes allt lite kusligt att vara alldeles ensamma i den stora, mörka, ekande borgen. Restaurangägaren hade låtit den stora porten slå igen efter dem med en dov ekande smäll och trots att morfar tagit med sig en kraftig ficklampa, stod mörkret kompakt runt om dem. Barnen viskade med varandra - och ingen av dem visste riktigt varför dom inte pratade normalt. Det var väl det kusliga i situationen som åstadkom viskandet. Dom kala väggarna med sina dansande skuggor, gav ett spöklikt intryck och Robban undrade vad dom skulle göra i den tomma byggnaden. Morfar gick med målmedvetna steg gång upp och gång ner. Han tycktes precis veta vart han var på väg. Barnen följde efter utan att veta vad morfar hade i tankarna. Plötsligt sa han:

- Okej, då är vi framme!

Robban såg sig omkring. Dom stod i ett stort nästan runt rum. Högt i tak med kraftiga stenpelare mitt i rummet. Det fanns många små fönsteröppningar eller gluggar men något ljus kom nästan inte in genom dem. Öppningarna var smala, höga och väldigt djupa. Väggarna måste vara metertjocka, tänkte han. Några travar med uppstaplade stolar stod vid ena väggen och morfar gick dit och började lyfta av stolar så att var och en fick sin sittplats. Mormor tog under tiden fram ljusstakar och stearinljus som hon placerade ut på olika ställen i rummet. Ljusen och stolarna gjorde rummet nästan hemtrevligt. Visst kändes det fortfarande lite kusligt och mystiskt och dom kala stenväggarna verkade röra sig i det fladdrande ljuset - men Robban var nyfiken på vad morföräldrarna

hade i kikaren.

- Hur känns det att sitta här? undrade morfar när alla hade satt sig ner.

- Kusligt! sa Rolle.

- Otäckt! sa Ida och kröp närmare mormor.

- Otäcktmysigt, sa Rolle. Vad ska vi göra här?

- Vi skall titta och lyssna! sa morfar.

- På vad då? undrade Ajax.

- På vår fantasi, sa morfar.

- Fantasi vad då? frågade Ajax.

Mormor skrattade och nöp morfar i benet!

- Du Sture, du rör till det i huvudet på dom stackarna. Du får förklara så dom inte blir alldeles vilsna!

- Ja naturligtvis, sa han och harklade sig, som om han tänkte hålla föredrag. Tycker ni att det känns kusligt och otäckt när vi sitter här?

- Jaa! kom det samstämmigt, till och med från Robban.

- Vet ni varför?

- Därför att det *är* kusligt och otäckt! sa Ida.

- Är det verkligen det? undrade morfar.

- Jaaa!

- Jag vill påstå att ni tycker det är kusligt och otäckt därför att ni föreställer er att det är kusligt och därför att ni använder er fantasi att skapa det kusliga och otäcka. Tror ni att det är så?

- Nej - det bara *är* kusligt. Det spökar alltid i gamla slott! kved Ajax, nästan med gråten i halsen.

Morfar placerade sin arm om axlarna på Ajax, log och kramade honom.

- Känns det fortfarande lika kusligt Ajax? undrade han.

- Nej, lite mindre nu! sa Ajax och rösten var betydligt stadigare.

Morfar kramade till så där litet extra och tog tillfället i akt att ge mormor en kram med den andra armen.

- Varför känns det kusligt och otäckt då? undrade morfar.

- För att det spökar här! sa Rolle.

- Vet du det, eller tror du det bara? undrade morfar.

- Jag vet, för jag har hört dom som har sett spöken här!

Morfar reste sig upp och gick bort till väggen och plötsligt lystes hela rummet upp av bländande strålkastarljus. Varje del av rummet var

upplyst och ljuset var så starkt att barnen fick blunda ett tag för att inte bli bländade. Morfar gick tillbaka till sin stol och satte sig.

- Såja, titta er nu omkring - är det fortfarande kusligt och otäckt?

- Nej inte nu längre! sa Robban.

- Varför inte det då? undrade morfar.

- För nu är det ljust - och då spökar inga spöken!

- Varför inte det då? envisades morfar.

- Det vet jag inte, det bara är så att spöken inte syns när det är ljust!

- Okej, sa morfar. Då får vi prata lite spöken. Vad är ett spöke?

Vad säger du Ajax?

- Nå't farligt!

- Vad tycker du Ida?

- En död människa!

- Jaha och vad är det som är så farligt då, Ajax?

- Dom skräms!

- Varför det?

- Därför att dom är obehagliga!

- Nej ungar. Vad jag vet har ingen av er sett något spöke, men ni har hört en massa otäcka spökhistorier och det har skrämt er. Det är alltså inte spöken ni är rädda för utan det är det obehagliga ni har hört. Er egen fantasi gör att ni känner det obehagligt. Jag har läst en mängd böcker om spöken och parapsykologi och vad jag vet har ingen blivit skadad av något spöke. Frågan är till och med om det finns spöken. Vad tror du Rolle?

- Visst finns det spöken! Människor har sett dom!

- Jaha och vad har dom sett?

- Vitklädda gamla tanter i slott och gamla hus, va? påstod Rolle lite osäkert.

- Ja och hur brukar det förklaras?

- Att dom går igen på stället där dom har dött.

- Okej. Tänk nu efter. Om du Robban skulle dö här just nu, tror du då att du skulle gå omkring här i några hundra år, bara för att skrämma folk lite då och då. Tror du, att du hade tyckt det var så kul?

Robban tänkte efter en god stund. Han visste inte riktigt vad han skulle säga. Visst hade det varit kul att skrämma folk, men hålla på så länge. År ut och år in. Nej det hade nog varit ganska tråkigt.

- Nej jag tror inte det hade varit kul.

- Nej, det tror inte jag heller, sa morfar. Dom som det berättas om i spökhistorierna brukar vara gamla tanter dessutom. Tror du att gamla tanter tycker det är roligare att skrämmas på samma plats i flera hundra år?

- Nej!

- Vad tror ni andra. Verkar det vettigt och förnuftigt av gamla döda tanter att hålla på att spöka i årtal?

- Nej, det blir nog trist.

- Tror ni att det finns någon överhuvudtaget som skulle vara så dum? undrade morfar.

- Nej, men vad är det då om det inte är spöken? undrade Ida.

Mormor plockade upp godsaker ur sin kasse. Smörgåsar, läsk, kaffe och kakor var snart uppdukat på några extrastolar. Hon tog dessutom fram några mystiska paket som hon lade på en särskild stol, och sa:

- Innan vi går in på den svåra frågan, så tror jag att vi skall ha lite i magen. Vad tycker ni?

Morfar gruffade lite eftersom han tyckte att dom ”kommit igång så bra”, men sen godkände han avbrottet. Ja han tyckte till och med att det var riktigt förståndigt.

Barnens obehagskänsla var helt som bortblåst. Dom skojade och lekte precis som vanligt och maten blev uppäten precis lika fort som den brukade bli. Robban och Rolle tog tillfället i akt att gå ut genom dörren för att gå på upptäcktsfärd i angränsande rum - men kom kvickt tillbaka. Dom hade glömt hur mörkt det var utan ficklampa.

- Såja, sa morfar, alla mätta och belåtna? Sätt er då igen så fortsätter vi där vi slutade.

Alla kom fort på plats, ivriga att fortsätta.

- Var slutade vi? undrade han. Jo du Ida, du frågade vad det var människor såg - om det inte var spöken. Först kanske vi skall tala om spöken, lite grand? När vi körde till Malmö och hämtade Rolle så berättade mormor om sin ”osynlige hjälpare” och vi pratade lite om spöken då. Visst kan man tänka sig att när vi människor dör så överlever det man kan kalla för ”personligheten”. Hur detta går till är det ingen som vet, men en sak kan man nog vara säker på. Det är, att ingen som dör

skulle vara dum nog att gå omkring och spöka på samma plats år ut och år in. I ärlighetens namn så måste jag erkänna att det finns många som inte tror på att man överlever dödsögonblicket. Det går inte att bevisa rent vetenskapligt heller.

När det gäller den vanliga typen av spökerier så kan man kanske förklara det på ett speciellt sätt. Jag skulle kunna tänka mig att det är en form av ”inspelning”. Ni vet att man kan spela in musik på kassetband och bilder på videoband - och med lämplig utrustning kan man spela upp musiken och bilderna igen, eller hur.

- Har spöken videokameror då? undrade Robban.

- Nej inte precis - men kanske golv, väggar, tak och platser, ja allting kan spela in starka känslor.

- Va??? utbrast Ajax

- Okej, det här är kanske svårt. Många människor kan uppleva ”hur det känns” när dom besöker vänner och bekanta. Dom känner på sig om hemmet dom kommer till är gladlynt eller om det grälas ofta där. Det är alltså som om väggar, tak, möbler och golv ”berättar” om känslor och stämningar.

- Sånt har jag känt! utropade Ida.

- Det förvånar mig inte alls. Då förstår du vad jag menar. Vi kan ta det här rummet som exempel. Kanske här har hänt något roligt eller tråkigt under århundradenas lopp - det vet jag ingenting om, men det kan man säkert utgå ifrån. Vad jag vet däremot är att det används varje sommar för en form av teater med spökhistorier som tema. Det gör säkert att stämningen från dom kvällarna sätter sig i väggarna och att man skulle kunna ”känna” den stämningen när man kommer hit.

- Va kul! Du menar att man skulle kunna se hela föreställningen trots att den inte håller på just nu - om man ”kände efter”? undrade Rolle.

- Nej jag tror inte att man kan uppleva hela föreställningen men kanske små snuttar i form av känsla och kanske fantasibilder. Precis som när det gäller spökerier. Det finns ingen som har sett mer än en skymt av ett spöke - aldrig ett helt händelseförlopp. Det blir nog bara ett ögonblick av en hel händelsekedja som blir ”inspelad”.

- Ljuger du inte för oss nu, morfar? undrade Ajax.

- Jag vet faktiskt inte riktigt säkert men jag tror inte att jag ljuger. Jag tänkte att vi skulle göra några experiment för att se om ni kan få bevisat att jag har rätt. Mormor har tagit med några paket. I dom finns

saker som var och en har en historia att berätta - och frågan är om någon av er kan ”spela av” dom känslor och bilder som är inspelade.

- Va mysigt! Pryn-TV! utropade Ajax.

Morfar och mormor skrattade åt det oväntade uttrycket och morfar förklarade att nu var det nog nödvändigt att släcka ner ljuset lite, annars skulle nog inte experimentet lyckas.

- Du Robban påstod för en stund sen att det inte spökar när det är ljus och det är nog rätt i viss mån. Det är lättare att uppleva fantasins flöden om det är mörkt - om man alltså är lite avkopplad och det inte är något som stör en. Till exempel starkt ljus och starka ljud.

Morfar släckte strålkastarna och rummet blev lagt i mörker igen. Det tog en god stund innan alla anpassat sig till stearinljusbelysningen. Morfar bad att dom skulle ta en liten stunds avkoppling och sen sa han:

- Nu tar vi ett paket i taget. Var och en av er håller det i handen och ni försöker känna efter och uppleva vad innehållet har att berätta för er. Var inte blyga för att fantisera - släpp loss er fantasi!

Mormor lämnade över det första paketet till Rolle. Han vägde det i handen men kunde inte känna något särskilt, så han lämnade över det till Robban som fnittrade osäkert och bollade med det.

- Nej jag känner ingenting, mer än att Rolle har gjort det varm! sa han och lämnade över paketet till Ajax. Ajax lät det ligga i handen en lång stund.

- Jag blir ledsen! Jag känner mig rädd! Det känns obehagligt! sa han med tårar i ögonen och släppte paketet på golvet med en dov smäll.

- Hur kändes det? undrade mormor. Kan du förklara?

- Jag ville springa min väg! Det kändes hotfullt! sa Ajax, som nu inte grät längre. Usch vad jag känner mig dum. Det var ju inget att bli ledsen för! sa han och tog upp paketet och lämnade över det snabbt till Ida. Ida skrek till och släppte det på golvet.

- Jag brände mig! Det bränns! Rör det inte! ropade hon.

- Ni var riktigt duktiga nu! sa mormor. Barnen tittade på henne som om hon inte var riktigt klok.

- Duktiga? Varför då? undrade Ajax.

- Jo, det skall jag förklara för er! sa mormor. Ni har allihopa upplevt en liten del av innehållets berättelse. Rolle upplevde ingenting, men han var ju först, så han får nog chansen igen med något av de andra paketen. Robban och Ida upplevde värmen och hettan och Ajax upp-

levde skräcken och rädslan.

- Vad är det i paketet då? undrade Robban.

- Det är en lavasten. Den har kommit från en plats som heter Pompeji, som blev begravt i lava vid ett vulkanutbrott för länge, länge sen. Den här stenen har upplevt hettan och glöden från utbrottet och människors ångest och skräck när dom flydde från lavaflödet.

- Vad läbbigt! sa Robban.

- Ja alla dessa känslor finns tydligen registrerade i stenen och ni var duktiga nog att kunna uppleva en del av informationen.

Barnen satt tysta en lång stund. Det var en ny och uppskakande upplevelse. Lite skrämmande också, men betydligt mindre skrämmande än spöken. Det här var naturligare på något sätt.

- Men är det inte bara inbillning? ifrågasatte Rolle.

- Det var ett bra påpekande! utbrast morfar. Jovisst är det "bara" inbillning. Inbillning och fantasi är samma sak, eller hur. Men - om inbillningen visar sig ge rätt information om något som man inte alls känner till - är det då "bara" inbillning eller är det något mer? Vad tycker ni?

- Vi visste ju inte att det var en lavasten från Pampas! utbrast Robban.

- Pompeji, annars var det rätt. Nej ni visste inte att den skulle ge värme, rädsla och skräck - och ändå upplevde ni dom rätta känslorna. Är det bara slump då?

- Får vi prova nåt mer? undrade Ida ivrigt.

- Javisst! Du kan börja med det här! sa mormor och placerade ett litet avlångt paket i handen på Ida. Ida höll det mellan båda sina händer och började skratta.

- Vad skojig det här känns! utropade hon. Känn Ajax! sa hon och lämnade över till Ajax som först såg lite tveksam ut, sen log han och tryckte paketet mot pannan som om han skulle kunna känna bättre på det sättet.

- Det känns faktiskt kul! sa han. Det känns som skratt och musik. Han höll paketet länge - så länge att Robban och Rolle blev lite arga på honom för att inte dom fick känna det roliga. Till slut fick Rolle känna. Det tog en lång stund innan han kunde uppleva något, men så började även han skratta.

- Det känns kul i magen, det känns som på sjön när det blåser! sa han och lämnade över till Robban, som skulle "leka Ajax" och hålla

paketet mot pannan.

- Jag blir yr! Det känns som om allting gungar och snurrar! sa han och lämnade över paketet kvickt till mormor som klappade honom på huvudet och sa:

- Du har så rätt så! Det hade ni andra också! Den här paketet är skratt och musik och liv och rörelse. Det gungar och snurrar om det!

- Vad är det då? undrade Ida.

- Det är en pinne som har suttit på en karusell.

- Var har du fått den ifrån?

- Sch! Inte fråga så, då är jag ju tvungen att tala om att jag har knyckt den! Den låg på marken under en karusell på Kiviks marknad förra året och var så vackert målad så jag tog hem den! Ni skvallrar väl inte om att jag har knyckt den?

- Nej då! ropade Rolle. Har du knyckt fler spännande grejor som vi kan få känna på?

- Ja du, jag har ett par till!

Barnen fick prova ett par paket till, men antingen ”kändes” dom inte lika mycket eller så hade upplevelserna av de två första paketen gjort dem mindre mottagliga, för resultatet blev inte så lyckat. Morfar tröstade och talade om att det ofta var så när man gjorde experiment. En del lyckades och andra misslyckades, så sa han:

- Nu tycker jag att vi skall göra en sak som alltid brukar lyckas!

- Vad då? undrade Robban och Ida på en gång.

- Vi skall gå ner på restaurangen och äta en god middag, allihop!

- Gullemorfar! sa mormor och barnen nickade instämmande.

11. ETT NYTT SPÄNNANDE EXPERIMENT.

Den lilla restaurangen på Glimmingehus låg på ena sidan av borggården. Den var möblerad med stora, långa grovt tillyxade bord och stolarna var otroligt obekväma att sitta på. Man fick träsmak i ändalykten, tyckte Ajax och gned bakdelen när sällskapet gick därifrån. Middagen hade varit god och alla var på gott humör när dom sneddade över borggården på väg mot parkeringsplatsen. Robban och Rolle stannade på bron över vallgraven för att spotta längdspottning. Det krävdes en stunds övertalning att få dem att sluta, men snart satt alla instuvade i morfars bil, ordentligt kopplade i sina säkerhetsseklar.

- Vad skall vi göra nu? undrade Rolle.
- Vad tycker du att vi skall göra? undrade mormor.
- Jag vill lära mig tankeöverföring! sa Rolle.
- Jaha, sa morfar, jag vill lära mig flyga genom att flaxa med armarna!
- Dumma morfar! sa Rolle.
- Jaså, sa han, då vill jag lära mig att vifta med öronen istället!
- Morfar menar att tankeöverföring nog inte går att lära ut. Antingen kan man eller också kan man inte! sa mormor överslätande.
- Kan du tankeöverföring? undrade Robban
- Ja ibland fungerar det bra mellan morfar och mig!
- Tänk va häftigt att kunna gå och tjuvlyssna på folks tankar! sa Robban med en sugen glimt i ögonen.
- Nej stopp och belägg! sa morfar. Tankeöverföring fungerar inte alls på det sättet. Vi får tydligen lära ut vad det är, så dom inte får det

helt om bakfoten.

- Vilken fot? undrade Robban.

- Bakfoten!

- Var sitter den?

- Bakfoten är den du missuppfattar med!

- Jag fattar väl inte med fötterna heller! protesterade Robban.

- Nej men det är ett uttryck för det. Det finns många likadana uttryck och dom skall naturligtvis inte tas bokstavligt utan bildligt. ”Nu är du ute och reser” betyder också att man inte har fattat, och ”50-öringen har visst inte ramlat ner ännu” betyder samma sak.

- Varför det?

- Det får du allt fundera ut själv, tycker jag, sa morfar och rattade bilen in på den smala avfarten till gården.

När alla hade kommit in i värmen och Ajax och Ida återkommit efter en promenad med hundarna, undrade mormor:

- Vill ni leka en stund?

- Nej, ni skulle lära oss tankeöverföring! protesterade Ajax.

- Men orkar ni verkligen med mer idag. Ni har haft en späckad dag på Glimmingehus, så ni behöver väl vila huvudet?

- Jo vi orkar! ropade Robban. Det borde välän du veta som kan läsa tankar!

- Ja förlåt, det borde jag naturligtvis, ursäktade sig mormor.

- Då gör vi det! fastslog Robban. Hur gör man? Berätta!

Alla samlades i vardagsrummet och mormor försökte förklara att det ”bara” var att lyssna på tankar som kändes rätt. Barnen begrep inte riktigt vad det var för tankar. Inte kunde väl tankar kännas rätt eller fel. Dom kunde väl inte kännas alls. Dom bara fanns där! Morfar ingrep:

- När det gäller tankeöverföring så måste det finnas en ”sändare” och en ”mottagare”. Sen gäller det att träna så att det fungerar. Jag tror att vi får experimentera lite med det här, så att ni själva får uppleva hur det fungerar - om det nu fungerar! Mormor lilla, vill du vara snäll att hämta det stora ritblocket på mitt arbetsrum? Och färgpennor! Under tiden skall jag tala om vad jag vill att ni skall göra. Ni skall komma överens om en enkel bild som en av er skall rita på blocket. När bilden sen är ritad så skall ni allihop tänka på bilden och låtsas att ni ”sänder ut” tankarna på bilden till mormor och mig i köket. Har ni förstått?

Barnen nickade ivrigt, men såg lite undrande ut. Ajax fick upp-

draget att rita och tog hand om block och pennor. Mormor och morfar gick ut i köket och stängde dörren noga efter sig.

- Vad skall jag rita? viskade Ajax.
- Ett hus. föreslog Ida. Med en stor sol!
- Ett flygplan, klart! sa Robban.

Ajax tog pennan och ritade ett litet gulligt hus med trappa, fönsterluckor och en trädgårdsgång och rabatt framför. I övre högra hörnet ritade han en sol som skickade sina strålar i alla riktningar och i nere i vänsterkanten ritade han ett flygplan. Flygplanet blev inte så bra men Robban var nöjd ändå. Hans förslag hade kommit med på bilden i alla fall.

Rolle gick och öppnade dörren för att kolla så inte mormor eller morfar tjuvtittade. Sen gick han tillbaka till dom andra och en lång stund "tänkte" dom över bilden till mormor och morfar i köket. Rolle "tänkte" så intensivt att han blev röd i ansiktet och tyckte att det var jobbigt att tänka så mycket, så han la av och gick till dörren och ropade att nu var dom klara.

Mormor hade ett litet block i handen när dom kom in i vardagsrummet och såg nöjd ut.

- Jag tror att ni var snälla när ni valde bild! sa hon, men ingen av barnen förstod riktigt vad hon menade.

- Vad har du ritat, mormor? undrade Ida.
- Jo jag har ritat ett hus först och främst, var det rätt?
- Jaa. Hur visste du det? undrade Ajax.
- Men det tänkte ni ju över till mig!
- Gjorde vi?
- Javisst! och sen fanns det en sol och en fågel!
- Nej du! Det var fel! Det fanns ingen fågel! Mormor har fel!

Mormor har fel! ropade Robban med lite skadeglädje i rösten.

- Jaså, det var konstigt. sa mormor och såg lite villrådig ut.
- Får jag titta på din teckning Ajax? undrade morfar. Ja men Robban - vad är det där på vänstra sidan? Är inte det en fågel?
- Nej det är ett flygplan, ser du väl!

Mormor visade sitt block och det visade sig att flygplanet på Ajax bild och hennes fågel var ganska lika varandra.

- Jag tycker nog att vi skall ge mormor helt rätt för bilden, tycker inte ni det? frågade morfar. Alla höll med om att det nog var lätt att uppfatta Ajax flygplan som en fågel - och allt det andra hade ju blivit

rätt. Mormor fick helt godkänt.

- Nu tycker jag att vi skall prova med er och se om det fungerar lika bra. Vem vill vara mottagare? undrade morfar.

Alla räckte upp handen så morfar fick välja själv. Han valde att Ida skulle ta emot bilden i köket och att Rolle skulle göra teckningen.

- Men du mormor får stanna här för annars hjälper du Ida! kommanderade Robban.

- Javisst kan jag göra det. Ida klarar det säkert alldeles själv, trodde mormor.

- Men du kan väl följa med mig morfar? undrade Ida.

- Javisst! sa han glatt och försvann med Ida ut i köket och stängde dörren.

Rolle brydde sig inte ens om att fråga de andra vad han skulle rita utan hade redan ritat en sittande katt när dom andra började fundera på vad som skulle tecknas. Robban protesterade över denna tjuvstart och ville tvunget ha med ett träd också. Rolle ritade till ett stort träd, men han var inte så bra på att rita träd. Det såg ut mer som en pinne med ett stort runt moln på toppen. Rolle var nöjd ändå och dom andra tyckte inte det var lönt att protestera. Dom bemödade sig om att tänka över bilden länge och omständligt så mormor fick avbryta dem skrattande:

- Ja om inte den här sändningen har fungerat då vet jag inte hur ni skulle bära er åt. Ni har använt nästan lika mycket kraft och energi som om ni hade spelat en hel fotbollsmatch. Nu kallar vi in Ida och morfar!

Ida höll blocket lite blygt och osäkert framför sig när hon kom in. Hon ville inte gärna svara på vad hon uppfattat och morfar fick svara i hennes ställe.

- Ida har ritat en fin snögubbe med toppluva och en stor svamp! sa han.

Pojkarna verkade tappa intresset med en gång och Robban fnös ljudligt och utbrast:

- Det var fel alltihop!

- Var det verkligen det? undrade morfar. Det kan inte vara något flygplansfel då?

- Flygplansfel, vad då? undrade Robban tjurigt och ointresserat.

- Låt oss jämföra bilderna! föreslog morfar.

- Det är inte lönt! tyckte Robban.

- Jovisst är det det! envisades morfar. Se här på Idas svamp och det som Rolle har ritat. Jag ser att Rolle nog menat att rita ett träd - men

visst är dom lika. När Ida fick bilden av trädet uppfattade hon det som en svamp - och så olika är dom verkligen inte, eller hur?

Robban måste medge att det nog var lätt att ta miste. Rolles teckningstalang var inte så stor. Robban tittade länge på Rolles sittande katt och på Idas snögubbe. Till sist sa han med ett visst erkännande:

- Snögubben är väldigt lik katten. Tre bollar ovanpå varandra och Rolles katt har ett öra som ser ut som snögubbens toppluva.

De andra blev plötsligen intresserade igen. Kunde det vara så att Ida kunnat läsa deras tankar. Dom tittade på bilderna och jämförde och måste erkänna att bilderna var väldigt lika varandra även om motiven var lite ändrade från Rolles till Idas bild, men ändå.

- Vi kan väl göra ett försök till, snälla? bad Ajax.

- Ja om ni vill. Kan du vara mottagare Ajax?

- Ja gärna!

- Då tar vi en vända till. Ritar du Robban? Ajax och jag går ut och tar emot sändningen.

Det räckte inte med den omgången ”sändning och mottagning”. Alla ville prova på att vara mottagare och några ville göra det flera gånger. När en viss trötthet och irritation började smyga sig på barnen, tyckte mormor att det var dags att avbryta det hela:

- Så gullungar, nu tror jag att vi skall sluta innan ni faller omkull av trötthet. Ni har varit jätteduktiga allihop. Du är visst den ende som inte riktigt har lyckats med mottagningen Robban, men du var desto duktigare som sändare. Där har du tydligen ditt stora anlag. Nu tycker jag att vi slutar för i kväll. Uppriktigt sagt är både morfar och jag minst lika trötta som ni - kanske till och med tröttare. Kom så går vi ut i köket och äter några smörgåsar så att ni inte ligger sömnlösa av hunger i natt. När vi har ätit får morfar följa Ida hem, så hon inte går och bryter benen i mörkret.

- Men om jag bryter benen då? undrade morfar.

- Det gör inte alls så mycket som om Ida skulle göra det!

- Varför inte det?

- Därför att om du bryter benen gubbe lilla, då har du mig som sköter om dig. Men om Ida bryter benen kan inte jag vara där och passa henne. Så de så.

Morfar förstod inte riktigt finessen med mormors funderingar - men som han sa till sig själv: ”Jag får väl låta det gå en stund så faller kanske 50-öringen ner”!

12. ROBBAN OCH HANS SINNEN.

Det blev ganska sent innan alla kommit ur sängarna på torsdagsmorgonen. Rolle var den sömnigaste av de tre pojkarna. Han hade inte ens vaknat efter frukosten och ögonen var fortfarande halvslutna. Han svarade enstavigt som borta i en annan värld. Robban försökte förgäves få fart på honom på olika sätt, men fick ge upp. Ajax hade varit uppe först och tyckte att större delen av dagen redan hade gått när Rolle äntligen vaknade ur sin dåsigheit och började fungera på ett mänskligt sätt.

- Vad fick du i chokladen i går kväll? undrade han.
- Vaddå choklad? frågade Rolle.
- Vad hade mormor hållt i chokladen i går kväll? Sömnmedel?
- Nej, jag var bara trött!
- Så trött kan väl ingen bli?
- Jo jag!

Ajax gav upp och ägnade sig åt sin Kalle Ankatidning som han redan hade läst fyra gånger. Robban gav sig i kast med ett korsord, som han hittat i en gammal tidning och Rolle satte på hörlurarna till sin freestyle och var borta för världen igen.

Mormor hade dragit sig tillbaka till sin fina ateljé och morfar arbetade med lite datorjobb, så huset andades lugn och frid. Den ende som ägnade sig åt någon livligare sysselsättning var Tonic, som hade hittat lösningen på mysteriet ”den stängda slaskdörren”. Han lyckades få upp dörren och var fullt sysselsatt med att gå igenom gårdagens avskräde. En del gick att äta och en del gick att leka med. Hans lekstuga

- det vill säga köket - var snart fullt av söndertuggade pappers- och plastbitar, äggskal och annat smått och gott. Mormor skulle bli *såå* förtjust när hon upptäckte det!

Säg den frid som varar för evigt. Robban hade fastnat på någonting i korsordet och frågat Ajax vad en dromedar var för någonting och Ajax hade svarat att det var en sorts kamel. Detta startade upp dagens första ordkrig. Robban påstod att dromedar var ett kräldjur men Ajax höll fast vid sitt påstående. Vilt hojtande sökte dom sig till morfar för att få en skiljedom. När morfars utslag blev till Ajax´ fördel protesterade Robban vilt!

- Jag har sett fotografier av kräldjur och där fanns en dromedar!
- Ja men Robban! sa morfar, du har säkert sett fel, eller minns du fel. En dromedar är faktiskt en kamel med bara en puckel.
- Nää! Jag vet för jag har sett det!
- Kan du alltid lita på ditt minne? undrade morfar.
- Jadå! Och jag kan lita på det jag har sett. Så de så!
- Men du Robban, ibland kan man faktiskt bli lurad av sina egna sinnen.
- Nej då! Det kan i varje fall inte jag. Jag litar på mina!
- Kan du verkligen det? undrade morfar.
- Jadå! Alltid!
- Vad du var tvärsäker på din sak.
- Det kan jag vara för jag har rätt. Det är ni som har fel!
- Okej, jag tror att jag har en zoologibok här någonstans, sa morfar och rotade bland böckerna på bokhyllan. Jo här är den, låt oss nu se om det finns uppgift om kameler och dromedarer i den? Jo minsann, här är bilder. Ser du nu Robban. Här är en bild av en dromedar och här av en kamel, ser du skillnaden?
- Då är dromedar namnet på *både* en kamel och ett kräldjur.
- Nej inte på ett kräldjur.
- Det är det visst, för det har jag sett!
- Du kan inte ens tänka dig att du har sett fel då?
- Nej, jag litar till max på mina sinnen!
- Okej, har du något emot att vi testar det då?
- Testar? Hur då?
- Att vi får kolla upp hur mycket du kan lita på dina sinnen.
- Javisst! Kolla ni på bara! Dom funkar!

Morfar började jobba med tangenterna på datorn. Laddade in ett program som hette "Arts and Letters" och sökte bland filerna. Så fann han en fil med beteckningen "Figur" och laddade in den i datorn. På bildskärmen byggdes bilden upp

- Vad är det här för något? undrade morfar.

- Usch, va dumt. Det ser väl alla att det är en ljusstake eller vas!

Vad annars?

- Ja vad annars, Ajax?

- Två ansikten! sa Ajax

- Nu är du dum som en gås Ajax! utbrast Robban. Det ser väl vilken idiot som helst att det är en ljusstake. Eller vas. Eller nåt sånt.

Robban började låta osäker på rösten och morfar skyndade sig att säga:

- Jaså du börjar ställa om ögonen nu. Som du kanske ser så kan man få fram två helt olika bilder av den här. Antingen bygger man upp den vita delen av bilden och då blir det en ljusstake. Eller bygger man upp den svarta delen av bilden och då blir det två ansikten. Båda sätten att se är rätta - men det ena sättet att se är inte rättare än det andra och bara ett av sätten ger ingen komplett tydning av bilden, eller hur.

Robban nickade, men han vore inte Robban om han gav efter så snabbt.

- Okej jag kan kanske *se* fel ibland - men alla dom andra sinnena litar jag på!

- Jaså du gör det. Vi får tydligen experimentera mer!

- Hur då? undrade Robban.

- Det värsta jag vet, sa morfar, är människor som är tvärsäkra på allting. Det finns knappt någonting man kan vara tvärsäker på. Man kan se fel. Man kan höra fel. Man kan känna fel och man kan tänka fel och göra fel.

- Aldrig jag! sa Robban.

- Nej jag förstår att du tänker så. Därför vill jag gärna visa dig hur fel du har så att du slutar upp med att vara så förbaskat tvärsäker. Du får förlåta, men du gör mig faktiskt lite smålsken.

Morfar såg faktiskt ut att vantrivas. Han brukade nästan aldrig höja tonen. Han höjde den visserligen inte särskilt mycket nu - men Ajax märkte att tonen lät ganska vass och var glad att morfar inte var arg på *honom*. Ajax kunde inte begripa varför Robban retade upp morfar så där. Det fanns ingen anledning att svara morfar så bobbigt och dumt och tvärsäkert.

- Får jag visa dig att du har fel när du påstår att du alltid kan lita på dina sinnen? frågade morfar.

- Du får prova vad du vill. Det skiter jag väl i! sa Robban och gav morfar ett elakt ögonkast.

Morfar blev helt lugn nu. Han bad pojkarna kalla samman dom övriga och samlas i köket om 5 minuter. Ajax studerade morfar noga. Morfar var lugn. Inte minsta spår av ilska. Han såg till och med riktigt glad och lekfull ut. Ajax undrade vad som skulle komma och skyndade sig att ta reda på dom övriga. När han kom till mormors ateljé fann han både mormor och Ida ivrigt sysselsatta med att flytta lerfigurer till brännugnen. Mormor ville ha tio minuter på sig att bli färdig och Ajax gav sig iväg till köket med det beskedet.

Efter en kvart var alla samlade i köket. Alla utom morfar. Det dröjde ytterligare två minuter så kom han med ett leende.

- Jaha, då är vi samlade för Robbans lilla bevisföreställning. Han skall bevisa att han inte kan ta fel på sitt känselsinne. Om det nu blir lite otäckt, så får ni tänka på att det är Robban själv som har försatt sig i den här situationen - och han kan fortfarande dra sig ur den med hedern i behåll ifall han kan erkänna att det är mänskligt att ta fel.

- Det gör aldrig jag! påstod Robban buttert. Han undrade vad morfar menade att det kunde bli "otäckt". Han visste att morfar aldrig skulle kunna göra någonting som skulle skada honom. Det visste han och det kände han inom sig var rätt, men vad menade morfar egentligen. Kunde han göra något otäckt, farligt? Någonting som gjorde ont? Nej det var omöjligt, inte morfar inte.

Morfar försvann ut genom dörren och kom tillbaka med dels en kartong med en duk över och dels en rykande varm lödkolv. Han bad Robban ta av skjortan och ställa sig med ryggen mot honom. Robban darrade i hela kroppen. Kunde han ha misstagit sig på morfar. Nej det var omöjligt. Han skulle verkligen visa att han hade rätt. Robban bet ihop tänderna, beredd på det värsta.

- Litar du på mig? frågade morfar.
- Ja, jag tror det, kom det darrande från Robban.
- Tror du bara? Vet du inte riktigt säkert?
- Jo jag litar på dig morfar! sa Robban som bestämt sig för att vara karsk.

- Detta är ett experiment som handlar om att uppleva med känsel-sinnet. Det handlar om temperaturupplevelse. Morfar tog upp den glöd-heta lödkolven och spottade på den. Det rök vattenånga om den och luktade varmt. Snabbt stack morfar den andra handen under duken som låg över kartongen och drog fram något litet fyrkantigt, som han tryckte mot ryggen på Robban.

Robban stod stel som en pinne i två sekunder och sedan började han skrika som en stucken gris.

- Du har bränt mig på ryggen! Det blöder! Det är alldeles vått av blod! Aj vad det gör ont!

Robban hoppade runt på golvet av smärta och gned sig på den bara ryggen. Morfar lade ifrån sig både den varma lödkolven och den isbit som han tryckt mot Robbans rygg. Han torkade av sig på den lilla duken som hade dolt isbiten, räckte duken till Robban och undrade:

- Vill du ha den här för att torka upp blodet Robban?

Robban torkade sig på ryggen och tittade sen på duken. Inget blod! Han såg sig villrådig omkring och fick syn på isbiten.

- Du lurade mig morfar! Fy vad du är elak! Du sa att du skulle bränna mig men du lurade mig!

- Nej Robban jag har aldrig sagt att jag skulle bränna dig.

- Jo det gjorde du. Gjorde han inte? Robban tittade sig frågande omkring.

- Nej Robban. Jag talade bara om ett experiment med temperatur-upplevelse. Eftersom du såg lödkolven och inte isbiten drog du dina egna slutsatser och därför upplevde du en brännande känsla, trots att det var en köldkänsla. Du upplevde den känsla som du förväntade dig att uppleva - inte den du verkligen kände. Du kunde inte lita till ditt känselsinne eftersom din föreställningsförmåga eller inbillningsförmåga eller fantasi var mycket starkare. Så stark att den dominerade din känsel-upplevelse helt och hållet. Så förlåt om jag lät dig gå igenom en otäck upplevelse, men håller du med mig om att du *ibland* eller *någon enstaka gång* kan ta fel på dina sinnesupplevelser.

- Ja tydligen. sa Robban. Det trodde jag aldrig!

- Nej, men nu vet vi allihop att vi oftast upplever det vi förväntar oss att uppleva. Vilket som sen är sanning och riktigt eller ej, det är svårt att säga något om, men det viktiga är att inte vara tvärsäker på någonting.

- Är du helt säker på det? undrade mormor.

- Jadå. *TVÄRSÄKER!* sa morfar med ett rungande skratt.

13. ROBBAN PÅ STYVA LINAN

Före middagen föreslog morfar att Robban skulle ringa polisen för att höra om han kunde få något besked vad dom kommit fram till beträffande de mystiska meddelandena. Svaret var kort och nedslående. Polisen ville inte lämna ut någon information alls och inte ens prata med Robban om saken. Morfar muttrade lite i skägget och Rolle ville veta vad han tänkte på.

- Jag tänker på att det är otacksamt att hjälpa till. Här har ni lämnat ett material som kan bli viktigt för att fånga brottslingar och sen får ni inte ens besked om hur det går. Det tycker jag är snålt.

- Hur skall vi göra på lördag morgon? undrade Robban.

- Vi pratar om det i morgon. Jag måste fundera litet till, svarade morfar undvikande.

Måltiden den kvällen blev något alldeles extra. Knappt hade alla hunnit sätta sig förrän Rolle deklarerade att han hädanefter inte tänkte öppna munnen när han ville ha bröd, smör, salt eller annat. Han skulle istället *tänka* instruktionerna till den som satt närmast det han ville ha. Det ville de andra tre också prova och resultatet blev märkligt. Karotter, fat, smörbyttor och brödkorgar åkte som skottspolar från den ene till den andre. Oftast blev det fel men alla blev mätta. Mormor kunde inte underlåta att påpeka:

- Ni får nog allt träna mer på tankeöverföring för att det skall fungera!

Efteråt var diskussionerna många och långa. Det mesta av pratet

skedde på EF-språket, utom när orden var för långa. Då var det enklare att tala vanligt. Medan mormor diskade och morfar torkade, fortsatte diskussionerna i vardagsrummet. Sen blev det dags att fundera ut vad man skulle göra på kvällen. Ajax gick igenom veckans olika mysterieupplevelser och föreslog:

- Skall vi be att få träna mer på tankeöverföring, som mormor föreslog. Jag tyckte det var kul!

Det var de övriga med på och när morfar kom in så framfördes önskemålet.

- Javisst kan vi det, men tyckte ni inte det blev lite långtråkigt med allt springande ut i köket för mottagningen. Jag har förslag på en annan sorts tankeöverföring.

- Vad då för annan sort? undrade Rolle.

- Jo en amerikansk parapsykolog har uppfunnit en kortlek som man använder för att testa och träna tankeöverföring. Jag tror att vi har en sådan kortlek här nånstans.

- Lajbans, då kan vi spela poker! Fram med plånboken! utropade Robban.

- Nej du unge man, det blir inget sådant kortspel Framför allt inte om pengar. Det gillar jag inte alls! sa morfar skarpt och linjerna i hans panna ändrade läge så mycket att Robban tystnade tvärt.

- Jag bara skojade! sa han urskuldande.

- Det var bra det! sa morfar och ropade ut mot köket:

- Du mormorgumman, kommer du ihåg om du har sett den där kortleken för tankeöverföringsträning?

- Jag skall då alltid hålla reda på dina grejor! Den har du nog själv nånstans, men var vete gudarna. Jag har inte sett den på årat.

- Jag skall titta på kontoret och hittar jag den inte så totar jag till något liknande på datorn, sa han och försvann ut genom dörren så snabbt att rockskörten flaxade.

Efter en god stund kom han tillbaka.

- Såja, nu håller skrivaren på att skriva ut dom. Det tar en liten stund, under tiden kan jag berätta hur det går till.

- Här har jag hittat den. Det är väl den här kortleken du menade? sa mormor triumferande, där hon kom ut från sängkammaren med några kort i handen.

- Ja visst är det det! Var fanns den? undrade morfar.

- Den låg i ditt nattduksbord. Vad gör du egentligen med dom här korten i sängkammaren. Tränar du tankeöverföring?

- Javisst lilla gumman.

- Du kan väl inte träna tankeöverföring alldeles ensam?

- Jovisst kan jag det. Jag tittar på ett kort med vänster öga och sen glömmet jag bort vilket kort det var. Sen öppnar jag höger öga och så skriver jag ner vad jag trodde att det var för kort. Det fungerar alldeles utmärkt. Du vet hur glömsk jag är!

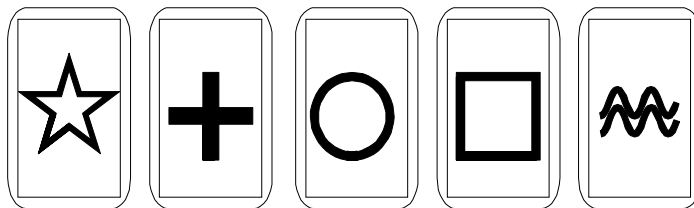
- Dummerjöns. Du blir aldrig riktigt vuxen!

- Nej, måste jag det? undrade morfar och gav mormor en smällkysst mitt på munnen.

- Ta det lugnt, gubbe lille, tänk på barnen.

- Som om dom skulle bli miljöskadade av att se oss pussas. Tror du det?

- Seså, nu får du ta hand om kortleken, så får ni väl börja någång annars hinner ni inte med någott innan det blir sängdags.

- Jaja, ni ser dom här korten. Det är fem olika figurer. Stjärna, Kors, Cirkel, Fyrkant och Våglinjer.

Barnen såg lite undrande ut.

- Hur spelar man kort med dom då? undrade Rolle.

- Man spelar inte kort, man gissar kort istället. Man är i lag om två. Dom två sitter mitt emot varandra och den ene tar upp ett kort, tittar på det och försöker "tänka över" till den andre vad det är för kort. Den andre gissar och talar om vilket kort han tror det är. Den som tittar på kortet säger om det är rätt eller fel - och antecknar på sitt block med en pinne på rätt eller en pinne på fel. När alla korten, det är sex av varje, alltså 24 tillsammans, är genomgångna så byter man så att den som hade hand om korten får gissa och den som gissade får hand om korten. Har ni förstått?

- Visst! sa Rolle.

- Enkelt! sa Ajax.

Första gruppen bestod av Robban och Rolle och andra gruppen av Ajax och Ida. Morfar hade gjort egna kortlekar, så grupperna hade var sin. Mormor och morfar övervakade och hjälpte till några minuter, men sedan gick dom ut i köket medan barnen fortsatte experimenten. Från vardagsrummet hördes barnens röster:

- Cirkel! Fel!
- Fyrkant! Rätt!
- Våg! Rätt!
- Fyrkant! Fel!

Tiden gick och efter en halvtimme kom mormor och morfar in från köket.

- Då avslutar ni den här omgången, så går vi igenom resultaten! sa morfar.

Det blev några avslutande: "Våg! Fel; Cirkel! Rätt och Fyrkant! Rätt!" innan de sista korten var genomgångna. Sen lämnades listorna på antalet rätt och fel över till morfar.

- Robban är urusel! Titta nästan inget rätt alls! påpekade Rolle.

Morfar tittade igenom och räknade. Ida hade varit den bästa med genomsnittligt 15 rätt varje omgång och Ajax kom näst bäst med 12 rätt genomsnittligt. Rolle hade 4 eller 5 rätt varje gång och Robban hade knappt ett rätt varje gång. Ibland inga rätt alls.

Morfar tittade på siffrorna, mumlade, kliade sig i huvudet och såg mycket förundrad ut. Så läste han igenom listorna en gång till och fortsatte att humma och skaka på huvudet. Ingen av barnen förstod vad orsaken var. Hade morfar möjligen blivit helknäpp på allvar, tänkte Ajax, men nej, det måste finnas någon anledning. Till slut harklade sig morfar och sa:

- Det var mycket intressanta siffror. Dom är så intressanta att om en forskare inom parapsykologi, som till exempel Martin Johnsson i Lund, fått se dom här siffrorna, hade han absolut uppfattat dem som fusk. Ida och Alex har definitivt förmåga till tankeläsning. 15 och 12 rätt av 24 möjliga är långt, långt över det statistiska medeltal som man skulle anse vara normalt för slump. Rolles siffror visar att ingen tankeöverföring är inblandad alls - det är precis slumpartade siffror. Det som däremot är allra intressantast är Robbans siffror.

- Va? sa Robban som en god stund stått och varit jätteledsen eftersom han var sämst. Ja han hade till och med haft lust att gråta och nu tycker morfar att hans resultat är intressantast? Konstigt?

- Jo du Robban dina siffror är så otroligt låga att du absolut har uppfattat korten - alltså bevisat någon form av övernaturlig förmåga. Sen har du inte trott på upplevelserna som du har haft utan du har omedvetet förnekat dem - och då har det blivit så dåligt. Om jag skulle ha fel om att du omedvetet förnekat dina upplevelser så tyder resultaten på något mycket märkvärdigare. Jag skulle gärna vilja ta ett par specialomgångar med dig om du inte är för trött. Orkar du?

- Klart! sa Robban stolt. Du kan ta hundra omgångar eller tusen omgångar! Jag orkar!

Robban var stolt som en tupp. Konstigt vad livet är konstigt. För en minut sen var han den sämste och ville bort från hela eländet. Nu var han intressant och morfar ville göra specialundersökning av hans förmåga.

Robban och morfar satte sig mitt emot varandra. De övriga hade blivit ombedda att sitta på avstånd, så att dom inte störde resultatet. Så började morfar. Han tittade på första kortet. Robban blundade och sa:

- Fyrkant!

- Fel! sa morfar och lade ner kortet, gjorde en anteckning och tog kort nummer två.

- Cirkel! sa Robban.

- Fel! sa morfar och gjorde en ny anteckning och tog upp det tredje kortet.

Hela kortleken igenom svarade Robban fel och morfar såg mer och mer undrande ut. Han kliande sig i det lilla håret han hade kvar och satt länge och tittade på sina anteckningar, sedan frågade han:

- Kan vi ta en omgång till Robban. Jag vill vara helt säker.

-Visst, hur många omgångar som helst! sa Robban som ju var kvällens huvudperson och mäkta stolt över det.

Dom genomförde en omgång till - med precis samma resultat. Allt var fel från första till sista kortet där Robban påstod "Cirkel!" och morfar sa "Fel!" Morfar såg om möjligt ännu mer undrande ut och gick igenom sina anteckningar om och om igen. Barnen tittade förundrat på honom men mormor satt lugnt med sitt skissblock i knäet och smålog.

- Ja du Robban du är visst bra på prekognition! sa morfar.

- Pre-va-för-nåt? sa Robban med ett stort frågetecken i rösten.

- Prekognition betyder "förutvetande" och betyder att man vet något innan det har hänt. Du har inte gissat på det kortet som jag hade

i handen en enda gång, utan hela tiden talat om vilket nästa kort skulle bli. Det kortet har varken du eller jag kunnat se eftersom kortleken låg med baksidan upp. Du har alltså inte läst mina tankar utan du har visat kunskap om vad som skulle komma i framtiden. Du till och med angav som sista kort i första omgången vilket kort som skulle komma som nummer ett i andra omgången. Du avslutade andra omgången med att säga Cirkel. Frågan är om någon nu tar ett kort slumpvis från kortleken om det blir Cirkel? Vill du vara snäll att ta ett från den kortleken där borta, som ligger med baksidorna uppåt, Ida. Vad var det för kort?

- Cirkel!

- Ja se där. Till och med där träffade du in på det kort som skulle komma - men som ingen i rummet här kunde se. Gratulerar - det kan nog bli många intressanta experiment i framtiden.

Mormor skrattade och talade om att det hade hon vetat länge att Robban hade förmåga till förutvetande.

- Hur kunde du veta det? undrade Robban.

- Jo därför att det har hänt så väldigt ofta att du pratat om en någon - och sedan har det bara dröjt några minuter, så har den personen ringt. Har du inte märkt det själv, Robban?

- Jo, men jag har inte vetat vad det var. Har bara tyckt det var konstigt.

- Nu vet du. Men jag hoppas att du inte börjar använda din förmåga som spågubbe eller siare på gamla dar, för då blir jag ledsen på dig!

- Nej, sällan! sa Robban.

- Varför inte? undrade Ida, vars mamma ibland gått till en spågumma.

- Därför att det är fel att gå till siare för att få besked om framtiden. Det blir oftast fel.

- Varför det? undrade Ida igen.

- Jo därför att vi skall leva våra liv själva. Fatta våra beslut och ta ansvar för våra liv själva. Det finns stor risk att vi blir lättleda om vi låter oss påverkas av spådomar.

- Ja men dom kan väl vara bra ibland? envisades Ida, som på något sätt ville försvara att hennes mamma gått till spågumma.

- Nej Ida, det är dom nog aldrig! Ibland är dom ofarliga men ibland är dom väldigt farliga.

- Men dom stämmer så ofta! påstod Ida.

- Kanske, men i dom flesta fall beror det på att den som fått förutsägelsen ställer in sig på att det skall hända och själv ordnar att det händer. Det bli en så kallad självuppfyllande profetia. En profetia är en förutsägelse och man ordnar själv, mer eller mindre medvetet, att den går i uppfyllelse. När man gör det så fattar man inte beslut efter vad man själv vill utan man fattar beslut efter vad man har fått besked om - och då kan det gå riktigt snett i livet om det vill sig illa.

- Det tror jag inte på! sa Ida lite näbbigt.

- Jag kan inte tvinga dig att tro på någonting, det vill jag inte heller, men jag kan berätta för dig om ett par fall när förutsägelser verkligen har skadat, vill du det?

- Tjavars!

- Vi känner ett några personer som ger människor framtidsförutsägelser. Den ene talade en gång om för en man att han arbetade på en uppfinning. Det visade sig vara riktigt och mannen ville gärna ha hjälp och det fick han! Han fick besked på vad för slags maskiner han skulle köpa för att utveckla sin uppfinning - och han köpte maskiner för hundratusentals kronor. Det blev ingenting av med uppfinningen och mannen blev av med alla sina pengar. Den andra personen fick höra: "Du har funderat på att inte följa med på sällskapsresan". Eftersom hon precis beslutat att stanna hemma från en resa, sa hon naturligtvis att beskedet var rätt - och siaren sa då: "Det var bra, flygplanet kommer att störta!" Kvinnan blev fruktansvärt rädd, för det var bara hon som tänkt avstå från resan. Hennes man och båda barn skulle ta resan. Hon försökte förgäves få sina familjemedlemmar att stanna hemma, men dom trodde inte på sierskan utan åkte. Kvinnan led fruktansvärt av ångest och rädsla under dom två veckor som familjen var borta, ända tills dom kom hem välbehållna. Beskedet hade varit fel. Flygplanet störtade inte men kvinnan höll på att bli tokig av ångest och hon ångrade säkert att hon gått till en sierska, eller hur Ida?

- Jo, de e klart!

- Det skall ni veta allihop att ni har fått livet för att leva det själva och inte överlåta ansvaret på någon annan.

- Nu tänkte jag komma med lite förutvetande! sa morfar.

- Vad då? undrade Ajax.

- Jo om en kvart så sitter vi allihop ute i köket och äter glassbakelser och mormors goda marzipanchoklad!

- Nam nam! sa Robban och slickade sig om munnen.

14. DE MYSTISKA STENARNA

Fredagsmorgonen var solig och vacker. Solen hade just hunnit över horisonten när morfar, med Gin tätt i hälarna, på tå smög in till mormor med frukostbrickan. Gin tassade runt den stora dubbelsängen och tryckte sin fuktiga kalla nos mot mormors ansikte. Mormor gav till ett litet rop av obehag, men blev inte arg.

- Du vet att du inte får pussas så, Gin! Du har så kall nos! Gå och väck husse istället så kanske jag får kaffe på sängen!

Mormor vände på huvudet och fick syn på morfar och frukostbrickan.

- Nej men, vad gullig du är! Det var ju jag som skulle gå upp först idag! Är pojkarna uppe?

- Nej du, dom sover som slagna hjältar. Men jag tror att vi kan få upp dem snabbt för jag har en idé!

- Nu igen! sa mormor. Det var knappt en vecka sen du hade en idé sist!

- Retas inte så med mig, då bär jag ut brickan igen! skrattade morfar.

- Nej du! Den vill jag gärna ha, men jag är inte säker på att jag tycker om din idé lika mycket!

- Tror du inte?

- Nja, jag är inte alls säker. Berätta!

- Skall vi göra en heldagsutflykt? Det är ju bara två dar innan ungarna åker tillbaka hem. Vi kunde göra en Vikingatur till Ale stenar och Kiviksgraven. Ajax har aldrig varit där och Rolle och Robban var

bara små när vi var där senast.

- Tja, det låter inte så dumt, men är det inte för kallt?

- Det tror jag inte. Vi gamlingar får nog ta på oss yllebyxorna.

Ungarna håller sig alltid varma så som dom flår omkring.

- Okej, då gör vi det! Får jag äta frukosten först?

Mormor tog en tugga av smörgåsen, så stannade munnen upp mitt i tuggandet.

- Du har en baktanke med den här utflykten, inte sant?

- Hur så? undrade morfar troskyldigt.

- Försök inte med mig gubbe lille. Vi har varit gifta så länge så jag vet när du har något fuffens för dig. Vad har du för baktanke med att åka till Kiviksgraven?

- Jag har ingen baktanke alls. Det är väl ett trevligt ställa att åka till när det är fint väder eller hur? Ät du lilla gumman, medan jag väcker pojkarna!

Morfar försvann innan mormor hunnit fortsätta förhöret.

Det tog ett par timmar att bli färdiga, men äntligen satt alla i bilen. Ida hade fått lov att följa med. Hennes mamma hade opponerat sig först och tyckt att Ida var till för mycket besvär men mormor hade protesterat i telefonen:

- Inte är hon till besvär inte. Det har hon aldrig varit och kommer säkert aldrig att bli heller! Men bed henne ta på sig varmt, för vi skall vara ute mest hela dagen. Mat - det är klart att vi bjuder henne! Fattas bara! Nej, nej, det drabbar ingen fattig!

Barnen hade inte fått besked om vart dom skulle köra så alla var nyfikna på resmålet. Morfar berättade och barnen tyckte det skulle bli spännande. Dels för själva utflykten och dels därför att mormor och morfar kunde berätta så mycket om dom olika platserna.

Morfar talade om vikingarna, deras liv och vardag, deras resor och erövringståg. Barnen fick höra mycket som dom inte hört tidigare. Till exempel att Skåne varit en del av ett kungarike som omfattade även Danmark och vissa delar av England. Han berättade om vikingarnas färder till England, Frankrike, Ryssland - ja ända ner till Turkiet vid Medelhavet. Han berättade om en viking i en bok som hette Röde Orm och om hans härjningståg. Barnen var nyfikna på att veta mera och efterhand växte en bild fram om vikingarna och deras vardag, liv och verksamhet.

Kustvägen mot Ale stenar var omväxlande. Där låg små mysiga

fiskelägen med trånga gränder. Så trånga att bilen knappt fick plats. Gränderna sluttade brant ner mot hamnarna där några fiskebåtar och pråmar låg förtöjda. Morfar berättade om fiske förr och nu, om vikingarnas handelsvägar och om nutida fiske. Han berättade om ålsmörkret på hösten när ålfångsterna håvades in och sedan ål blev kalasmat som rökad, luad, halmad, stekt, inkokt och många andra sorters rätter. Där var många ovanliga ord som han fick förklara och ibland slickade barnen sig om munnen och ibland grimaserade dom, för dom trodde inte att det kunde vara gott. Morfar och mormor lovade att när dom blev lite större skulle dom allihop åka till någon bra restaurang och äta ål av alla sorter, ha ett riktigt hejdundrande ålagille. Robban blev hungrig igen, så morfar fick be honom att tänka på något annat, han hade precis ätit sig proppmätt på hamburgare.

- Men det var ju en halvtimme sen! protesterade Robban.

Nu passerades avtagsvägar till badplatserna utefter kusten. Det var svårt att tänka sig in i hur det var på sommaren med värme och människor som gick omkring i baddräkter. Ida huttrade trots värmen i bilen när hon tänkte sig in i att gå i baddräkt på väg till Borrby Strand - usch nej, det var för kallt att ens kunna inbilla sig sommarvärme. Morfar berättade om de olika platserna. Hur havet höll på att "äta upp" stränderna och hota sommarstugorna som en efter en rasade ner i havet och sköljdes bort.

Mormor berättade om Backåkra, ett litet vackert torp som ägts av en välkänd man som varit generalsekreterare i Förenta Nationerna - men det tyckte inte Rolle och Robban var intressant - han var ju inte viking.

Bilen svängde av mot Kåseberga och följde en smal, slingrande väg fram till det pyttelilla samhället och dess hamn. Där fanns bodar för försäljning av souvenirer och bodar för försäljning av fisk - och ett par av dem var öppna. Det luktade gott av rökt fisk - men av någon konstig anledning blev inte Robban sugen. Han undrade varför, men kunde inte själv förklara det. Alla klev av bilen och samlades runt morfar.

- Vad skall vi göra här? undrade Rolle.

- Vi skall gå upp till Ale Stenar, förklarade morfar och pekade på en trappformad stig som ledde uppför den höga strandvallen.

Det var en lång och jobbig promenad, men ingen blev svettig eftersom luften var kall. Lite pustande berättade morfar om "mysteriet Ale Stenar". En så kallad skeppssättning av stora, höga stenar som grävts

ner i marken i form av en spetsig oval. Precis som formen av ett skepp, sett uppifrån, förklarade morfar. Ingen visste när den byggts, varför den byggts och vad den använts till. Man hade spekulerat i grav, domarring, tingsplats och astronomiskt laboratorium - men ingen visste säkert.

Så snart stenraderna kom i sikte bad pojkarna att få springa i förväg. Dom väntade inte på svar utan var snart en god bit före morfar, mormor och Ida, som tog det mer lugnt.

- Titta vad höga stenar. Dom är dubbelt så höga som jag! hojtade Robban och sprang från sten till sten för att känna så dom stod stadigt och inte gick att rubba. Rolle gick mer eftertänksamt. Han försökte sätta sig in i hur det sett ut här i gamla tider, strax efter det stenarna kommit på plats. Det skulle vara helfestligt om han hade kunnat lösa mysteriet med vad platsen hade använts till. Hur han funderade kunde han ändå inte komma på någon ljus idé.

Mormor och morfar gav barnen tillräcklig tid till att bekanta sig med området och springa av sig den värsta springklådan, som morfar uttryckte det. Sen kallade han på dem.

- Nå ungar, vad tror ni att det här är?

- Ingen aning! sa Ajax.

- Grav! trodde Rolle.

- Sjömärke, trodde Ida och tittade ut över Östersjön långt under platån de stod på. Först nu upptäckte pojkarna hur långt man kunde se över havet och hur högt dom befann sig.

- Jag vill springa bort till kanten! skrek Robban.

- Gör du det. Men ramla inte ner för då slår du ihjäl dig! sa mormor.

- Det gör jag väl inte! sa Robban förtrytsamt.

- Jo det gör du visst - det är en ättestupa!

- Vad är det?

- En ättestupa är en plats där dom gamla och orkeslösa kastades ner förr i tiden när dom inte dög till att arbeta längre.

- Som du och morfar då! påpekade Rolle.

- Tack skall du ha, busunge! sa morfar som hittills stått tyst.

- Ja, envisades Rolle. Mormor sa ju gamlingar och orkeslösa och du brukar tala om att du inte orkar det och inte orkar det när vi vill leka.

- Tacka sjutton för det när ni brukar föreslå att klättra i träd eller

hoppa från logen eller balansera på trappräcken. Sånt har jag blivit för gammal för!

- Ja, det var det jag sa! Gammal och orkeslös!

- Jaha, då kanske vi skall promenera till kanten då, så får du hjälpa mig att komma över!

- Nej du, det vill jag inte, det är du alldeles för bra för! protesterade Rolle och hoppade upp och slog armarna om halsen på morfar.

- Och du med mormor! skrattade Ajax och kramade om mormor.

- Tack för det. Skönt att veta att ni inte vill bli av med oss ännu! sa mormor och kramade om Ajax lite extra.

Allihop begav sig till ättestupan och kände nästan svindel när dom tittade över kanten. Ida vågade inte gå så långt fram att hon kunde se ner på den steniga stranden under stupet. Ajax tydde sig till mormor, som om han ville be om förlåtelse för Rolles obetänksamma yttrande. Robban och Rolle kastade sten och räknade tiden till dess stenen slog i marken.

- Så ungar, har ni tittat färdigt nu? Skall vi ge oss tillbaka till bilen och åka hemåt?

- Nej, vi vill åka till nåt annat kul ställe! skrek Robban.

- Okej, vi kan prata om det medan vi kör! sa morfar och satte av i rask takt mot bilen.

Morfar körde tillbaka igen på den slingriga vägen och ut på kustvägen.

- Jag är hungrig! hördes det från Robban. Jag är så hungrig så jag skulle kunna äta upp en häst!

- Vilken tur att du talade om det nu, så jag hinner ta av mot Borrby istället för att köra rakt fram! sa morfar och slog på vänster körriktningvisare.

- Va? Varför då? undrade Robban.

- Jo för rakt fram ligger ett ridläger - och jag vill inte riskera att deras hästar blir uppätta!

- Du e dum morfar!

- Javisst. Jag vet om det!

Robban var tyst en stund. Det var som om han inte riktigt vågade ställa sin fråga, men så tog han mod till sig:

- Morfar, varför håller du alltid med, när man säger nåt dumt om dig?

- Ja det var en bra fråga det du! skrattade morfar. Det skall jag gärna berätta, kanske någon av er kan ha nytta av det framöver. Det hela började när jag var i er ålder ungefär. Jag hade bott på landet och flyttade till stan och blev väldigt mobbad i skolan. Jag pratade inte som dom andra och jag kom från landet så därför fick jag höra en massa oförskämdheter om att jag var dum, korkad och "bakom flöten". Jag blev väldigt ledsen över alla dumheter och ju mer ledsen jag blev, desto värre dumheter fick jag stå ut med. Det räckte inte med bara ord, det blev knuffar, sparkar och slag. Vid ett tillfälle blev jag nästan strypt. Jag hade en ny, lång halsduk på mig i skolan och fyra klasskamrater började håna mig för halsduken. Dom skrek, knuffade och sparkade mig och sa dumheter och rätt vad det var så började dom dra i halsduken - två i varje ände. Den stramade åt mer och mer, det började susa för öronen och bli mörkrött framför ögonen. Deras röster hördes mer och mer avlägset. Jag kämpade för att få luft, men till slut förlorade jag medvetandet, men precis när medvetandet försvann ringde det tydligen in. Det blev min räddning.

Morfar tog ett par djupa andetag och fortsatte.

- Jag vet inte hur länge jag låg medvetslös på skolgården. Ingen var kvar när jag vaknade och jag mådde fruktansvärt dåligt med yrsel, huvudvärk och illamående. Det tog en god stund innan jag kunde andas normalt igen och halsen var svullen. När jag kom upp i skolsalen var det ingen som brydde sig om var jag varit. Läraren frågade inte ens varför jag kom för sent. Hade han gjort det, hade jag nog talat om vad som hänt, men som det nu var så teg jag och bestämde mig för att jag själv måste göra något åt mobbningen och dumheterna från mina kamraters sida. Jag föresatte mig att hålla med dem när dom beskyllde mig för att vara dum. Ja jag till och med bredde på litet extra. Om någon sa att jag var dum så svarade jag honom att jag nog var helidiot, till exempel. Det fungerade faktiskt väldigt bra. Efter bara några veckor slutade mobbningen helt och hållet. Det var ju inte roligt att reta mig när jag inte blev ledsen! Så - sen har jag väl fortsatt av bara farten och håller på med det fortfarande vad jag kan förstå. Fast jag tänker inte på det längre.

Barnen satt tysta. Tänka sig att duktige morfar hade blivit mobbad i skolan. Det hade dom aldrig kunnat drömma om i sin vildaste fantasi. Morfar som kunde allt och visste allt, nästan. Hur kunde någon mobba honom? Det var obegripligt!

15. SÄGNEN OM BORRE

- Nu är vi i Borres bygd! sa morfar med ett skratt för att lätta upp den lite tryckta stämningen i bilen.

- Borre, vem var det? undrade Ajax.

- Jo det var en stor hövding från forntiden som var förälskad i en flicka från bygden här, men han kunde inte få henne, så han rövade bort henne istället och blev förföljd över åkrar och ängar. Flickan, som hette Sissela, blev dödad precis här i Borrby och där hon dog sprang det fram en källa, berättar sägnerna. Borre själv lyckades fly ytterligare ett stycke men blev dödad ett par kilometer härifrån. Som minne har man en sten på platsen där han dödades.

- Vad spännande! Kan vi köra och titta på stenen? undrade Rolle

- Javisst kan vi det. Det är inte långt alls, men skall vi kanske titta på Sisselas källa först?

- O ja, finns den kvar fortfarande?

- Ja då, vi kan stanna bilen här vid kyrkan och promenera upp till källan som ligger strax bakom. Vill ni det?

Alla ville se Sisselas källa och det var riktigt skönt att ta en liten promenad trots att bilturen från Ale Stenar inte varit så lång. Källan var liten och såg inte särskilt märkvärdig ut, men det var ändå här som den vackra Sissela dött enligt sägnerna och barnen hade var sin berättelse om vad som hade hänt på platsen. Mormor och morfar lät deras fantasi flöda. Det var riktigt roligt att höra deras fantasirikedom. Ida hade utan tvekan berättaranlag och Robban också, även om hans framställning var lite långsam och seg.

- Nu åker vi till Borres sten som står på platsen där Borre blev dräpt! sa mormor. Bilturen blev kort och morfar bromsade in efter den vackra gamla väderkvarnen utan vingar som låg på höjden. Några hundra meter körde han långsamt och sen vred han av till höger mot ett litet granskogsområde. Barnen kunde se stenen som stod mitt på åkern, men morfar ville komma lite närmre med bilen. Bilen skumpade längs en gropig markväg och sedan över ett gräsbevuxet fält och stannade helt nära stenen. Hela gänget gick ut och tog den korta promenaden till Borrestenen.

- Men där står ju inget på den! utropade Ida lite besviket.

- Nej det behövs inte, sa morfar. Alla vet att det är Borres sten och det har skrivits så mycket *om* den så det behöver inte stå något *på* den också.

- Finns det böcker om Borre-stenen? undrade Ajax intresserat.

- Ja, jag tror det, sa morfar. Det finns en fotograf inne i Borrby som känner till allt som är värt att veta om bygden här och han skriver böcker om olika saker. Jag tror att han har någon bok om Borre.

- Den skulle jag gärna velat läsa! sa Ajax och tyckte att han varit ganska fyndig som sagt *läsa* istället för *få*. Det ökade nog chanserna till att morfar skulle köpa den åt honom.

- Vi kan stanna till hos honom på återvägen, sa morfar och såg sig omkring. Han tittade på husen och väderkvarnen, så sa han:

- Det berättas om att när den här stenen luktar nybakt bröd så vänder den sig ett varv.

- Kan stenar lukta! undrade Ida med tvivel i rösten.

- Vad tror du själv Ida lilla? undrade mormor.

- Det kan dom nog inte! Eller va?

- Nej det är nog bara i sägnerna, men roligt är det väl?

- Javisst!

- Min mage skulle rotera mer än ett varv om jag hade luktat nybakt bröd, så hungrig är jag! Den roterar hela tiden. sa Robban.

- Okej, jag förstod vinken, fast den var fin, sa morfar. Då kör vi till Hammenhög och äter middag, vi får väl höra om dom har helstekt häst idag.

- Häst? undrade Robban

- Ja, du skulle ju kunna äta en hel häst för en stund sen, så när vi kommer till Hammenhögs Gästis klarar du nog av två, eller hur?

- Jag vill inte äta häst! sa Robban med avsmak i rösten.

Inne i Borrby stannade morfar vid fotografens butik. Den var full av fotografier och böcker. Morfar, mormor och fotografen pratade länge och hjärtligt medan barnen gick runt och tittade på alla fotografierna. Morfar köpte vars en bok om Borre till dem. Ett minne från dagens utflykt, sa han. Sen fortsatte färden till Hammenhögs Gästgivaregård, där dom skulle äta.

-Då skall vi be att få kika på matsedeln! sa morfar med ett leende till den kvinnliga servitrisen, där dom satt bänkade vid ett stort bord med vit duk, tallrikar, bestick och glas. Var och en fick sin egen matsedel och det var tyst en lång stund medan alla läste vad det fanns för rätter att välja mellan.

- Jag vill ha "A la carte"! sa Robban. Det låter jättegott. Man behöver väl inte äta upp alltihop?

- Du är allt lite tokig, du! sa mormor. A la carte är förteckningen över dom olika rätterna. Du kan bara välja en av dom.

- Bara en? sa Rolle besviket.

- Hur är det ungar, ni tycker visst om sill, eller hur. Inlagd sill?

- Nam nam! sa Robban

- Jättegott! sa Ajax

Morfar kallade till sig servitrisen.

- Vi börjar med SOS, med lättöl till oss gamlingar och läsk till ungdomarna. Varmrätten bestämmer vi sedan.

- Tack för det! sa servitrisen och försvann.

- Vad sa du morfar? SOS - det betyder ju räddning i sjönöd! När man håller på att sjunka! sa Rolle förvånat.

- Javisst! sa morfar leende. Robban har varit i nöd för mat länge, så det är väl naturligt att jag sa SOS, eller hur.

- Nej skoja inte med mig, morfar. Du bad bara om SOS - och servitrisen förstod? Vad betyder det?

- Det betyder Smör, Ost och Sill! sa morfar. Se där, där kommer det!

Maten kom på bordet och försvann nästan lika fort. Den följdes av varmrätt, då var och en valde nästan olika och avslutades med att barnen åt äppelkaka med vaniljsås medan mormor och morfar drack kaffe.

16. KIVIK OCH LANDNINGSBANAN

Efter måltiden fortsatte färden. Morfar körde mot Gärsnäs och svängde sedan av mot kusten.

- Vart skall vi nu? undrade Ajax.

- Till Kivik, sa morfar.

- Vad jättespännande! Skall vi titta på platsen där flygplanet ska landa? undrade Robban.

- Ja kanske det, du! Kivik är säkert mest känd för sin stora sommar-marknad, men där finns en kungagrav från vikingatiden också och den är väldigt intressant, så den skall vi titta på först.

- Men mystiska brottslingar är ännu intressantare! påstod Rolle.

- Vi tar det i tur och ordning, tycker ni inte det? undrade morfar.

- Okej, om du vill så! fogade sig Rolle.

- Jag skall förklara varför. Det är bara ljust en timme till ungefär och under den timmen hinner vi se Kungagraven. Sen blir det mörkt och då kan vi åka till platsen dit flygplanet kommer. Det är lika mörkt då som det kommer att vara klockan fyra i morgon bitti - så vi upplever platsen under samma ljusförhållanden.

Väl framme i Kivik och den gamla kungagraven kunde barnen riktigt se hur den hade sett ut på vikingatiden. Hög och imponerande. Inte som nu en ganska låg kulle som minskat under årens lopp allt mer och mer eftersom bönderna i trakten tog sten till sina hus. Större delen av gravkullen hade försvunnit på det sättet - men barnen kunde se den så som den hade sett ut från början. Dom riktigt hörde de skallande ljuden

från bronstruppeterna när dom gick nedför den smala gången till själva gravkammaren. Dom tittade förundrat på de svårtydda inskriptionerna på stenhällarna. Morfar och mormor fick hjälpa till att tyda skriften.

Efteråt, när alla satt bekvämt i bilen, vände sig morfar om och sade:

- Nu skall vi prata lite om vad vi skall göra i morgon bitti. Enligt meddelandet skulle planet landa klockan fyra. Det betyder att vi måste vara här ännu tidigare.

- Var kommer planet att landa? Vet du det redan? undrade Rolle.

- Jag kan inte tänka mig att ett flygplan kan landa på någon annan plats än på den stora marknadsplatsen, det måste vara den som är landningsbanan.

- Var ligger den? undrade Ajax.

- Den ligger strax norr om samhället. Vi skall köra dit nu medan det fortfarande är lite dagsljus, så ni kan se hur där ser ut.

Morfar startade bilen och körde ut på kustvägen norrut. Efter bara en kilometers färd låg ett stort öppet område på höger sida av vägen. Morfar svängde av på en avtagsväg åt vänster och stannade sen bilen på en gräsbevuxen plats.

- Skall vi kliva av bilen och titta oss omkring? undrade han och ungdomarna var inte nödbedda.

- Vad stort det är! utbrast Ida som bara hade sett området när det var marknad och då såg man inte den stora ängen eftersom det fanns bilar, tält, salustånd, karuseller och mängder av människor överallt.

- Ja, det är verkligen ett stort fält. Det är därför jag tror det är landningsplatsen. Vad säger ni: Var kan vi placera oss i morgon bitti, så att vi verkligen ser vad som händer trots att det är mörkt?

- Mitt på fältet? undrade Rolle.

- Då ser ju bovarna oss och kommer inte dit! utropade Robban. Eller så skjuter dom oss!

- Usch, säg inte så! sa mormor och slog händerna för öronen.

- Kan vi inte stå här? undrade Ajax. Här ser vi hela fältet!

- Här syns ju vi också! Det är dumt, eller hur morfar? sa Robban och såg vädjande ut.

- Jo, jag tror du har rätt.

- Var tycker du att vi skall vara, morfar? undrade Rolle.

- Jag tittade på kartan i går och det finns en höjd som kanske kan

vara lämplig om det inte står en massa träd i vägen. Skall vi köra dit?

- Visst! In i bilen så kör vi! kommenderade Robban och alla löd, till och med mormor och morfar.

Morfar körde in på en smal grusväg som avlägsnade sig från det stora fältet och ledde uppåt.

- Nu kommer vi för långt ifrån! protesterade Ida.

- Ja det gör vi kanske, men ibland kan man se bättre på avstånd än vad man gör på nära håll. Vi får väl se hur det ser ut när vi kommer fram.

Morfar körde vidare på grusvägen som slingrade än åt höger och än åt vänster. Efter en stund körde han ut bilen på en ännu smalare grusväg som nästan bara var en gångstig. Bilen skumpade och skakade på det ojämna underlaget.

- Du kör sönder bilen om du fortsätter längre, det är alldeles för gropigt! protesterade mormor.

- Det är inte långt nu, bara några hundra meter, lugnade morfar.

Bilen körde runt en liten kulle och ett buskage. Morfar stannade bilen och slog av motorn.

- Vad tycker ni? utbrast han stolt och lät handen göra en svepande rörelse.

Mörkret hade kommit snabbt, men ändå kunde barnen se fältet nedanför hur tydligt som helst. Det verkade som den öppna himlen och havet bakom i kombination med ljusen från samhället och gatubelysningen hjälpte till att lysa upp fältet.

- Vad perfekt utkik! utbrast Robban. Har du varit här förut?

- Nej aldrig, sa morfar och man kunde inte ta fel på stoltheten i hans röst.

Robban och Rolle ville se sig omkring och Ajax följde med dem medan Ida stannade i bilen hos morföräldrarna. Pojkarna försvann in i en grandunge till vänster om bilen och det dröjde så länge tills dom kom tillbaka att mormor började bli orolig.

- Skall du inte gå och söka efter dom? frågade hon morfar.

- Nej dom hittar tillbaka! Dom kommer nog vilken minut som helst.

Morfar hade rätt. Robban kom rusande ut från den lilla gran-skogen med barr i håret och lysande ögon.

- Det finns ett ännu bättre ställe där bakom! hojtade han. Med en

rak, plan och fin väg och inte alls så gropig som den här stigen!

- Där ser man, sa morfar med ett stänk av besvikelse i rösten. Den såg jag inte på kartan, den måste vara ny. Vi får väl se om vi kan finna ut hur man kommer dit på återvägen.

När pojkarna stuvat in sig i bilen startade morfar motorn och körde långsamt därifrån.

- Nu får ni hålla utkik om ni kan se vägen som leder upp till platsen som var bättre! uppmanade han pojkarna, men hur dom spanade åt olika håll så kunde dom inte finna den.

- Då får vi allt ta samma plats i morgon bitti, eftersom jag inte vet var den där finare vägen mynnar ut, konstaterade morfar och barnen accepterade. Dom var rejält trötta efter dagens upplevelser och Robban började bli hungrig igen och ville inte ödsla mer tid på att leta efter en bekvämare väg till utkiksplatsen.

Morfar körde ut på stora landsvägen som strök utefter kusten mot Simrishamn. Mormor visade på de stora fruktodlingarna som man kunde skymta i mörkret på båda sidor av vägen. Träden såg nakna och frusna ut - men på sensommaren var dom översållade av äpplen som skördades till försäljning och till äppelmust, cider och till och med vin. Robban blev ännu hungrigare av tanken på allt gott som äpplen kunde användas till och han blev precis lagom högljutt hungrig tills morfar bromsade in bilen utanför ett stort gatukök i Simrishamn. Där vankades det hamburgare och läsk. Mätta och belåtna kunde dom köra vidare hemåt, ivrigt diskuterande vad dom möjligen skulle kunna uppleva nästa morgon.

17. NÅGOT MYSTISKT I LUFTEN.

Robban hade ingen aning om hur han och dom andra överhuvudtaget hade hamnat i morfars bil på lördagsmorgonen. Morfar hade väckt dom redan klockan kvart över två men först när han satt i bilen blev han tillräckligt vaken för att hänga med i vad som hände. Han hade somnat kvällen innan med en stark känsla av spänning och nyfikenhet inför den kommande nattens äventyr. Det var ett rent under att han hade somnat, så uppdragen som han känt sig.

Natten var klar, kall och ganska ljus, månen lyste klart och var nästan full. Månskenet gav en kuslig överklighetskänsla tyckte han, men det skulle underlätta uppsikten över fältet. Eftersom han halvsovit sig igenom frukosten, hade han inget minne av att ha ätit någonting och hans mage började redan knorra. Mormor hade valt att stanna hemma, men varit förtänksam som vanligt och hade utrustat var och en med varm filt, smörgåspaket, en flaska mjölk och ett kexchoklad. Dessutom hade hon kokat choklad för gemensamt bruk som fanns på en jättelik tvåliters termosflaska. Hon trodde säkert att det skulle bli ett flera veckor långt äventyr i Antarktis, så som hon hade brett på, tänkte Robban, men förstod att hon nog inte alls tagit till i överkant när hans smörgåspaket halverades redan innan dom han fram till Kivik.

Morfar körde samma väg som kvällen innan och då han kom till den knaggliga och skumpiga stigen slog han av halvljuset och bilen gled sakta fram med bara parkeringsljusen tända. Hur morfar kunde köra med så svag belysning var en gåta för Robban. Han kunde själv knappt se någonting, men morfar lyckades undvika både träd och buskar.

Morfar bromsade mjukt in bilen och släckte strålkastarna helt och hållet och vände sig till barnen och viskade:

- Okej då är vi framme. Vi får tala med små bokstäver eftersom ljud fortplantar sig mycket längre på natten än på dagen. Ser ni bra allihopa?

- Små bokstäver, vad är det? undrade Ajax.

- Jag menar att vi får tala tyst så vi inte hörs och avslöjar oss.

- Jaha.

Robban lät blicken svepa över fältet. Månen belyste varje del av det. Mitt på fältet fanns en liten samling rödmålade träbyggnader som användes när det var Kiviks marknad. Det var kontorsbyggnad, restaurang och toaletter. Nu låg dom öde och mörka. Det syntes inget liv alls någonstans. Han tittade på sitt armbandsur som han hade i bröstfickan eftersom remmen var trasig och han glömt att be morfar laga den. Klockan var fem minuter i fyra. Kanske var det fel plats eller fel dag eftersom ingen syntes till. Han tänkte precis fråga om morfar kanske hade tagit fel på landningsplats när han upptäckte två skuggor som rörde sig i bortre delen av fältet.

- Där är dom! viskade han. De andra i bilen följde riktningen av hans finger och såg de två figurerna komma längre och längre ut mot fältets mittpunkt. Det blev en nästan elektrisk spänning i bilen. Vad skulle nu hända? Robban började titta i himlen efter ljussken från något flygplan och spetsade öronen för att upptäcka motorljud. Så kände han plötsligt att han var kissnödig. Typiskt, tänkte han. Alltid likadant! När det börjar bli spännande så blev han tvungen att springa och kissa.

Robban öppnade bildörren och gled ut på gräset. Rolle ville följa med och de halvsprang bort till skogspartiet. Robban var lite blyg och gick in en bra bit bland granarna. När han var på väg att vända tillbaka fick han höra röster från andra sidan skogsdungen, där den fina vägen gick som dom inte hade hittat. Nyfiken smög han djupare in bland granarna i riktning mot ljudet. Det var två män som grälade. Morfar hade rätt. Ljuden hördes mycket tydligare på natten än på dagen. Robban skärpte hörseln och hörde en grov mansröst svära och domdera.

- Din dumme fan. Hur kunde du glömma kapellet till släpvagnen. Alla kommer ju att se maskinerna vi har på släpet när vi kör hem och du kan ge dig tusan på att nån morgontidig jäkel tipsar snuten. Hur kunde du vara så tanklös och glömma något så viktigt. Det kommer att gå åt helvete, sanna mina ord! Vi blir insydda båda två för resten av livet och

det är ditt fel!

Robban smög mellan träden tills han kunde kika ut till andra sidan. Där stod en vit Volvo herrgårdsvagn med påkopplad släpvagn och två storvuxna karlar bredvid. Den störste av dem höll en liten låda i händerna. Robban kunde inte se vad det var. Plötsligt kom Robban att tänka på Rolle. Måtte inte Rolle sakna honom och börja gallhojta, då låg dom risigt till. Dom här karlarna lade nog inte fingrarna emellan och deras prat om snuten och fängelse visade tydligt att dom var brottslingar. Robban backade och skyndade sig tillbaka till deras egen sida av skogsdungen och lyckades komma precis i rätt sekund och Rolle mötte honom med orden:

- Var blev du vägen? Jag tänkte precis skrika på dig. Gick du vilse i den här lilla dungen?

- Sch!

- Vad då sch?

- Bovarna är på andra sidan dungen!

- Nää, du skojar?

- Dom är där! Vi måste berätta det för dom andra!

Pojkarna rusade tillbaka till bilen och Robban hann med knapp nöd berätta vad han varit med om när det hördes ett svagt motorljud från havssidan.

- Nu kommer flygplanet! viskade Ida som följt med trots att hon varit lite tveksam till att börja med.

Ljudet blev allt starkare men Robban tyckte inte det lät som ett vanligt flygplan. Det var något konstigt med ljudet. Det lät mer som en moped än som ett flygplan.

- Är det verkligen ett flygplan? undrade han och tittade frågande på morfar.

- Det låter konstigt, sa morfar och vevade ner bilrutan helt och hållet för att dom skulle höra bättre.

Ett svagt ljus syntes uppe i luften, men det svävade på bara 50 meters höjd. Morfar satte kikaren framför ögonen.

- Jag blir inte riktigt klok på vad det är, sa han efter en stund. Kan du se något?

Han räckte över kikaren till Rolle som satt bredvid.

- Nej jag kan bara se en svag lampa och något mörkt runt om och över, sa Rolle och överlämnade kikaren till Ajax. Kikaren vandrade från den ena till den andra, men ingen av dem kunde förstå vad ljuset

satt fäst vid. Ljuset gled fram över marken mot de två figurerna som nu stod still mitt ute på fältet. Det svävade en stund precis över dem och sedan sänkte det sig mot marken. En av de två figurerna gick fram till det. Han tände tydligen en ficklampa och Robban kunde skymta något svart metalliskt som glimmade i ficklampsljuset. Mannen grejade med något och sedan tog han några steg tillbaka, motorljudet ökade i styrka och ljuset höjde sig över marken.

- Vad är det för konstigt? viskade Rolle. Jag blir inte klok på nånting!

- Inte jag heller! sa morfar. Titta nu kommer det hitåt.

Mycket riktigt. Det svaga ljuset, som nu var på bara ungefär tio meters höjd svävade mot dem. Det kom närmre och närmre. Morfar satt med kikaren och ansträngde sig att se. Han andades häftigt.

- Himmelske fader! Det här hade jag aldrig kunnat ana i min vildaste fantasi! viskade han.

- Vadå? Vadå? undrade de andra ivrigt.

- Det är en jättestor radiostyrd helikopter. Den största modell jag någonsin har sett.

- Ja men varifrån kom den och varför flyger den hitåt? undrade Ajax.

- Jag vet inte säkert, men troligen stod den parkerad borta bakom slänten vid havet och startades av någon där som fick upp den i luften och nu är det någon här som "hämtar hem" den.

- Gubben med lådan? undrade Robban.

- Ja säkert! Den lådan var nog styrpanelen eller rattradion. Släpkärran skall användas för att transportera helikoptern. Det var därför som den ene var arg över att inte kapellet, som skulle dölja den, var med.

- Men vad hände där nere? undrade Ida.

- Ni frågar mer än vad tre vise män kan svara på! sa morfar med ett svagt skratt. Kanske hämtade den upp pengarna och kanske lämnade den av varorna samtidigt.

- Men dom två figurerna på fältet står kvar fortfarande som om dom väntade! viskade Rolle.

- Då skall väl helikoptern ta en vända till och lämna av varorna sen, gissade Robban.

- Jag undrar var poliserna är? sa Ida.

- Det har du rätt i Ida, dom har jag inte ens skänkt en tanke, sa

morfar. Dom måste finnas någonstans, om dom tog lappen på allvar.

- Jag vill smyga bort och lyssna på bovarna! viskade Robban.

Kan jag inte få det snälla morfar?

- Nej jag tycker inte det. Det kan vara farligt om du blir upptäckt.

- Snälla morfar. Jag skall vara försiktig och jag kan springa mycket fortare än vad dom kan, speciellt inne i skogsdungen.

- Jag vill följa med Robban! sa Rolle. Jag kan också springa fort.

- Okej! sa morfar. Men se till så ni inte blir upptäckta och ihjälslagna, för då får ni på öronen!

- Vi lovar! sa båda två och slank ut genom bildörren innan morfar hann ångra sig.

Ajax, Ida och morfar såg pojkarnas skuggor försvinna i mörkret och vände sedan uppmärksamheten mot helikoptern som nu bara var ett par hundra meter bort på väg mot bovarna på andra sidan skogsdungen. Nu kunde man se den tydligare. Den såg nästan ut som en riktig helikopter och flög stadigt och lugnt med spikrak kurs.

Plötsligt dök Rolle upp bredvid bilen.

- Dom har en annan helikopter som skall lämna av varorna! Om polisen kommer så tänker dom lämna den i sticket och köra härifrån! viskade han upprörd. Kan vi inte hindra dom på något sätt?

- Det tror jag inte att vi kan, sa morfar. Det får polisen klara av.

Har ni förresten skrivit upp deras bilnummer och numret på släpet.

- Nej det har vi glömt, men jag skall göra det med detsamma när jag kommer tillbaka dit! Jag pyser tillbaka nu! Hej!

Robban försvann i mörkret som ett spöke försvinner genom en vägg.

- Kan vi inte släppa ut luften ur däcken på deras bil? undrade Ida.

- Nej det skulle höras, sa morfar och öppnade bagen som mormor packat ner hans kaffe och smörgåsar i. Han plockade upp en mugg och hällde i kaffe och tog fram ett strösockerpaket och hällde i en skvätt i muggen.

- Vi kan nog tyvärr inte göra någonting alls för att hindra bovarna från att köra härifrån är jag rädd, sa han och höjde kikaren för att se helikoptern landa. Den var nästan framme nu.

- Jag kommer strax! viskade Ida och smet ut genom bildörren innan morfar ens hann fatta vad hon tänkte göra.

Helikoptern stod nu nästan blickstill och började sedan sänka sig ner mot marken tills den försvann bakom grantopparna.

18. BOVAR I KNIPA

Robban och Rolle hade tyst smugit sig fram till utkikspunkten i grandungen. De hade hört samtalet om helikopter nummer två och Rolle hade gått för att rapportera till morfar medan Robban fortsatte bevakningen av bovarna. Boven med styrlådan var fullt upptagen med att hantera helikoptern medan den andre oroligt struttade runt utan att ha någon uppgift.

- Så snart den landat så börjar du demontera den och få upp allt på släpet så att vi är redo att sticka om något går snett, kommenderade boven med styrlådan.

- Jaja, muttrade den andre hest. Tjata inte! Jag vet vad jag skall göra!

- Just det, som att packa med presenning eller kapell så vi kan dölja koptern medan vi kör. Du är så duktig så hälften kunde vara nog!

- Alla kan väl göra misstag för tusan!

Dom höll på att smågnabbas och helikoptern stod nu helt stilla rakt över dem och sänkte sig ner mot marken. Precis när den landade rusade båda två fram och den ene slog av motorn och den andre rotade inne i helikoptern.

- Här är stålarna. Sätt nu igång med koptern så tar jag tvåan så vi kan komma hem nån gång.

Den andre hade redan börjat skruva av de långa rotorbladen. Robban och Rolle beundrade den fina helikoptern. Tänk vad kul det skulle vara att ha en sådan att flyga med, men den var säkert hemskt dyr.

Rolle kom att tänka på att han lovat skriva upp bovbilens registreringsnummer och smög iväg för att fullgöra den uppgiften. Han höll på att kollidera med Ida som kom smygande.

- Herregud vad du skräms! Var har du varit? Vad gör du här? viskade han upprörd.

- Bara fixat en sak! viskade Ida tyst. Jag sticker tillbaka nu igen.

- Vad har du gjort?

- Fixat en sak, sa jag ju! Hej!

Ida försvann in i skogsdungen och Rolle skrev upp registreringsnumret på handen, för han hade glömt att ta med något att skriva på.

Borta vid bilen blev lättningen stor när Ida återvände.

- Vad gjorde du? undrade morfar.

- Bara fixade en sak! sa Ida och verkade hemlighetsfull och morfar lät henne ha sin hemlighet utan att pressa henne.

- Titta där är ett ljus till! viskade Ajax som hade hand om kikaren och bevakade fältet.

Ett nytt ljus betydde en ny helikopter som nu var på väg från startplatsen nere vid havet upp till de väntande männen på fältet. Ljuset närmade sig sakta men säkert, stannade upp ovanför de två skuggorna på fältet och sänkte sig ner och landade.

I samma ögonblick som den tog mark, och ena skuggan rusade fram till den, exploderade fältet av liv. Minst fem - sex polisbilar slog på helljus och sirener och kom körande från olika håll in mot de två figurerna och helikoptern på fältet. De två männen på fältet såg sig förvirrat omkring för att finna en flyktväg men insåg tydligen att det var omöjligt att fly och sträckte uppgivet armarna i luften.

- Så det fanns poliser ändå! muttrade morfar. Jag trodde nästan att dom hade försovit sig.

Det dröjde inte ens en minut förrän Robban och Rolle kom rusande tillbaka till bilen med andan i halsen.

- Dom har stuckit sin kos! flåsade Robban.

- Dom hann knappt lasta helikoptern! flåsade Rolle.

- Jag kunde tänka det! sa morfar. Vi får hoppas att polisen hinner ta dom på vägen.

- Det hinner dom! sa Ida.

- Hur vet du det? undrade morfar.

- Jag vet det bara! Dom kommer inte så långt! envisades Ida.

- Hur kan du veta det? Hur kan du vara så tvärsäker? undrade Robban.

- Jag bara vet det! sa Ida

- Ja men *hur* kan du veta det så säkert? undrade Rolle

- Därför att jag hällde morfars strösocker i deras bensintank, så dom hamnar i en härlig knipa efter ett par kilometer, för då stannar bilmotorn! sa Ida och såg lite skuldmedveten ut.

19. BELÖNINGEN

Morfar startade bilmotorn och körde sakta därifrån. Eftersom Robban hade varit i full aktivitet märkte han först nu att han var vrål-hungrig.

- Kan vi inte stanna och äta våra smörgåsar? undrade han.

- Jovisst! Jag tänkte bara att ni skulle berätta för polisen om vad ni sett och hört och att Ida får ge polisen tips om sitt effektiva motorstoppsmedel.

Nere vid stora vägen stod en polisbil och två poliser med ficklampor och dragna pistoler stoppade dem. Morfar vevade ner rutan och sa.

- Det är de här Blomqvistarna som gav tips om nattens händelser och vi har bara varit uppe på höjden och sett till så ni skötte ert jobb. Ni fick visst tag på köparna men fick ni tag på säljarna också.

Poliserna såg förbluffade ut men dom hade tydligen hört talas om barnen och det mystiska meddelandet så dom hade ingenting emot att dela med sig av vad dom visste.

- Nej vi fick inte tag på säljarna. Vi kom försent!

- Ingen fara! lugnade morfar. Skicka ut en bil i vardera riktningen härifrån och en åt Sankt Olofshållet så hittar ni nog bilen stående inom ett par kilometer härifrån.

- Hur vet ni det? undrade polisen.

- Fråga inte så mycket utan ge ordern i radion istället, så ni inte missar chansen att fånga dom.

Polisen insåg att morfar hade rätt. Frågorna fick vänta till senare.

Han rusade till polisbilen och ägnade sig åt radion en god stund och kom sedan tillbaka.

- Vi skulle gärna vilja tala med er på polisstationen. Går det bra att vi följs åt dit nu med en gång? undrade han.

- Nej inte med en gång, sa morfar.

- Varför inte det?

- Därför att vi tänkte ta en liten frukostpaus just här och nu. Men sen kan vi följa med dig vart du vill.

- Det går väl för sig, skrattade polisen. Man blir hungrig av bovjakt.

Det var inte alls svårt att äta och dricka upp allt som mormor hade skickat med. Robban fick till och med tugga en smörgås av Ajax och en av Ida för att han skulle bli mätt, så det var allt tur att dom inte hade åkt till Antarktis en vecka, då hade Robban svultit ihjäl redan andra dagen.

Efter det alla ätit kallade morfar till sig polisen.

- Nu är vi klara att åka!

- Bra! Jag kan tala om att vi fångade bovarna halvvägs mot Sankt Olof, precis som ni talade om.

På polisstationen fick var och en i tur och ordning gå in och berätta vad dom hade upplevt. Allt antecknades och alla och då speciellt Ida fick beröm för sina insatser. Alla poliser dom talade med var väldigt eniga om att dom inte hade kunnat haffa bovarna om inte barnen varit så duktiga och uppmärksamma. Det talades till och med om att barnen säkert skulle få en rejäl belöning för sina insatser.

Trots att polisen bjudit på läsk och smörgåsar var det mat som Robban först av allt tänkte på när han kom tillbaka hem till mormor igen.

- Vad får vi till middag? ropade han innan han ens hunnit få av sig ytterkläderna.

- Middag? undrade mormor. Tänker du på middag klockan tio på förmiddagen, när jag knappt ens har hunnit äta frukost ännu.

- Men jag är jättehungrig!

- Då skall jag koka gröt, men inte förrän ni har berättat allt vad som har hänt!

- Skall jag behöva vänta *så* länge! protesterade Robban.

Mormor fick en ingående beskrivning över allt vad som hade hänt

och vad poliserna sagt och Robban kunde inte låta bli att känna sig mallig när han talade om att dom nog skulle få en belöning.

- Vad skall ni göra med dom pengarna då? undrade mormor.

Robban var tyst en lång stund. Han tänkte efter länge och intensivt och till slut sa han.

- Jag skulle vilja köpa en sån där stor helikopter. Det hade varit nå't att skryta med för kompisarna.

- Om jag får bestämma så vill jag att vi allihop åker någonstans och upplever något riktigt spännande, sa Rolle

- Har det inte varit spännande den här veckan då? undrade mormor.

- Jo visst har det. Det har varit den mest spännande veckan i mitt liv, men jag menar att uppleva nya spännande platser. En jordenruntresa eller något sådant.

- Vi får väl ser vad pengarna räcker till om ni får dom och när ni får dom och vi får väl höra vad dom andra tycker, sa mormor.

- Vi tycker likadant! sa Ajax. Åtminstone jag.

- Det gör jag med! utbrast Ida, men jag åker inte om inte mormor och morfar följer med!.

- Självklart! vrålade alla barnen och mormor blev så rörd att hon fick tårar i ögonen

- Ni har varit jättejätteduktiga! sa mormor och kramade om barnen i tur och ordning. Till och med morfar fick en kram i hastigheten.

- Alla är duktiga nån gång. Det är bara vi som är duktiga jämt, sa morfar med tjock röst och snöt sig så ljudligt att Tonic sprang och gömde sig under köksbordet.

KAPITEL:

1.	TRISTA MORGNAR ÄR KUL!	1
2.	MORFARS IDÉ.	5
3:	EN KUSLIG UPPLEVELSE.	10
4:	MORMORS MYSTISKA HJÄLPREDA.	19
5:	DET HEMLIGA MOMORRAJISPRÅKET.	27
6:	MORFAR TROLLAR PÅ RIKTIGT.	32
7.	ÖDEGÅRDENS HEMLIGHET.	39
8.	MYSTERIEKLUBBENS HEMLIGA KOD.	48
9.	SVARET I ELSKÅPET	51
10.	EN SPÄNNANDE UTFLYKT.	58
11.	ETT NYTT SPÄNNANDE EXPERIMENT.	67
12.	ROBBAN OCH HANS SINNEN.	72
13.	ROBBAN PÅ STYVA LINAN	78
14.	DE MYSTISKA STENARNA	85
15.	SÄGNEN OM BORRE	91
16.	KIVIK OCH LANDNINGSBANAN	94
17.	NÅGOT MYSTISKT I LUFTEN.	98
18.	BOVAR I KNIPA	103
19.	BELÖNINGEN	106

MYSTERIE-
KLUBBEN
MOMORRAJI
OCH DET
ÖVERNATURLIGA

av Sven-Arne Silve

Av Sven-Arne Silve har tidigare utkommit:

AB Arcanum, Göteborg:

Hund och katt, Homeopatisk behandling

Livsfilosofiskt Forum, Malmö:

Handboksserien med bl.a.

Livens Skola - en bok om Reinkarnation.

Förlaget Filantrop:

Sommarkriget

© Copyright Sven-Arne Silve
Förlaget Filantrop 1996
ISBN 91-972857-2-2
Tryckt av Åbergs Tryckeri AB, Tomelilla

MYSTERIEKLUBBEN
MOMORRAJI
OCH DET
ÖVERNATURLIGA

Sven-Arne Silve

